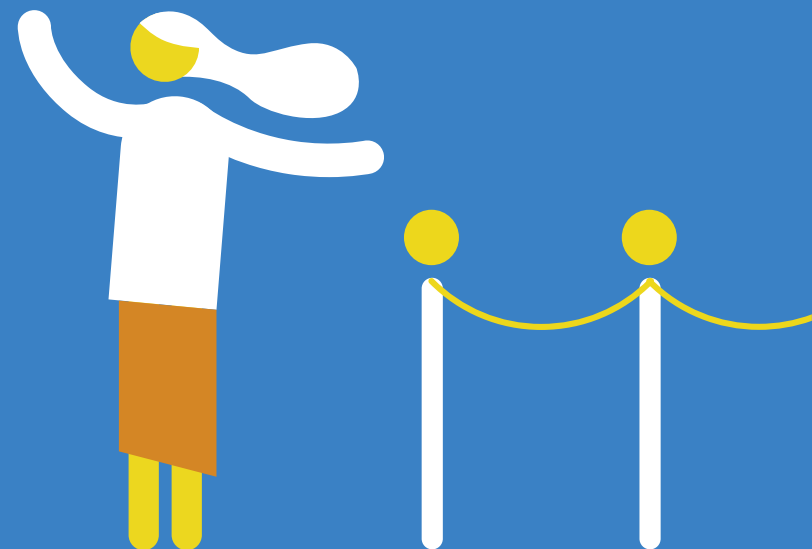

Vitajte mladí nadšenci participácie!

**MÁTE ZÁUJEM O
ZLEPŠOVANIE
PARTICIPÁCIE
MLADÝCH ĽUDÍ?**

**ZAÚJÍMAJÚ VÁS MOŽNOSTI
PARTICIPÁCIE,
KTORÉ PONÚKAJÚ MLÁDEŽNÍCKE
PROGRAMY EURÓPSKEJ ÚNIE?**

**ZAÚJÍMATE SA,
KDE A AKO
ZAČAŤ?**

Ak je odpoveď na ktorúkoľvek z týchto otázok áno, potom čítate správnu publikáciu!

Európska únia si okrem iných cieľov a zámerov stanovila za cieľ podporovať participáciu mládeže na demokratickom živote v Európe¹. [Stratégia EÚ pre mládež](#) kladie veľký dôraz na participáciu mládeže a je jednou z jedenástich kľúčových priorít, ktoré mladí ľudia aktívni v dialógu EÚ s mládežou načrtli ako [Európske ciele pre mládež](#).

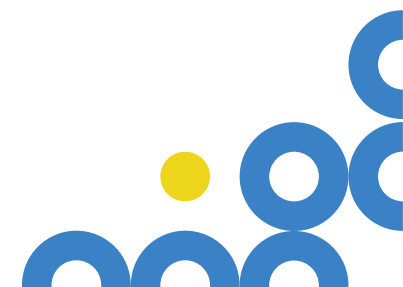
Na uvedenie týchto politík do praxe si programy [Erasmus+](#) a [Európsky zbor solidarity](#) („programy EÚ pre mládež“) medzi svojimi cieľmi vybrali posilnenie účasti mládeže na programoch. Demokratický život vypracoval stratégiu na posilnenie účasti mládeže na demokratickom živote prostredníctvom [Centra pre participáciu a informačné zdroje SALTO pre mládež](#)² po konzultačnom procese v rokoch 2019 a 2020. [Stratégia participácie mládeže](#) definuje, čo je participácia mládeže na demokratickom živote a identifikuje spôsoby, akými ju môžu programy EÚ pre mládež podporiť. Tento súbor nástrojov je dodatočným zdrojom, ktorý sprevádza [Stratégiu participácie mládeže](#). Súbor nástrojov je určený pre všetkých, ktorí umožňujú a podporujú participáciu mládeže a majú o to záujem prostredníctvom programov EÚ pre mládež. Poskytuje praktické nápady a usmernenia komunitě odborníkov v ich úsilí o podporu účasti mládeže a pri zavádzaní myšlienok, konceptov a osvedčených postupov v oblasti účasti, ktoré stratégia účasti mládeže predstavuje.

SALTO PI tiež vytvorilo online platformu pre zdroje participácie s názvom Participation Resource Pool. Táto stránka združuje cenné informácie a zdroje v troch hlavných oblastiach: Participácia mládeže; Médiá, informácie a kritické myslenie a Propagácia a dosah. Participation Resource Pool je dôležitým zdrojom pre túto sadu nástrojov a bude sa naň v nej odkazovať v celom texte.

¹Zakotvené v článku 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

²Je to znalostné centrum pre prepojenie politík a programov Európskej únie v oblasti mládeže a mladých ľudí, ich organizácií a ľudí, ktorí ich podporujú.

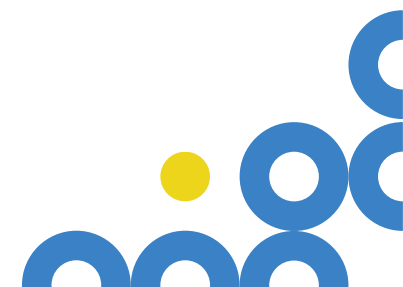
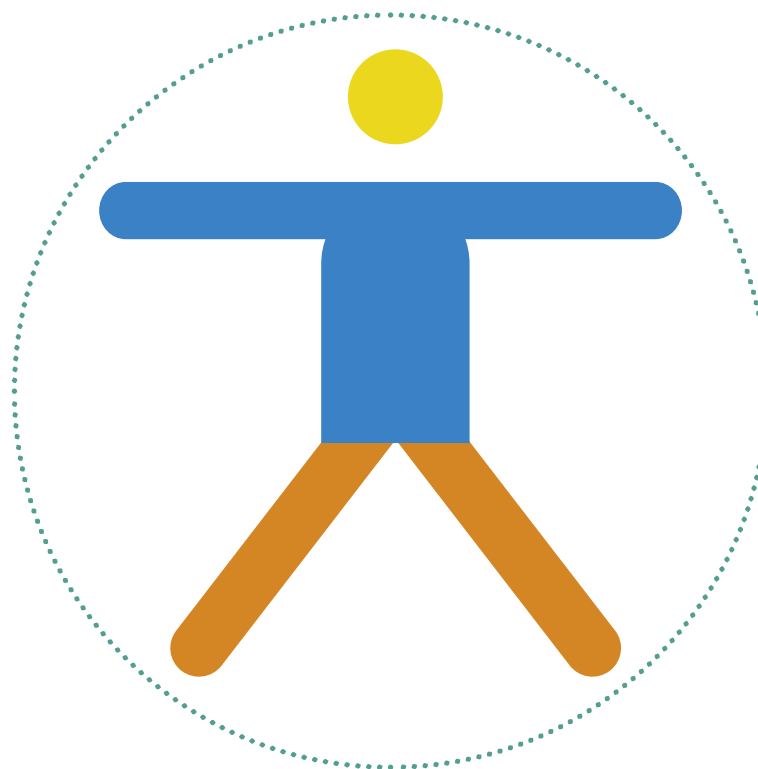
Čo je v tomto module?

V tomto module nájdete podrobný návod, ako sa súbor nástrojov vytvára a čo obsahuje. Tento modul je úvodom. Jeho cieľom je pomôcť vám pochopiť, ako ho môžete použiť na podporu účasti mladých ľudí.

Tento modul sa zaoberá nasledujúcimi otázkami:

- 1. Pre koho je tento súbor nástrojov určený?**
- 2. Ako je tento súbor nástrojov zostavený?**
- 3. Čo tento súbor nástrojov obsahuje?**
- 4. Na čo môžete tento súbor nástrojov použiť?**

Pozývame vás, aby ste sa do toho pustili a zistili viac o tom, ako vám schémy financovania mládeže Európskej únie a ich podporné mechanizmy môžu pomôcť podporiť participáciu mladých ľudí.

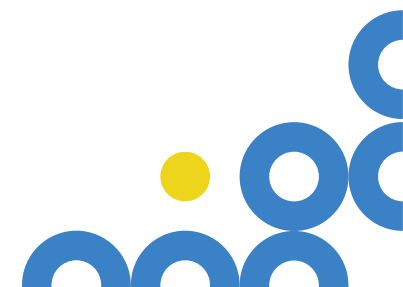
Pre koho je tento súbor nástrojov určený?

Tento súbor nástrojov je určený pre všetkých, ktorí umožňujú a podporujú participáciu mládeže a majú záujem o to prostredníctvom programov EÚ pre mládež!

Môžete byť vedúcim mládežníckej skupiny, pracovníkom s mládežou v mládežníckom centre, členom správnej rady mládežníckej organizácie, peer vzdelávateľom, zástupcom iných mladých ľudí, školiteľom alebo jednoducho niekým, kto pracuje na tom, aby sa iní mladí ľudia aktívne zapojili do života svojich komunít.

Táto sada nástrojov je určená pre tých, ktorí majú záujem o

- ✓ **rozvíjanie porozumenia teórií a konceptom participácie mládeže a/alebo**
- ✓ **zlepšenie kvality myslenia a praxe v oblasti participácie mládeže a/alebo**
- ✓ **získavanie skúseností s implementáciou participácie mládeže a/alebo**
- ✓ **využívaním programov Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity na podporu participácie mladých ľudí a/alebo**
- ✓ **prístup k zdrojom a dodatočným informáciám o participácii mládeže v kontexte programov EÚ pre mládež.**

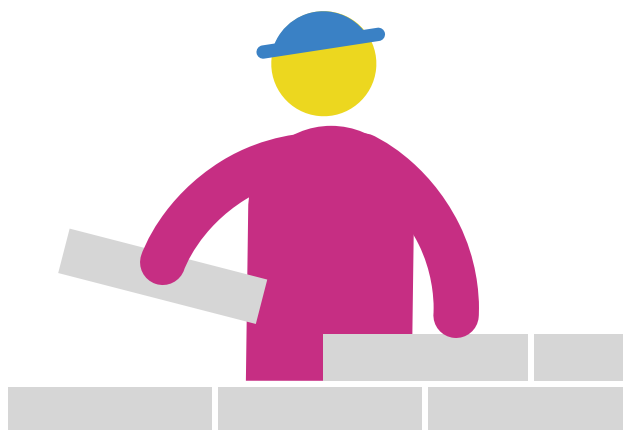
Ako je táto sada nástrojov zostavená?

Cieľom tejto sady nástrojov je zlepšiť a rozvíjať prax, namiesto toho, aby poskytovali rady týkajúce sa „najlepších“ postupov. Informácie v ňom uvedené vám pomôžu viac zvážiť mladých ľudí a ich potreby v oblasti participácie. To vám pomôže robiť informované rozhodnutia, ktoré dávajú zmysel v konkrétnom kontexte. Používanie tejto súpravy nástrojov vám pomôže rozvíjať myslenie a prax v oblasti participácie mládeže, ktoré sú usmerňované európskymi inštitúciami – a to prostredníctvom hodnôt participácie mládeže podporovaných

☉ **Európskou stratégiou pre mládež** vo všeobecnosti a konkrétne prostredníctvom ☉ **Stratégie participácie mládeže**.

Z tohto dôvodu je táto sada nástrojov vytvorená na troch základných princípoch:

Po prvé, je **MODULÁRNY**. Každý modul sa zameriava na inú tému ale pre jednoduchšie používanie je prezentovaný v podobnom formáte. Každý modul je možné použiť ako samostatný zdroj a všetkých 12 sa kombinuje do súboru nástrojov pre špecifické typy akcií/projektov programov EÚ pre mládež. Obsah je prezentovaný v online aj offline formáte.

Po druhé, všetky moduly sú **ZAMERANÉ NA PRAX PARTICIPÁCIE** a priamo sa prepájajú s programami EÚ pre mládež. To znamená, že najväčšia časť obsahu každého modulu sa venuje tomu, ako zlepšiť participáciu s využitím príležitostí, ktoré poskytujú programy Erasmus+ a Európsky zbor solidarity. Zároveň každý modul predstavuje aj myšlienky a koncepty participácie mládeže. Tento „teoretický základ“ vám pomôže lepšie pochopiť praktické usmernenia týkajúce sa rozvoja skúseností s participáciou pre mladých ľudí, ktoré poskytuje. Koncept participácie prezentovaný v tejto príručke je priamo ovplyvnený vyššie uvedenou stratégiou participácie mládeže.

Po tretie, všetky moduly sa zaoberajú tromi otázkami, ktoré sú dnes dôležité pre participáciu mládeže: **INKLÚZIA A ROZMANITOSŤ, DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA A UDRŽATEĽNOSŤ**. Aby boli zážitky z participácie skutočné a zmysluplné pre mladých ľudí, musia byť citlivé na rozmanitosť, dostupné pre všetkých a inkluzívne pre všetkých mladých ľudí bez ohľadu na ich pôvod, sociálnu situáciu, úroveň príležitostí, schopnosti alebo zdravotné postihnutie. Digitalizácia ovplyvňuje každý aspekt života vrátane participácie; preto sa každý modul bude zaoberať tým, ako môžu pracovníci participácie mládeže využívať digitálne nástroje a metódy na zlepšenie skúseností s participáciou mladých ľudí, s ktorými pracujú. Každý modul tiež poskytuje nástroje na sebahodnotenie, ktoré môžu pomôcť pracovníkom účasti mládeže premýšľať o tom, ako zážitky z participácie, ktoré vytvárajú, môžu nielen zabrániť poškodzovaniu životného prostredia, ale aj konštruktívne prispieť k cieľom v oblasti klímy a udržateľnosti.

Súbor nástrojov je navyše vyvinutý na základe predpokladu, že participatívny prístup funguje dobre, keď sa buduje na úrovni jednotlivého mladého človeka a miestnej mládežníckej skupiny a keď sa prenáša do medzinárodných projektov, ktoré zahŕňajú spoluprácu viacerých mladých ľudí/mládežníckych skupín. Projekty v rámci programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity sa často týkajú práve prepojenia dvoch alebo viacerých miestnych skupín účastníkov z rôznych krajín, pričom jedna skupina vedie projekt.

Čo je v tejto súprave nástrojov?

Táto sada nástrojov obsahuje 12 modulov s týmto úvodom.

🔗 Modul 2: Čo je to participácia mládeže?

Tento modul poskytuje úvod do hlavných konceptov participácie, ktoré boli vyvinuté ako súčasť stratégie participácie SALTO PI.

🔗 Modul 3: Podpora participácie pre všetkých. Tento modul rozvíja myšlienky o tom, ako môže byť participácia dostupná, inkluzívna a citlivá voči rozmanitosti mladých ľudí.

🔗 Modul 4: Učenie sa praxou. Tento modul rozoberá učenie praxou ako základ pre rozvoj participačných kompetencií mladých ľudí.

🔗 Modul 5: Mladí ľudia vedú projekty. Tento modul rozvíja myšlienky o tom, ako môžu mladí ľudia viesť projekty a tým získať zmysluplné skúsenosti s participáciou.

🔗 Modul 6: Vytváranie zmien pomocou projektov. Tento modul sa zaoberá zmenou. Ako participačné projekty prispievajú k pozitívnym zmenám v spoločnosti? Ako môžu projekty zmien zlepšiť skúsenosti mladých ľudí s participáciou?

🔗 Modul 7: Projekty mobility pre mladých ľudí. Tento modul sa konkrétne zaoberá tým, ako implementovať rozmer participácie v projektoch mobility v rámci Kľúčovej akcie 1, konkrétne v rámci výmen mládeže.

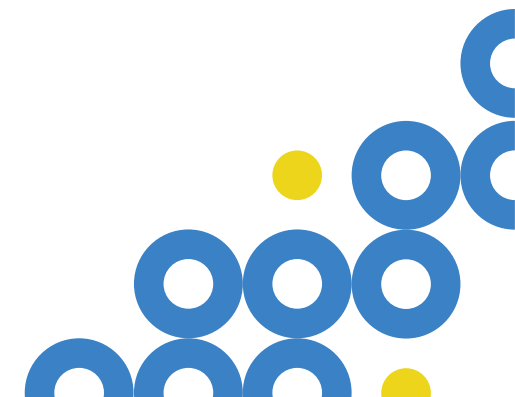
🔗 Modul 8: Aktivity zamerané na participáciu mládeže. Tento modul načrtáva, čo je potrebné na to, aby bol projekt zameraný na participáciu v rámci Kľúčovej akcie 1 zmysluplný pre zúčastnených mladých ľudí.

🔗 Modul 9: Objavte EÚ. Tento modul sa zaoberá tým, ako vylepšiť program Discover EU a príležitosti, ktoré ponúka mladým ľuďom cestovať a spoznávať Európu prostredníctvom participácie na zážitkoch.

🔗 Modul 10: Projekty solidarity. Tento modul sa zaoberá prepojením medzi participáciou a solidaritou a tým, ako integrovať rozmer participácie do projektov solidarity.

🔗 Modul 11: Dobrovoľníctvo. Tento modul predstavuje nápady, ako rozvíjať konkrétny dobrovoľnícky rozmer v rámci dobrovoľníckych aktivít Európskeho zboru solidarity.

🔗 Modul 12: Plánovanie participácie. Tento modul navrhuje niektoré praktické nástroje na plánovanie integrácie participácie do projektov.

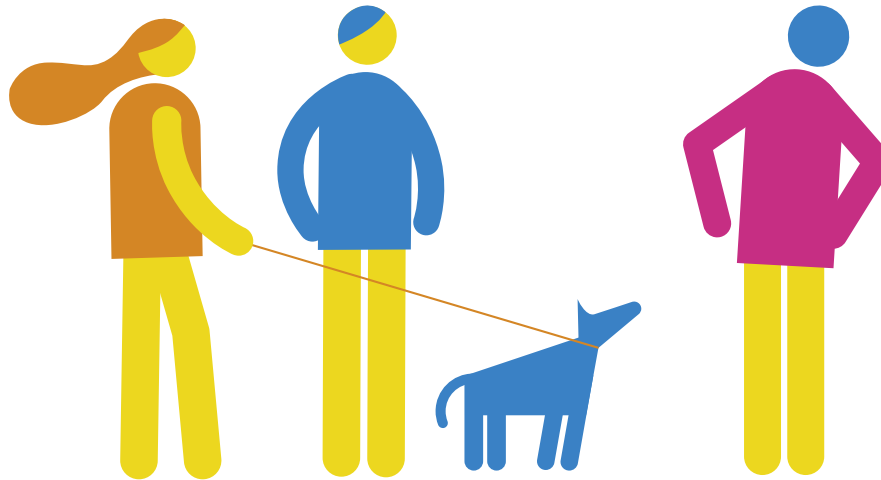
Na čo môžete túto sadu nástrojov použiť?

Táto sada nástrojov vám poskytne informácie, nástroje a prístup k ďalším referenčným materiálom o konceptoch participácie, programoch EÚ pre mládež a príležitostiach, ktoré vám ponúkajú na umožnenie a podporu participácie mládeže.

Nájdete v nej aj usmernenia, ktoré vám pomôžu kriticky premýšľať o participácii mládeže a vašej praxi a zlepšiť jej relevantnosť a efektívnosť – inými slovami, jej kvalitu.

Nápady a nástroje v tejto sade nástrojov môžete použiť na rozvoj vlastných skúseností s implementáciou participácie mládeže v konkrétnych aktivitách a projektoch s mladými ľuďmi a na hodnotenie týchto aktivít a projektov.

Môžete tiež získať prístup k zdrojom, ktoré vám pomôžu využiť program Erasmus+ a Európsky zbor solidarity na podporu participácie mladých ľudí, či už podaním žiadosti o projekt alebo získaním prístupu k novým partnerom a sieťam.

Kde nájdete viac informácií?

Táto sada nástrojov má potenciál slúžiť ako brána aby ste sa dozvedeli viac o participácii mládeže a programoch EÚ pre mládež, ktoré podporujú mladých ľudí. Každý modul odkazuje na konkrétne zdroje, ktoré vedú k ďalším informáciám, inšpirácii a know-how.

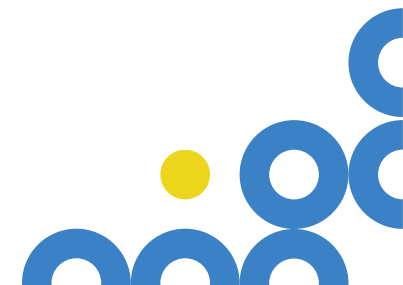
Odporúčame vám najmä využiť dostupné doplnkové zdroje dostupné v rámci fondu zdrojov pre participáciu [SALTO PI Participation Resource Pool](#).

Na tejto stránke nájdete viac informácií o možnostiach účasti, ktoré ponúkajú programy EÚ pre mládež prostredníctvom [Fondu zdrojov pre participáciu](#), ako napríklad:

Sprievodcovia programami Erasmus+ a Európsky zbor solidarity s vysvetlením, aké príležitosti programy ponúkajú a ako sa prihlásiť;

Kontakty na [Národné agentúry](#), ktoré riadia implementáciu programu v každej zúčastnenej krajine;

Okrem toho máte prístup k [Glosáru pojmov a definícií](#) dôležitých pre prácu s mládežou.

Pod'akovania

Túto sadu nástrojov vytvorila organizácia

🌐 Frankly Speaking, 🌐 People Dialogue and Change alebo 🌐 SALTO Participation & Information Resource Centre

Autori:

Ajša Hadžibegović

Dan Moxon

Yael Ohana

Koordinátor:

Georg Feiner, SALTO Participation &

Information Resource Centre

Chceli by sme sa poďakovať mladým ľuďom, pracovníkom s mládežou a používateľom programov EÚ pre mládež, ako aj národným agentúram a ich úradníkom pre participáciu za participáciu na konzultačnom procese a pomoc pri formovaní súboru nástrojov.

Vydavateľ:

SALTO Participation & Information Resource Centre, c/o Estonian Agency for Erasmus+ and European Solidarity Corps

Tõnismägi 5A, 10119 Tallinn, Estonia

participation@salto-youth.net www.salto-youth.net/participation

Toto dielo je publikované pod licenciou: Attribution-NonCommercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).

Dizajn od: 🌐 Brandnew.ee

Táto publikácia bola spolufinancovaná programom Erasmus+ Európskej únie. Európska komisia nenesie zodpovednosť za žiadne použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

2

Čo je to participácia mládeže?

„**Participácia mládeže** na demokratickom živote spočíva v tom, že jednotliví mladí ľudia a skupiny mladých ľudí majú právo, prostriedky, priestor, príležitosť a v prípade potreby aj podporu slobodne vyjadrovať svoje názory, prispievať k spoločenskému rozhodovaniu o záležitostiach, ktoré sa ich týkajú a ovplyvňovať ho, a byť aktívni v demokratickom a občianskom živote našich komunít.“¹

Participácia mládeže je o **AKCII** a **HLASE**.

Projekt participácie sa môže zamerať na obe tieto veci alebo len na jednu z nich.

HLAS – Mladí ľudia vyjadrujú svoje názory osobám s rozhodovacou právomocou (ako sú politici, tvorcovia politík, riaditelia škôl alebo vedúci predstavitelia komunity). Cieľom je povzbudiť osoby s rozhodovacou právomocou, aby robili zmeny na základe názorov mladých ľudí.

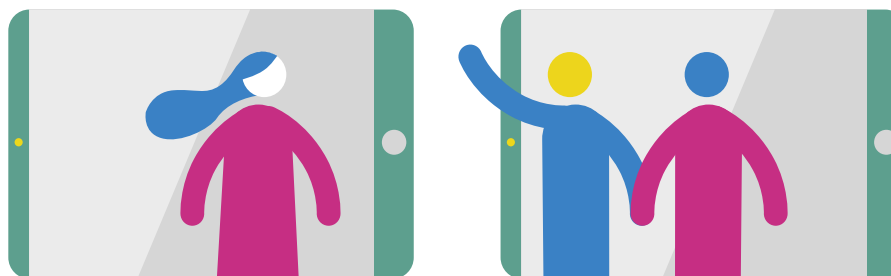
AKCIA – Mladí ľudia podnikajú kolektívne alebo individuálne kroky na zmenu sveta okolo seba. Namiesto toho, aby žiadali osoby s rozhodovacou právomocou o vykonanie zmeny, mladí ľudia vedú zmenu sami.

¹Definícia participácie mládeže prevzatá zo SALTO PI (2020)

Existujú rôzne formy participácie mládeže:

Tradičné formy participácie. Patria sem hlasovanie, kandidovanie vo voľbách, vstup do odborov, rady mládeže, mládežnícke fóra, školské rady a niektoré typy mládežníckych organizácií.

Tradičné formy participácie sú založené na princípe zastupiteľskej demokracie.

Alternatívne formy participácie.

Všetko okrem tradičných foriem vrátane:

- ✓ Kampaní a aktivizmu mládeže, založených najmä na jednotlivých problémoch alebo kauzách, ako napríklad environmentálne hnutie.
- ✓ Participačných projektov založených na digitálnych nástrojoch a digitálnych priestoroch alebo komunitách. Koprodukcie a spoločný manažment, kde mladí ľudia a osoby s rozhodovacou právomocou zdieľajú zodpovednosť za vytvorenie alebo riadenie niečoho.
- ✓ Projektov deliberatívnej demokracie, v rámci ktorých mladí ľudia spolupracujú s tvorcami politik na vytváraní nových nápadov.
- ✓ Mladých ľudí, ktorí hľadajú nové spôsoby využívania verejných a komunitných priestorov, ako napríklad otvorenie komunitnej kaviarne.
- ✓ A mnoho ďalších vecí...

Zameranie na: **Formy participácie**

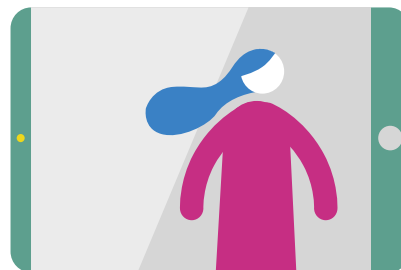
V celej Európe existujú obavy, že mladí ľudia sa nezúčastňujú na tradičných formách participácie v takej miere ako predchádzajúce generácie. Vo všeobecnosti mladí ľudia v porovnaní so staršími ľuďmi menej často volia a majú nižšiu dôveru v inštitúcie, ako sú parlamenty, vlády a politické strany. Mladí ľudia však nemajú o politiku nezáujem. Mnohí sú stále veľmi aktívni v alternatívnych formách participácie.

Na podporu participácie mládeže je potrebné:

1) Povzbudzovať viac mladých ľudí k účasti na tradičných formách participácie a

2) Nájsť spôsoby, ako lepšie využívať alternatívne formy participácie v našich demokraciách.

Obe tieto veci môžu pomôcť mladým ľuďom mať hlas a byť aktívni v našich demokraciách.

Zameranie na: **Inklúziu a rozmanitosť**

Kvalitná participácia mládeže by mala byť prístupná a prívetivá pre mladých ľudí zo všetkých prostredí, komunít a sociálnych skupín. Všetky formy participácie mládeže môžu byť sociálne inkluzívne. Žiadny typ nie je viac alebo menej inkluzívny ako ten druhý.

Nie všetci mladí ľudia majú rovnaké názory. Rôzne komunity mladých ľudí vnímajú svet veľmi odlišnými spôsobmi. Byť inkluzívny znamená uznávať rôzne hlasy a zabezpečiť, aby každý mal príležitosť byť vypočutý a aby sa zohľadnili jeho skúsenosti a potreby.

Niekedy to môže znamenať venovať pozornosť tomu, kto je zapojený do projektu zameraného na participáciu a zabezpečiť, aby žiadne skupiny neboli vylúčené. Prístup je len jedným z rozmerov inklúzie. Je tiež dôležité, aby mladí ľudia zo všetkých prostredí mali možnosť viesť ju.

Inkluzívna participácia si môže vyžadovať aj vytvorenie vyhradených priestorov a projektov špeciálne pre skupiny v spoločnosti, ktoré sú menej viditeľné a ktoré nie sú často vypočuté. To im môže poskytnúť bezpečné priestory na nastolenie otázok, ktoré sú pre nich dôležité.

Zameranie na: **Digitálne transformácie**

Možno vytvoriť takmer všetky formy participácie v online formáte a projekty zamerané na participáciu čoraz častejšie fungujú s online aj offline prístupmi. Môže to zahŕňať organizovanie virtuálnych stretnutí miestnych rád mládeže, organizovanie protestov pomocou hashtagov a sociálnych médií, organizovanie digitálneho hlasovania pre skupinu k akejkoľvek téme alebo jednoducho používanie digitálnych nástrojov na komunikáciu vašej témy alebo toho, čo robíte vo svojom projekte, so širšou verejnosťou.

Digitálny svet tiež otvára nové možnosti pre veci, ktoré sa nedajú robiť v reálnom svete, ako napríklad realizácia projektov, ktoré spájajú ľudí na celom svete, aby spolupracovali na riešení problémov a diskutovali o spoločných otázkach.

Zameranie na: Udržateľnosť, environmentálne a klimatické ciele

Environmentálne otázky sú jednou z kľúčových priorít, v ktorých chcú mladí ľudia konať a aby bol ich hlas vypočutý. Podľa [Európskeho fóra mládeže](#)² „**v celej Európe sú mladí ľudia v uliciach a požadujú opatrenia v oblasti klímy. V iniciatívach ako Fridays for Future, Climate Thursdays alebo Youth Strike 4 Climate sa každý týždeň zhromažďujú tisíce študentov, aby protestovali za okamžité a rozhodné kroky v boji proti klimatickej kríze a vytvorili tak stále rastúce hnutie za opatrenia v oblasti klímy. Mladí ľudia sú tiež v popredí rôznych klimatických pochodov, ktoré sa konajú po celej Európe.**“

Participácia mládeže tiež priamo prispieva predovšetkým k udržateľnosti. Environmentálni aktivisti si uvedomujú, že klimatická spravodlivosť a demokratická participácia sú prepojené. Niektoré skupiny a jednotlivci majú oveľa väčšiu kontrolu nad

svetovými zdrojmi ako ostatní a využívajú tieto zdroje neudržateľným tempom. Dosiahnutie udržateľnosti znamená demokratizáciu toho, kto kontroluje naše zdroje, kto k nim má prístup a ako sa používajú. Participácia mládeže dáva mladým ľuďom väčší vplyv v našich democraciách. Tým, že sa mladí ľudia zúčastňujú na plánovaní prestavby miest alebo vidieka, využívaní energie alebo výrobe potravín sa demokratizuje tento proces.

² Európske fórum mládeže (2019) [Uznesenie na podporu mládeže požadujúcej naliehavé opatrenia v oblasti klímy](#), Brusel

Ak chcete ísť hlbšie...

Štúdia Rady Európy

Alebo si prečítajte

📖 **Stratégia participácie mládeže** na posilnenie participácie mládeže na demokratickom živote prostredníctvom programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.

📖 **Osvedčené postupy v oblasti participácie mládeže v rôznych formách regionálnej a miestnej demokracie** od Any Gretchel a jej kolegov.

📖 **Nové a inovatívne formy participácie mládeže v rozhodovacích procesoch** od Anne Crowleyovej a Dana Moxona.

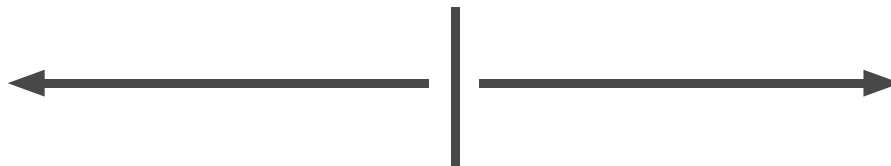

Aký typ projektu riešite?

Použite pomôcku nižšie, ktorá vám pomôže premýšľať o tom, s akým typom projektu sa zaoberáte. Možno máte záujem o vývoj projektu alebo sa už podieľate na existujúcom projekte. Označte každý riadok na základe zamerania projektu.

HLAS

Mladí ľudia povzbudzujú osoby s rozhodovacou právomocou, aby dosiahli zmenu.

AKCIA

Mladí ľudia robia zmenu sami.

IBA DIGITÁLNE

Prepojenie a spolupráca v digitálnych priestoroch bez osobného stretnutia.

IBA OFFLINE

Privedenie mladých ľudí do fyzických priestorov, aby sa stretávali a spolupracovali.

OTVORENÉ PRE KAŽDÉHO

Byť dostupný pre všetkých.

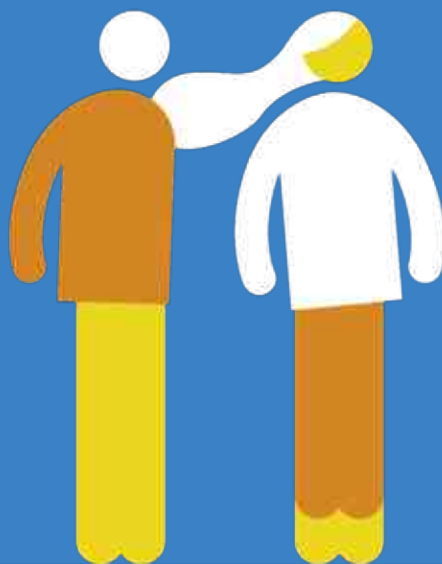

LEN PRE JEDNU CIEĽOVÚ SKUPINU

Vytváranie priestoru pre skupinu, o ktorej často nie je počuť.

3

Podpora participácie pre všetkých

Každý mladý človek má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote. Participácia pre všetkých znamená zvýšiť počet mladých ľudí zúčastňujúcich sa na demokratickom živote celkovo. A zároveň zabezpečiť, aby mladí ľudia s nedostatkom príležitostí mali rovnaké príležitosti na participáciu. Kľúčové sú v tomto smere osvetová činnosť a inkluzívna participácia.

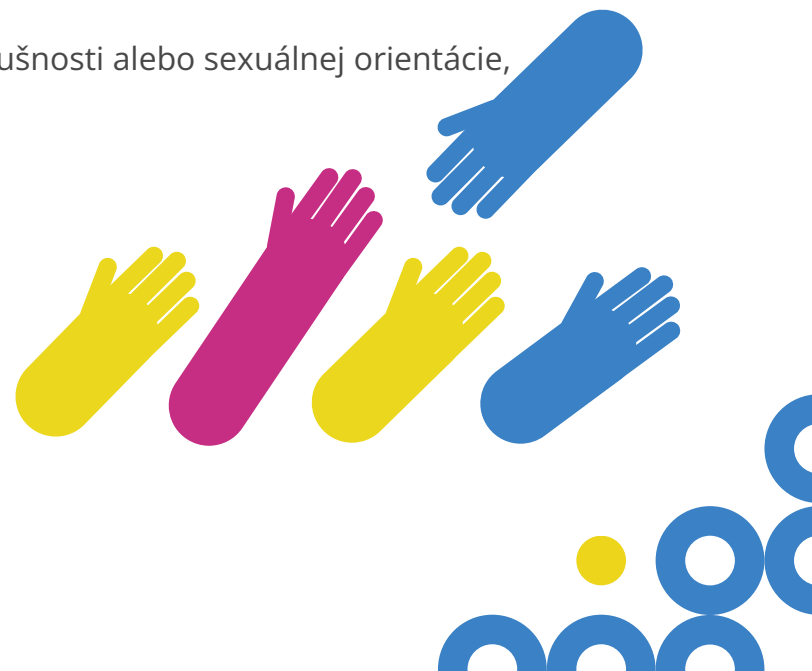
Informovanie verejnosti znamená kontaktovať mladých ľudí, ktorí sa ešte nezapájajú do aktivít zameraných na participáciu mládeže a informovať ich o možnosti väčšieho zapojenia. Môže to tiež znamenať kontaktovanie tých, ktorí vám môžu pomôcť osloviť mladých ľudí (napr. školy, mimovládne organizácie, médiá, agentúry práce alebo iné osoby, o ktorých zistíte, že majú prístup k týmto mladým ľuďom).

Informačný projekt môže byť fázou vášho projektu. V tomto štádiu sa snažíte prilákať viac účastníkov projektu, aby sa zapojili do aktivít. Môže to byť aj hlavný účel vášho projektu. Môžete napríklad spustiť informačný projekt, ktorý povzbudí viac mladých ľudí, aby sa pridali k existujúcemu mládežníckemu fóru alebo mládežníckej organizácii.

Inkluzívna participácia spočíva v zabezpečení participácie mladých ľudí, ktorí majú menej príležitosti zapojiť sa do demokratického života v dôsledku:

- ✓ Zdravotného postihnutia;
- ✓ Vzdelávacích ťažkostí;
- ✓ Kultúrnych rozdielov, napr. imigranti alebo utečenci alebo osoby patriace k národnostnej alebo etnickej menšine;
- ✓ Geografických prekážok, ako napríklad pobyt vo vidieckej oblasti;
- ✓ Sociálnych problémov, ako napríklad diskriminácia na základe pohlavia, etnickej príslušnosti alebo sexuálnej orientácie,
- ✓ Zdravia;
- ✓ Ekonomických okolností;
- ✓ akékoľvek iných aspektov ich identity alebo okolností alebo ich kombinácie¹.

Existuje mnoho faktorov, ktoré by mohli vylúčiť mladých ľudí z vášho projektu. Napríklad k úmyselnému vylúčeniu dochádza v dôsledku predsudkov alebo nenávisných prejavov namierených proti mladým ľuďom patriacim k určitým skupinám. K vylúčeniu dochádza aj vtedy, keď návrh projektu sťažuje niektorým mladým ľuďom participáciu, aj keď to nebol zámer. Napríklad projekt, ktorý sa koná iba v sobotu, môže vylúčiť mladých Židov, ktorí si želajú dodržiavať Šabat ako deň odpočinku. Alebo mladí ľudia s autizmom by mohli byť vylúčení, ak nedostanú jasné informácie o poradí aktivít v rámci projektového stretnutia. Identifikácia skupín mladých ľudí, ktoré majú vo vašom kontexte menej príležitostí, je kľúčovým prvým krokom k inkluzívnej práci.

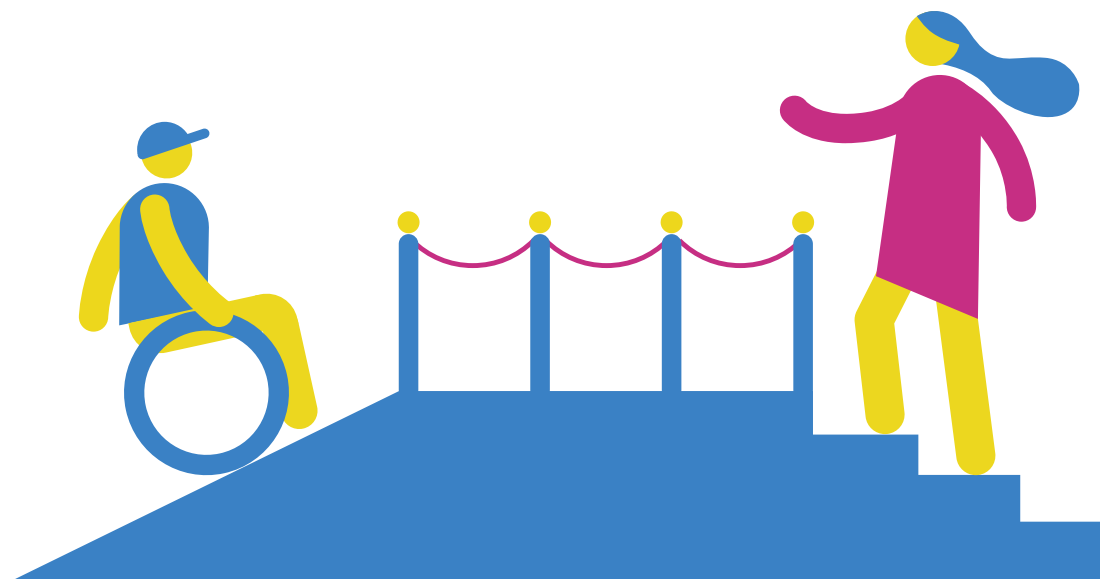
² Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru (2014) [Stratégia Erasmus+ pre začlenenie a rozmanitosť](#), Brusel, poskytuje viac podrobností o situáciách, v ktorých sa mladí ľudia môžu nachádzať a ktoré im bránia v participácii.

Existujú rôzne spôsoby, ako prijať inkluzívny prístup k participácii

1. Zabezpečenie rovnakého prístupu k vášmu projektu pre mladých ľudí zo všetkých prostredí. To znamená vykonávať terénnu prácu s cieľom kontaktovať a zapojiť mladých ľudí s nedostatkom príležitostí alebo tých, ktorí sa momentálne nemusia cítiť veľmi vítaní, aby sa zapojili do vášho projektu. Znamená to tiež identifikovať, kto už má prístup k týmto mladým ľuďom, s kým títo mladí ľudia komunikujú a komu dôverujú. Zahŕňa to aj identifikáciu prekážok, ktoré im bránia v zapojení sa a poskytnutie dodatočnej podpory na ich prekonanie.

2. Vypracovanie projektu zameraného na jednu konkrétnu skupinu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí s cieľom podporiť ich participáciu na demokratickom živote. Napríklad vytvorenie programu pre rozvoj líderstva alebo mládežníckeho podujatia pre mladých ľudí LGBTQIA+². To môže pomôcť vytvoriť bezpečný priestor pre mladých ľudí z tejto skupiny, aby preskúmali problémy a témy, ktoré sú pre nich dôležité, o ktorých sa v iných projektoch nemusí diskutovať. Pomáha to zabezpečiť, aby táto skupina mala rovnaké príležitosti zapojiť sa do demokratického života ako celku.

Keď majú mladí ľudia s nedostatkom príležitostí prístup, podpora participácie znamená aj zabezpečenie toho, aby všetci mladí ľudia zapojení do aktivity mali šancu a dostali podporu, ktorú potrebujú na prevzatie vedenia v projekte.

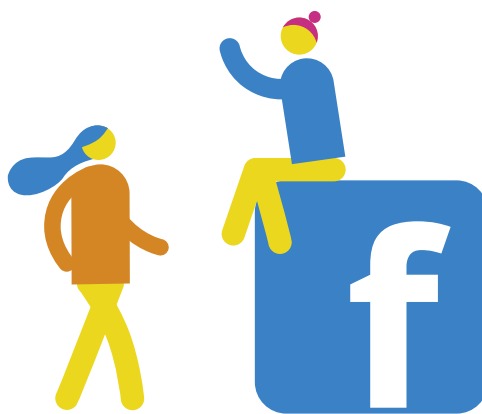

Zameranie na: **Oslovovanie verejnosti v praxi**

Začnite identifikáciou skupín mladých ľudí vo vašej komunite. Pokúste sa identifikovať všetky skupiny, ktoré sa možno nezapojili do vašich predchádzajúcich projektov. Zvážte, ako by ste sa mohli s týmito skupinami mladých ľudí spojiť (t. j. zmapujte relevantné organizácie, ktoré by vám mohli pomôcť osloviť ich). Zvážte, čo môžete urobiť aj v spolupráci s ostatnými, aby ste ich povzbudili k participácii na vašom projekte.

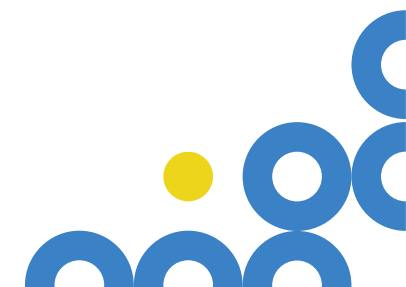
Na oslovenie môžete použiť rôzne metódy, ako sú kampane na sociálnych sieťach alebo práca s mládežou, ktorá zahŕňa návštevy verejných priestorov s cieľom kontaktovať mladých ľudí. Môžete tiež organizovať ukázkové podujatia a aktivity v školách, s inými mládežníckymi organizáciami alebo v komunitných priestoroch.

Počas práce s verejnosťou premýšľajte o hlavných posolstvách, ktoré chcete použiť na propagáciu svojho projektu. Snažte sa komunikovať výhody zapojenia sa, aby ste motivovali mladých ľudí k participácii.

Pred zverejnením svojich posolstiev alebo kampaní ich, ak je to možné, otestujte na zástupcoch cieľovej skupiny. Uistite sa, že posolstvo pre nich pôsobí atraktívne, dôveryhodne a autenticky.

Zameranie na: **Inklúziu a rozmanitosť**

Pri vytváraní projektu začnite premýšľaním o tom, ktoré rôzne skupiny mladých ľudí patria do vašej komunity. Zvážte, ako ich môžete osloviť a pozvať, aby sa od začiatku zapojili do návrhu vášho projektu.

Počas oslovovania venujte čas rozhovorom s rôznymi skupinami mladých ľudí, aby ste identifikovali prekážky, ktoré by im mohli brániť v prístupe k vášmu projektu. Snažte sa tieto prekážky odstrániť z návrhu vášho projektu a počas jeho realizácie.

Zvážte poskytnutie dodatočnej podpory počas vášho projektu mladým ľuďom s menším počtom príležitostí. To pomôže prekonať prekážky a umožní mladým ľuďom plne sa zapojiť. Rôzne skupiny mladých ľudí môžu potrebovať rôzne typy podpory.

Mladí ľudia nie sú homogénna skupina. Rôzne skupiny mladých ľudí môžu mať rôzne hlasy a názory. Reflexia a podpora rozmanitosti hlasov vo výsledkoch vášho projektu je dôležitou súčasťou inkluzívnej participácie mládeže.

Vytvárajte príležitosti pre mladých ľudí s menším počtom príležitostí, aby sa ujali vedúcich pozícií vo vašich projektoch. To pomôže zabezpečiť, aby návrh projektu spĺňal ich potreby.

Zameranie na: Digitálne transformácie

Sociálne médiá a online propagácia môžu byť veľmi účinným spôsobom, ako vykonávať osvetové aktivity a informovať mladých ľudí o možnosti zapojiť sa do vášho projektu.

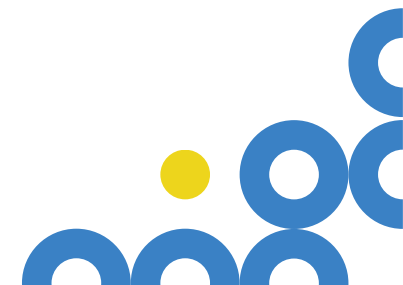
Digitálne nástroje a komunikačné kanály majú širší dosah; nie sú však automaticky inkluzívne. Nie všetci mladí ľudia majú prístup na internet a digitálne nástroje nemusia byť dostupné pre každého.

Ak na realizáciu svojich aktivít používate digitálny nástroj, venujte pozornosť tomu, ktoré skupiny mladých ľudí sa doň zapájajú. Rovnako ako pri prezenčnej aktivite, skúste identifikovať, kto by mohol byť vylúčený a prečo. Zaveďte kroky na zmenu tohto problému alebo poskytnite alternatívne prezenčné aktivity, ktoré doplnia vašu digitálnu prácu.

Namiesto vytvárania vlastných komunít chodte tam, kde sú mladí ľudia. Nezabudnite, že v digitálnom svete súťažíte o pozornosť mladých ľudí, takže:

- 1. investujte do dizajnu a posolstiev;**
- 2. pozorne si vyberajte kanály;**
- 3. zvážte, že nie všetky informácie zdieľané o vašej dôležitej téme sú správne (falošné správy);**
- 4. zlepšite kritické myslenie a mediálnu a informačnú gramotnosť vášho publika**

Zameranie na: Udržateľnosť, environmentálne a klimatické ciele

Udržateľnosť, klimatické zmeny a environmentálne otázky majú rozmer inklúzie. Dá sa to vnímať dvoma spôsobmi:

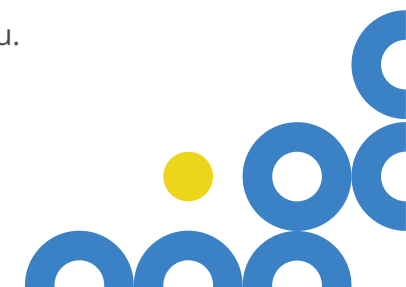

Vylúčené alebo marginalizované skupiny ľudí trpia neúmerne v dôsledku účinkov zmeny klímy a vplyvu zhoršovania životného prostredia. Napríklad ľudia so zdravotnými problémami sú s väčšou pravdepodobnosťou postihnutí znečistením ovzdušia alebo ľudia vo vidieckych oblastiach môžu byť viac postihnutí extrémnymi poveternosťnými podmienkami vyplývajúcimi zo zmeny klímy.

Ako budú rásť nové generácie mladých ľudí, budú musieť žiť s dôsledkami klimatických zmien spôsobených ich staršími generáciami a predchádzajúcimi generáciami. Budú trpieť dôsledkami nadmernej spotreby svetových zdrojov zo strany predchádzajúcich generácií a nedostatočnej starostlivosti o životné prostredie.

To znamená, že je nevyhnutné, aby mladí ľudia, najmä tí s obmedzenými príležitosťami, mali slovo a vplyv na klimatickú agendu.

Ak chcete ísť hlbšie...

pozrite si:

- 📶 [Webovú stránku SALTO Inklúzia a rozmanitosť](#) – informácie o práci s mladými ľuďmi s nedostatkom príležitostí
- 📶 Viac informácií o tom, ako osloviť mladých ľudí a ako komunikovať svoj projekt, nájdete v [sekcii propagácie a osvedčenia](#) v rámci Participation Pool SALTO PI.
- 📶 [Webinár: Oslovovanie mladých ľudí online](#) objasňuje, ako mladí ľudia interagujú online a skúma spôsoby, ako ich v týchto online priestoroch osloviť.
- 📶 [Sprievodcu Zero Waste Europe pre organizovanie podujatí s nulovým odpadom](#) s nápadmi, ako znížiť množstvo odpadu na podujatí.

Vypracujte si akčný plán pre osvetovú činnosť

Tento nástroj vám môže pomôcť naplánovať prácu v oblasti dosahu pre váš projekt. Použite ho pri navrhovaní projektu.

Aké skupiny mladých ľudí sú vo vašej komunite?

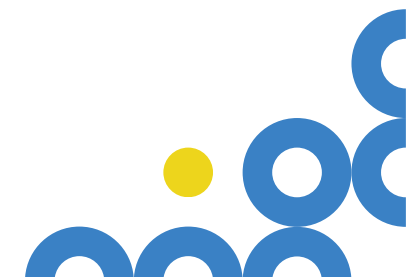

Ktoré z týchto skupín majú menej príležitostí zapojiť sa do demokratického života?

Existujú nejaké konkrétne skupiny, na ktoré sa váš projekt zameriava?

Aké sú reality, záujmy, potreby a bariéry, ktoré by mohli týmto skupinám mladých ľudí brániť v prístupe k vášmu projektu?

Vypracujte si akčný plán pre osvetovú činnosť

Čo môžete na svojom projekte zmeniť, aby ste podporili ich záujmy a potreby a odstránili prekážky, ktorým čelia?

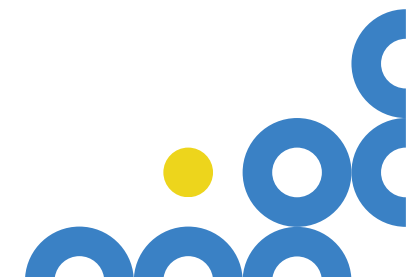
Ako budete informovať mladých ľudí, vrátane tých s obmedzenými príležitosťami, o možnosti zapojiť sa do vášho projektu?

Aké posolstvá a informácie o vašom projekte budete šíriť, aby ste motivovali nových mladých ľudí, aby sa zapojili?

Aké prvky zahŕňa váš komunikačný plán (napr. sociálne médiá, osvetové podujatia, iné aktivity prezentované v časovom rámci)?

4

Učenie sa praxou

Erasmus+ aj Európsky zbor solidarity podporujú projekty založené na informálnom vzdelávaní a neformálnych vzdelávacích prístupoch. Kľúčovou súčasťou každého projektu je učenie sa kompetencií (vedomosti, zručnosti, hodnoty a postoje), ktoré sú relevantné pre participáciu mládeže a ich aktívne uplatňovanie na dosiahnutie zmeny.

V participatívnej, neformálnej edukácii sa účastníci učia zo svojich skúseností. Vo formálnej edukácii sa zvyčajne predpokladá, že učiteľ vlastní vedomosti a očakáva sa, že sa o ne podelí so študentmi. V neformálnej edukácii si účastníci vytvárajú vedomosti sami, učia sa zo svojho prostredia, svojich skúseností a vzájomného dialógu.

Spôsob uvažovania o učení účastníkov, ktorý dobre zapadá do participácie mládeže, je cyklus zážitkového učenia¹. V tomto modeli učenia sa účastníci učia zo svojich skúseností a potom sa aktívne snažia uplatniť svoje znalosti v nových skúsenostiach, aby vytvorili zmeny vo svojich životoch a vo svete okolo seba (pozri modul [🔗 Vytváranie zmeny](#)). Cyklus má štyri fázy.

- **1. Získavanie skúseností.** Účastníci začnú projekt s mnohými skúsenosťami. Počas svojho života mali skúsenosti so snahou presadiť svoj názor alebo konať a vytvárať zmeny vo svete okolo seba. Tieto skúsenosti sú východiskovým bodom, z ktorého sa môžu účastníci začať učiť. Akýkoľvek druh skúsenosti, aj tie, ktoré neboli zábavné alebo boli negatívne, môžu byť zdrojom učenia, takže každý môže niečo prispieť.
- **2. Reflexia.** Zahŕňa to reflexiu a prehodnotenie svojich skúseností účastníkmi. Účastníci môžu napríklad začať identifikáciou situácií, v ktorých chcú, aby boli ich hlasy viac počuté, alebo tém, v ktorých chcú byť schopní konať.
- **3. Zovšeobecňovanie.** Na základe svojich úvah diskutujú o vzorcoch a spoločných témach. Začnú plánovať aktivity, ktoré môžu zaviesť, aby sa pokúsili podnietiť akciu alebo aby sa ich hlasy vyjadrili. Tieto plány môžu tvoriť základ pre návrh projektu. Napríklad, ak účastníci zistia, že majú obmedzenú príležitosť hovoriť s politikmi o environmentálnych problémoch, môžu naplánovať podujatie alebo aktivitu, ktorá to vyrieši spojením mladých ľudí a politikov.
- **4. Uplatňovanie.** Účastníci uvedú svoje plány do praxe a otestujú svoje nápady. Experimentujú s novými spôsobmi robenia vecí, ktoré možno predtým nevyskúšali. Táto fáza učenia sa odohráva počas realizácie projektových aktivít, čo účastníkom poskytuje praktickú príležitosť otestovať si svoje nápady.

Po uskutočnení týchto aktivít sa účastníci môžu zamyslieť nad tým, či dosiahli požadovanú zmenu alebo či zlepšili situáciu, ktorú sa snažili riešiť. Aktivity, ktoré zaviedli, vytvárajú konkrétne nové skúsenosti, z ktorých sa účastníci môžu učiť. Keď účastníci hodnotia svoje aktivity, začína sa nový cyklus učenia. Účastníci môžu na základe svojej reflexie a nových poznatkov plánovať ďalšiu fázu aktivít v projekte alebo dokonca svoj ďalší projekt.

¹ Na základe Kolb, D. (1984). Zážitkové učenie, skúsenosť ako zdroj učenia a rozvoja, Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Zameranie na: Uľahčenie učenia

Vedenie procesu participatívneho učenia zahŕňa skôr pôsobenie ako facilitátor než ako učiteľ. Namiesto toho, aby bol facilitátor odborníkom, ktorý sa delí o svoje vedomosti o téme, je to niekto, kto podporuje študentov a skupiny účastníkov v prevzatí zodpovednosti a riadení vlastného učenia a projektov. Práca týmto spôsobom znamená, že moc sa prenáša z pedagóga na študentov, čo podporuje cieľ, ktorým je participatívny projekt.

Uľahčenie samostatného učenia sa v skupinách môže zahŕňať:

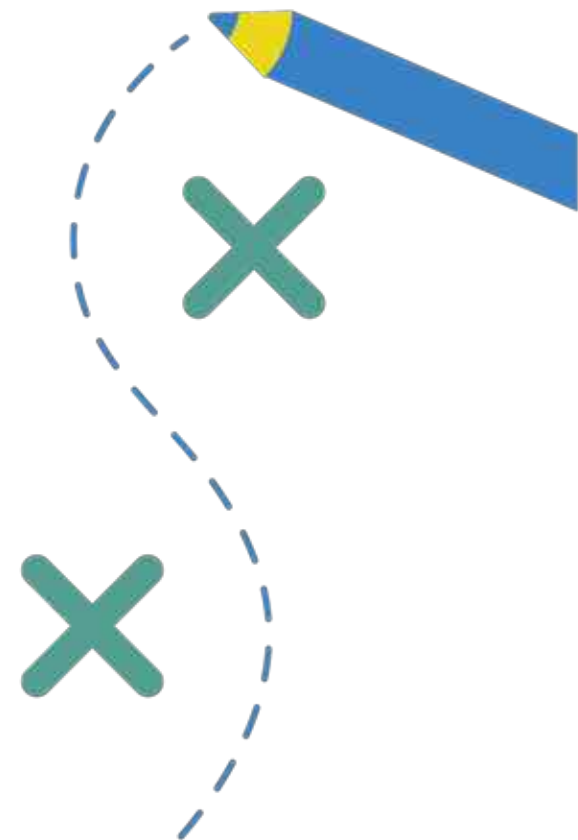
Uznanie, že účastníci projektu už majú širokú škálu kompetencií a že sa môžu učiť jeden od druhého a učiť sa spoločne.

Používanie techník, ktoré povzbudzujú účastníkov, aby kládli širšie otázky o politických a sociálnych otázkach a o tom, ako sú nimi ovplyvnené ich životy.

Akceptovanie skutočnosti, že účastníci projektu rozumejú svojim životom a dokážu identifikovať vlastné problémy a výzvy, ako aj stratégie na zvýšenie vlastnej participácie na demokratickom živote.

Podporu účastníkov v spolupráci pri identifikácii kolektívnych akcií a stratégií, ktoré chcú implementovať.

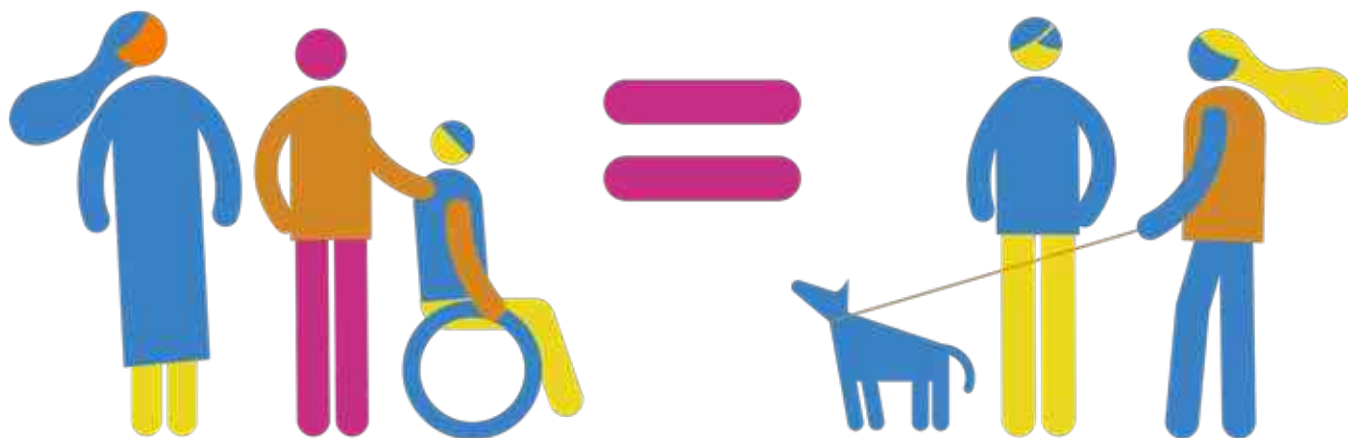
Napríklad počas projektu môže facilitátor najviac sprevádzať účastníkov v úplne počiatočných fázach plánovania s cieľom čo najskôr preniesť právomoc a rozhodovanie na účastníkov. Keď sa skupina rozbehne, facilitátor môže uplatniť prístup s menším zapojením sa do projektu, aby umožnil skupine efektívne realizovať svoje nápady.

Zameranie na: **Inklúziu a rozmanitosť**

Jednou z kľúčových úloh facilitátora je pomôcť bojovať proti akejkoľvek diskriminácii a nerovnosti etnickej príslušnosti, náboženstva, sexuality, pohlavia, zdravotného postihnutia alebo akejkoľvek inej forme sociálnej diferenciácie, ak nejaká v projekte existuje. Existuje mnoho spôsobov, ako to dosiahnuť, vrátane:

Podpory účastníkov pri identifikácii vzorcov vylúčenia a pri navrhovaní ich aktivít inkluzívne.

Umožneniu účastníkom vytvoriť skupinové dohody o tom, ako chcú spolupracovať a navzájom sa podporovať, aby sa zabezpečilo zapojenie všetkých.

Boju proti diskriminácii alebo nenávisťným prejavom, ak k nim dôjde, a ponúkať podporu tým, na ktorých sú namierené.

Poskytovania dodatočnej podpory účastníkom, ktorí ju môžu potrebovať na plné zapojenie alebo aktívnu participáciu.

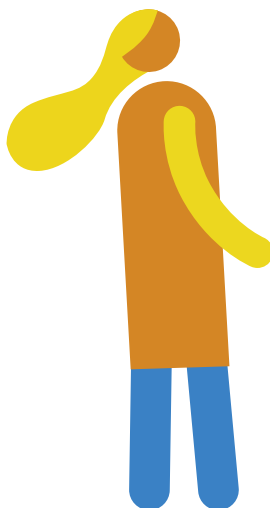
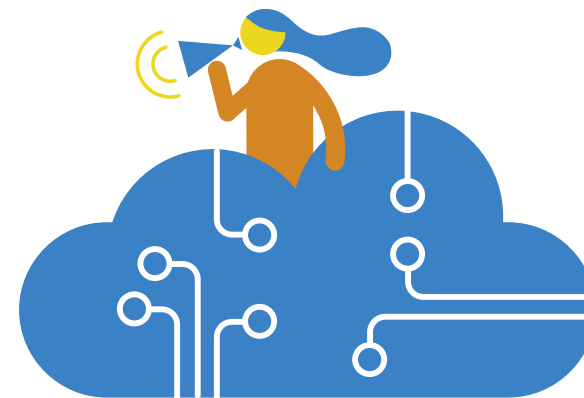

Zameranie na: **Digitálne transformácie**

V digitálnom svete je možné zdieľať svoje nápady/projekty/výsledky s kýmkoľvek na svete. Podobne je možné interagovať s ľuďmi z rôznych perspektív. Online platformy môžu podporiť váš proces učenia a môžete ich tiež použiť na zdieľanie svojich výsledkov s cieľom inšpirovať ostatných.

Ak ste vedúcim projektu alebo facilitátorom, ktorý používa digitálne nástroje na prácu s účastníkmi, môže byť dôležité stanoviť si hranice a riadiť očakávania týkajúce sa podpory učenia, ktorú od vás účastníci môžu očakávať. Jasná komunikácia o tom, ako chcete byť komunikovaní, kedy, pomocou ktorých médií a ako dlho môžu účastníci čakať na odpoveď, môže pomôcť riadiť očakávania a vyhnúť sa nedorozumeniam.

Ak vytvoríte digitálny priestor na uľahčenie učenia sa účastníkov prostredníctvom interakcie (napr. skupinový chat), bude prístupný 24 hodín denne, 7 dní v týždni, na rozdiel od osobného stretnutia. Ako facilitátor nie je možné moderovať tento druh priestoru nepretržite. Preto môže byť dôležité stanoviť si jasné základné pravidlá a hranice pre to, ako by sa mal priestor používať. Môže to zahŕňať účel skupiny a niektoré zásady pre používateľov, aby sa zabezpečilo, že interakcia a diskusia budú úctivé a inkluzívne.

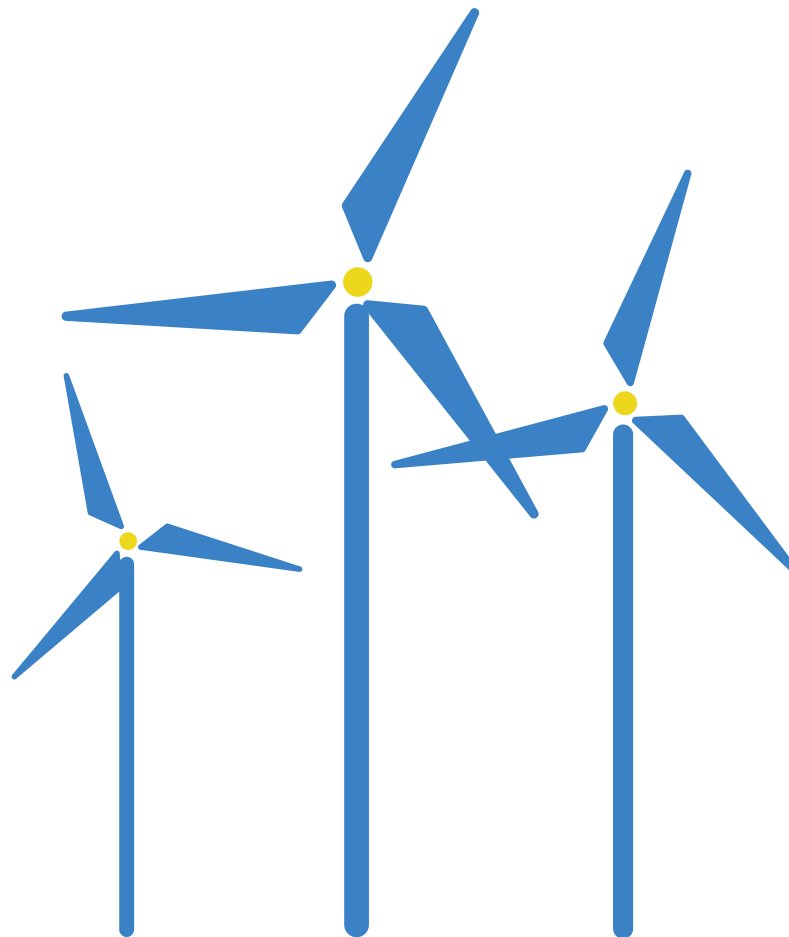

Zameranie na: Udržateľnosť, environmentálne a klimatické ciele

Sedemnást' Cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN môžu poskytnúť dobrý vzdelávací zdroj na zapojenie sa do dialógu a reflexie o udržateľnosti.

Metódy participatívneho zážitkového učenia sú pre vzdelávanie v oblasti udržateľnosti veľmi vhodné. Zapájajú mladých ľudí do premýšľania o tom, čo je ohrozené v súvislosti so zmenou klímy, na základe čoho môžu navrhnúť a implementovať účinné opatrenia na boj proti nej. Reflexia nad touto problematikou zlepšuje ich kompetencie pre ďalšie konanie.

Zabezpečenie udržateľnosti sveta si vyžaduje zmeny v spôsobe života ľudí žijúcich v Európe a ďalších rozvinutých krajinách. Naše súčasné vzorce spotreby a využívania zdrojov sú neudržateľné. To znamená, že existuje silná potreba testovať a implementovať nové spôsoby života, ktoré nie sú náročné na zdroje.

Ak chcete ísť hlbšie...

Alebo si pozrite:

📶 **Kompetencie Rady Európy pre demokratickú kultúru**, poskytujú rámec pre rôzne kompetencie potrebné v demokratickej spoločnosti a pre to, ako vzdelávať v ich rámci.

Vzdelávací modul projektu YWelp o 📶 **neformálnom vzdelávaní a participácie mládeže** predstavuje koncept a príležitosti neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, koncept a modely participácie mládeže v práci s mládežou a príklady skúseností s participáciou.

📶 **Štúdia partnerstva EÚ a Rady Európy pre mládež o hodnote neformálneho vzdelávania s osobitným zameraním na jeho príspevok k občianskej výchove, občianskej účasti a medzikultúrnemu dialógu a vzdelávaniu, európskemu občianstvu, budovaniu mieru a transformácii konfliktov** od Sladjany Petkovicovej predstavuje koncepty neformálneho učenia sa a informálneho vzdelávania a ich hodnotu a vplyv, ako aj validáciu a nástroje na uznávanie neformálneho a informálneho učenia.

📶 **Webová stránka Participácia a udržateľná Európa** poskytuje rôzne nástroje na podporu vzdelávania a participácie v oblasti environmentálnych otázok.

Uznávanie učenia sa účastníkov

Účastníkom môžete ponúknuť Youthpass ako nástroj na zamyslenie sa nad ich učením a na získanie uznania za toto učenie.

 Youthpass je nástroj na dokumentovanie a uznávanie výsledkov vzdelávania z práce s mládežou a aktivít v oblasti solidarity v kontexte projektov financovaných programami Erasmus+ a Európsky zbor solidarity. Je súčasťou stratégie Európskej komisie na podporu uznávania neformálneho vzdelávania.

Pri vytváraní certifikátu Youthpass spolu s podpornou osobou, účastníci projektu opisujú, čo v rámci projektu robili a aké kompetencie získali. Takto Youthpass podporuje reflexiu osobného procesu neformálneho vzdelávania a výsledkov jednotlivcov.

Ako celoeurópsky nástroj uznávania neformálneho vzdelávania v kontexte práce s mládežou, ktorý podporuje EÚ, Youthpass posilňuje spoločenské uznanie práce s mládežou.

Youthpass podporuje aktívne európske občianstvo mladých ľudí a pracovníkov s mládežou tým, že opisuje pridanú hodnotu ich projektu pre spoločné dobro.

Youthpass tiež pomáha podporovať zamestnateľnosť mladých ľudí a pracovníkov s mládežou tým, že zvyšuje ich povedomie o kompetenciách a pomáha im ich opísať, dokumentuje ich nadobudnutie a poskytuje certifikáciu.

navštívte

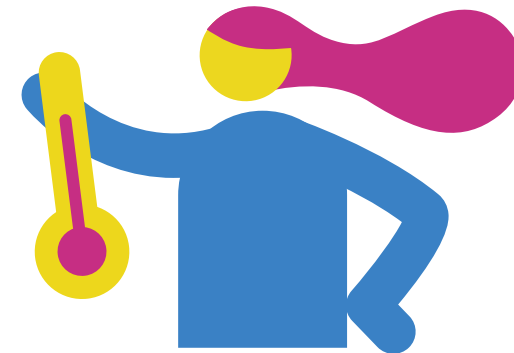
 www.youthpass.eu

aby ste mohli začať
používať Youthpass vo
svojom projekte.

Vytváranie podmienok pre zážitkové učenie

Na vytvorenie podmienok pre participáciu prostredníctvom zážitkového učenia, by ste mohli implementovať niektoré z nasledujúcich stratégií:

Opýtajte sa účastníkov, čo pre nich znamená participácia mládeže.

Definujte participáciu mládeže spolu so všetkými účastníkmi a/alebo vašou mládežníckou skupinou a stanovte si vhodné očakávania – participácia mládeže môže mať mnoho foriem v závislosti od vášho konkrétneho kontextu a situácie...

Spoločne vytvorte základné pravidlá na podporu participácie mládeže.

S účastníkmi vypracujte súbor pracovných zásad, ktoré musia všetci dodržiavať, aby sa zabezpečila participácia. Ponúknite účastníkom priestor na zdieľanie ich nápadov a názorov na tieto zásady. Dajte všetkým vedieť, že všetky nápady a názory sú vítané a že každý člen mládežníckej skupiny a každý účastník si zaslúži rešpekt.

Vytváranie podmienok pre zážitkové učenie

Povzbudzujte participáciu mládeže.

Konajte v súlade s tým, čo hovoríte, a povzbudte mladých, aby mali svoj hlas a aktívne sa zapájali počas celej aktivity alebo projektu. Ak je to vhodné, ustúpte do úzadia a nechajte skupinu viesť sa samostatne – buďte však nablízku, aby ste im poskytli podporu, keď ju budú potrebovať.

Vážte si participáciu mládeže.

Podakujte každému mladému človeku za jeho príspevky počas projektu – často a viditeľne.

5

Mladí ľudia vedú projekty

Erasmus+ a Európsky zbor solidarity podporujú projekty, ktoré vedú mladí ľudia, a to vo všetkých fázach prípravy, realizácie a následnej činnosti. Kľúčovou súčasťou účasti mládeže je participácia mladých ľudí na rozhodovaní o tom, ako sa projekt realizuje, a ich schopnosť formovať a vytvárať projekty pre seba.

Skupiny mladých ľudí môžu vyvíjať projekty samostatne, ale pracovníci s mládežou a mladí ľudia môžu tiež spolupracovať na spoločnom vývoji projektov. Poskytovanie podpory mladým ľuďom pri vedení a rozhodovaní o projektoch môže pomôcť zabezpečiť, aby mladí ľudia boli schopní úspešne realizovať svoje projektové nápady.

Ľudia, ktorí podporujú mladých ľudí pri tvorbe projektov, či už sú to mladí lídri alebo pracovníci s mládežou, by mali zvážiť, ako sa môžu podeliť o vedenie a rozhodovanie s ostatnými účastníkmi projektu. Rôzni účastníci projektu sa môžu rozhodnúť zapojiť do rôznych úrovní rozhodovania v rôznych časoch v závislosti od svojich osobných potrieb a záujmov. Vedúci projektu by mali byť transparentní, pokiaľ ide o mieru vplyvu, ktorý môžu mať ostatní účastníci na projekt, a mali by otvorene komunikovať o tom, ako a prečo sa o projekte prijímajú rozhodnutia.

Užitočným spôsobom, ako uvažovať o úrovni zapojenia účastníka projektu do rozhodovania o projekte, je použiť Tresederov model stupňov participácie¹. Opisuje rôzne vzťahy, ktoré môžu mať vedúci projektov s účastníkmi a ako sa dá zdieľať rozhodovanie.

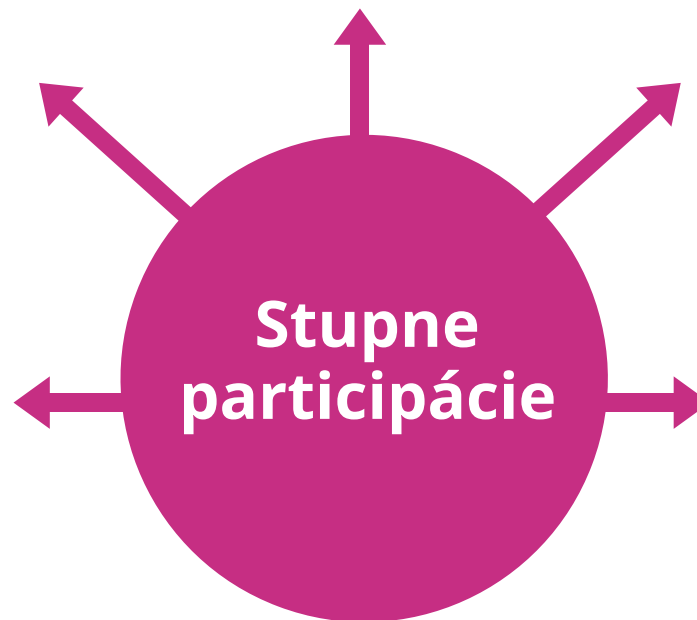
Pracovníci s mládežou/mladí lídri sa radia s účastníkmi. Projekt iniciujú, plánujú a navrhujú pracovníci s mládežou/mladí lídri, ale s účastníkmi projektu sa konzultuje potreba projektu, jeho návrh a spôsob jeho realizácie. Účastníci projektu plne rozumejú procesu a ich názory sa berú vážne. Pracovníci s mládežou/mladí lídri sú zodpovední za rozhodovanie.

Účastníkom projektu sú pridelené úlohy a o návrhu projektu ich informujú pracovníci s mládežou/mladí lídri. Pracovníci s mládežou/lídri iniciujú, plánujú a navrhujú projekt. Mladí ľudia sa dobrovoľne hlásia k participácii. Účastníci projektu rozumejú projektu, vedia, kto sa ich rozhodol zapojiť a prečo.

Účastníci projektu iniciujú projekt a zdieľajú rozhodnutia s pracovníkmi s mládežou/mladými lídrami. Účastníci projektu majú počiatočné nápady, formujú návrh projektu a pred prijatím rozhodnutí prichádzajú za pracovníkmi s mládežou/mladými lídrami po radu, diskusiu a podporu. Pracovníci s mládežou/vedúci mládeže ponúkajú účastníkovi projektu svoje odborné znalosti a rozhodnutia sa prijímajú spoločne.

Pracovníci s mládežou/mladí lídri iniciujú projekt a zdieľajú rozhodnutie s účastníkmi projektu. Pracovníci s mládežou/mladí lídri majú počiatočnú myšlienku, ale účastníci projektu sú tiež zapojení do plánovania a návrhu. Nielenže sa zohľadňujú názory účastníkov projektu, ale títo ľudia sa podieľajú aj na rozhodovaní o tom, ako sa projekt bude realizovať.

Účastníci projektu iniciujú a vedú projekt. Účastníci projektu majú počiatočnú myšlienku a rozhodujú o tom, ako sa projekt bude realizovať. Pracovníci s mládežou alebo iné osoby, ktoré sú podporované, napríklad škoolitelia, sú k dispozícii na podporu, ale nepreberajú zodpovednosť ani sa nezapájajú do rozhodovania ani vedenia projektu. Všetci účastníci projektu sú zapojení do vedenia projektu.

¹ Toto bolo prvýkrát publikované v Tresederi (1997) s názvom Posilnenie postavenia detí a mladých ľudí: podpora zapojenia do rozhodovania, Save the Children, Londýn.

Diagram zobrazuje upravenú verziu pôvodného modelu, ktorú vytvorili autori súboru nástrojov špeciálne pre kontext projektov Erasmus+: Mládež a ESC.

Rôzne stupne participácie môžu byť užitočné v rôznych kontextoch. Napríklad;

Účastníci projektu iniciujú a vedú projekt. Toto je užitočné, ak účastníci už majú sebavedomie a zručnosti na vedenie projektu. Umožňuje to všetkým účastníkom prevziať plnú kontrolu nad projektom.

Účastníkom projektu sú pridelené úlohy a sú informovaní o návrhu projektu pracovníkmi s mládežou/mladými lídrami. Toto môže byť užitočné, keď majú vedúci projektu jasnú víziu toho, čo chcú dosiahnuť, napríklad mobilizovať iných mladých ľudí, aby sa zapojili do politickej kampane. Neumožňuje to však účastníkom formovať projekt, takže je vedený mládežou iba vtedy, ak sú pracovníci s mládežou/mladí lídri sami mladí ľudia.

Ostatné stupne participácie opisujú **rôzne spôsoby, ako sa rozhodovanie delí medzi vedúcich projektu a účastníkov projektu.** V niektorých projektoch, najmä vo veľmi veľkých, nemusí byť praktické, aby sa do rozhodovania zapojil každý mladý účastník. Stupeň participácie sa môže počas projektu líšiť. Napríklad projekt môže mať riadiacu skupinu mladých ľudí, ktorá sa podieľa na rozhodovaní o projekte, zatiaľ čo iní účastníci sa rozhodli zúčastniť sa aktivít bez toho, aby sa výrazne zapájali do rozhodovania. Toto je úplne platné, pokiaľ je to úplne transparentné a všetci chápu, že sa to deje.

Zameranie na: Hodnoty a princípy pre rozhodovanie v projektoch

Rozhodovanie v projektoch by malo byť:

Transparentné – Uistite sa, že všetci účastníci projektu rozumejú tomu, ako sa v rámci projektu prijímajú rozhodnutia a kto sa podieľa na rozhodovaní. Pri zapájaní účastníkov projektu do rozhodovania je potrebné jasne uviesť mieru vplyvu, ktorý môžu mať.

Informované – Uistite sa, že účastníci projektu sú informovaní o tom, kedy sa budú prijímať rozhodnutia a ako k nim môžu prispieť. Zabezpečte, aby tí, ktorí sa podieľajú na rozhodovaní, mali dostatok informácií na efektívne rozhodovanie.

Zodpovedné – Uistite sa, že výsledok rozhodnutí o projekte, ako aj to, ako a prečo boli prijaté, sú zdieľané so všetkými účastníkmi projektu. Ľudia zapojení do rozhodovania by mali byť k dispozícii na ďalšiu diskusiu s účastníkmi projektu.

Podporované – Zabezpečte, aby všetci mladí ľudia zapojení do rozhodovania mali potrebnú podporu, aby sa mohli plne zapojiť. Navrhovanie projektov môže byť zložité a účastníci môžu potrebovať prístup k jasným informáciám, usmerneniam alebo školeniam, aby sa mohli plne zapojiť a zúčastniť.

Zameranie na: **Inklúziu a rozmanitosť**

Modul **Podpora účasti pre všetkých** sa zameriava na zabezpečenie prístupnosti projektov pre účastníkov z rôznych prostredí. Pri úvahách o tom, ktoré skupiny mladých ľudí majú prístup k vášmu projektu, nezabudnite zvážiť aj to, ktoré skupiny sú zapojené do vedenia a realizácie projektu. Inkluzívna participácia znamená zabezpečiť, aby mladí ľudia s nedostatkom príležitostí mohli prevziať vedúce pozície vo vašom projekte, ako aj zúčastňovať sa aktivít, ktoré projekt ponúka.

Zameranie na: **Digitálne transformácie**

Digitálne nástroje sú veľmi užitočné pri hľadaní projektových partnerov a potenciálnych účastníkov vášho projektu. Digitálne nástroje tiež poskytujú spôsob ako prepojiť všetkých účastníkov projektu a viesť diskusie ako základ pre rozhodovanie. Vytvorenie interného blogu, chatovacích skupín alebo niečoho podobného výhradne pre vašich účastníkov je skvelý spôsob, ako umožniť priebežnú komunikáciu medzi vedúcimi projektu a účastníkmi. Takéto nástroje sú tiež užitočné na uľahčenie budovania konsenzu a rozhodovania, keď osobné stretnutia nie sú možnosťou.

Tieto kanály sa dajú použiť na overenie názorov účastníkov a vyžiadanie si ich názorov pred prijatím rozhodnutí, ako aj na poskytnutie spätnej väzby k výsledkom rozhodnutí.

Ak sa tieto kanály používajú na rozhodovanie, je dôležité mať jasno v tom, ako sa v nich rozhodnutia prijímajú. Skupinové chaty môžu niekedy vyvolávať dojem, že posledná zverejnená správa je prijatým rozhodnutím. Používanie nástrojov na prieskumy a hlasovanie v rámci skupinových chatov, ako aj moderátor, je spôsob, ako to prekonať.

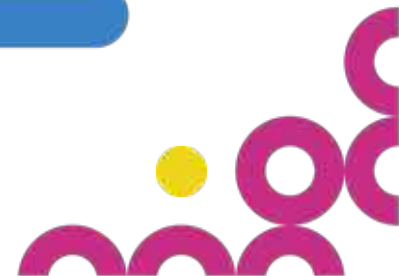

Zameranie na: **Udržateľnosť,** **environmentálne a klimatické ciele**

Záujem mladých ľudí o environmentálne problémy, klimatické zmeny a udržateľnosť súčasného spôsobu života v nich môže vzbudiť záujem o vedenie projektu, ktorý sa týmito problémami zaoberá. Povzbudte ich, aby sa danou problematikou a jej vplyvom na mladých ľudí ďalej zaoberali. Pomôžte im určiť, o aký problém presne ide a ako ich ovplyvňuje, aby mohli začať navrhovať spôsoby, akými by ho chceli riešiť.

Môžete im tiež pomôcť inšpirovať sa rôznymi environmentálnymi projektmi a vlajkovými zelenými projektmi alebo iniciatívami, ako aj tými, ktoré iniciovali a realizovali mladí ľudia na celom svete. Pre inšpiráciu a nápady si pozrite stránky [🌐 Flagship projekty](#), alebo [🌐 Asociáciu pre zmenu klímy](#).

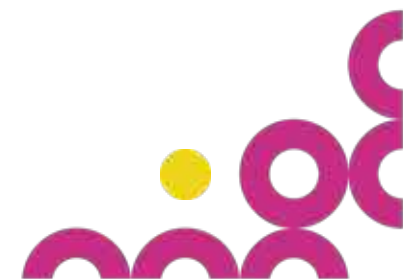
Ak chcete ísť hlbšie...

Alebo si pozrite:

Prečítajte si viac o úrovniach zapojenia do rozhodovacieho procesu a o rebríčku účasti Rogera Harta v publikácii UNICEF s názvom [Participácia detí: od symbolického prejavu k občianstvu](#).

Nápady na aktivity nájdete v príručke [Vyjadrite svoj názor](#), ktorá pochádza z [Revidovanej Európska charta o účasti mladých ľudí na miestnom a regionálnom živote](#).

Kto vedie?

Túto aktivitu môžete využiť na premýšľanie o rozhodnutiach, ktoré musíte v súvislosti s vaším projektom urobiť, a o tom, kto sa na nich bude podieľať.

1. Vytvorte si zoznam všetkých dôležitých rozhodnutí, ktoré musíte v súvislosti s vaším projektom urobiť.

Môžete na to použiť nástroj, ako je myšlienková mapa alebo bublinový diagram. Medzi príklady rozhodnutí môže patriť téma projektu, miesto projektu a aktivity, ktoré sa budú konať.

2. Pre každé rozhodnutie alebo skupinu rozhodnutí určte, ktorí ľudia vo vašom projekte budú zodpovední za jeho prijatie.

Potom určte, ktorých ďalších účastníkov by mali zapojiť do prijímania tohto rozhodnutia.

Kto vedie?

3. Položte si otázku, do akej miery bude každá skupina zapojená do rozhodovania.

Budete s nimi konzultovať? Alebo sa budú podieľať na rozhodovaní? Sú si vedomí úrovne svojho vplyvu? Ak nie, čo sa musí stať, aby to bolo úplne transparentné?

4. Identifikujte niekoľko jednoduchých praktických krokov, ktoré môžu ľudia rozhodujúci o projekte podniknúť, aby:

Kontaktovali ostatných účastníkov a zistili ich názory na dôležité rozhodnutia alebo ich priamo zapojili do rozhodovania. Poskytli spätnú väzbu k rozhodnutiam ostatným účastníkom projektu.

6

Vytváranie zmien pomocou projektov

V rámci programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity sa zmena začína rozvojom kompetencií účastníkov projektu a podporou ich učenia.

Participácia mládeže však ide ďalej. Ide o podporu mladých ľudí v uplatňovaní týchto kompetencií, v ovplyvňovaní sveta okolo seba a v umožnení im vytvárať zmeny.

To môže zahŕňať širokú škálu aktivít od oslovovania a presviedčania ľudí s rozhodovacou právomocou, s cieľom zmeniť politiky až po dobrovoľnícku prácu na zlepšenie podmienok pre miestnu komunitu.

V rámci programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity sa zmena začína rozvíjaním kompetencií účastníkov projektu a podporou ich učenia. Participácia mládeže však ide ďalej. Ide o podporu mladých ľudí pri uplatňovaní týchto kompetencií, o ovplyvňovaní sveta okolo seba a o to, aby mohli vytvárať zmeny. To môže zahŕňať širokú škálu aktivít od lobovania u osôb s rozhodovacou právomocou, o zmenu politík, až po dobrovoľnícku prácu na zlepšenie podmienok pre miestnu komunitu.

Zmena sa môže diať na rôznych úrovniach, ktoré sú vzájomne prepojené¹. Na **individuálnej úrovni** si účastníci projektu môžu rozvíjať širokú škálu vedomostí, zručností, hodnôt a postojov. To sa môže pohybovať od učenia sa ako riadiť projekt, až po učenie sa ako funguje demokracia.

Na **medziľudskej úrovni** môžu účastníci projektu spoločne pracovať na zmene postojov a správania medzi svojimi rovesníkmi alebo inými ľuďmi v ich bezprostrednom okolí v rámci ich každodenných kontaktov. Účastníci by napríklad mohli presvedčiť svoju skupinu priateľov, aby sa zapojili do kampane alebo sa pripojili k projektu zameranému na zmenu klímy a environmentálne problémy.

Participačné projekty môžu vytvoriť zmenu na **organizačnej úrovni**; napríklad vytvorením volenej riadiacej skupiny alebo poradného výboru mládeže sa organizácia, ako je múzeum alebo zdravotnícka služba môže podeliť o rozhodovanie s mladými ľuďmi.

Účastníci projektu môžu vytvárať zmeny vo svojej **širšej komunite** organizovaním alebo zavádzaním iniciatív a aktivít. To zahŕňa prácu vo väčšom rozsahu a dosahovanie zmien v celých štvrtiach, mestách alebo dokonca krajinách. Napríklad skupina účastníkov projektu Európskeho zboru solidarity by mohla zorganizovať komunitné podujatia, aby zblížila mladých ľudí a starších ľudí vo svojom meste alebo by mládežnícka mimovládna organizácia mohla viesť celoštátnu kampaň na zvýšenie povedomia verejnosti o environmentálnych problémoch.

Verejnú politiku a politiku je možné zmeniť, keď sa účastníci projektu priamo zapoja do demokratických inštitúcií, napríklad prostredníctvom obhajoby a kampaní, hlasovaním alebo stretnutiami s politikmi s cieľom vyjadriť svoje obavy. Účastníci projektu by tiež mohli požiadať o zavedenie udržateľnejších mechanizmov pre participáciu mládeže, ako je napríklad spolurozhodovanie s mladými ľuďmi pri vytváraní zmien alebo reforme systémov, ktoré ich zaujímajú.

¹Na základe Bronfenbrennera a Morrisa (1998) Ekológia vývojových procesov, v W. Damon a R. M. Lerner (eds.), Príručka detskej psychológie: Teoretické modely ľudského vývoja, 993–1028, New York, John Wiley & Sons Inc.

Zameranie na: **Vytváranie zmien**

TOP TIPS FOR CREATING CHANGE

Majte jasno v tom, akú metódu používate na dosiahnutie zmeny.

Je to projekt HLAS, v ktorom mladí ľudia obhajujú zmenu u osôb s rozhodovacou právomocou alebo projekt AKCIA, v ktorom mladí ľudia zmenu implementujú sami (pozri modul [Čo je participácia mládeže?](#)), alebo sa nejako spájajú obe možnosti?

Budte sústredení.

Ujasnite si, aký druh zmeny sa snažíte vytvoriť a ako by mala vyzerat' úspešná zmena.

Identifikujte podporovateľov a spojencov.

Sú to ľudia a organizácie, ktoré vám môžu pomôcť dosiahnuť zmenu, v ktorú dúfate. Budujte s týmito zainteresovanými stranami spojenectvá a spolupracujte.

Identifikujte prekážky zmeny.

Venujte čas premýšľaniu o veciach, ktoré vám môžu brániť v dosiahnutí zmeny a ako ich možno odstrániť.

Budte pripravení na prehodnotenie.

Ako sa váš projekt rozvíja, môžu sa objaviť nové ciele a niektoré zmeny môžu byť ťažšie dosiahnuteľné ako ste pôvodne očakávali. Pravidelné hodnotenie vášho pokroku vám pomôže prispôsobiť sa neočakávanému vývoju a zároveň zostať sústredení na váš konečný cieľ.

Budte k účastníkom úprimní.

Možno nedosiahnete svoje ciele a neexistuje žiadna záruka, že váš projekt prinesie v spoločnosti zmenu, o ktorú sa usilujete. Budte o tom otvorení na začiatku projektu a uistite sa, že projekt stále vytvára pozitívnu zmenu pre účastníkov. Uistite sa, že účastníci projektu majú možnosť zamyslieť sa nad tým, čo im ich participácia priniesla alebo čo priniesla ich komunitám nad rámec stanovených cieľov.

Pozrite sa, čo sa už urobilo.

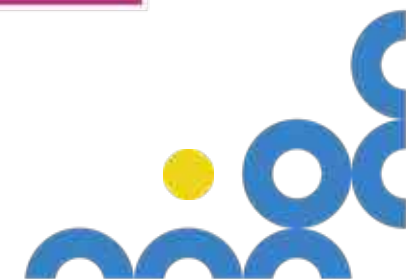
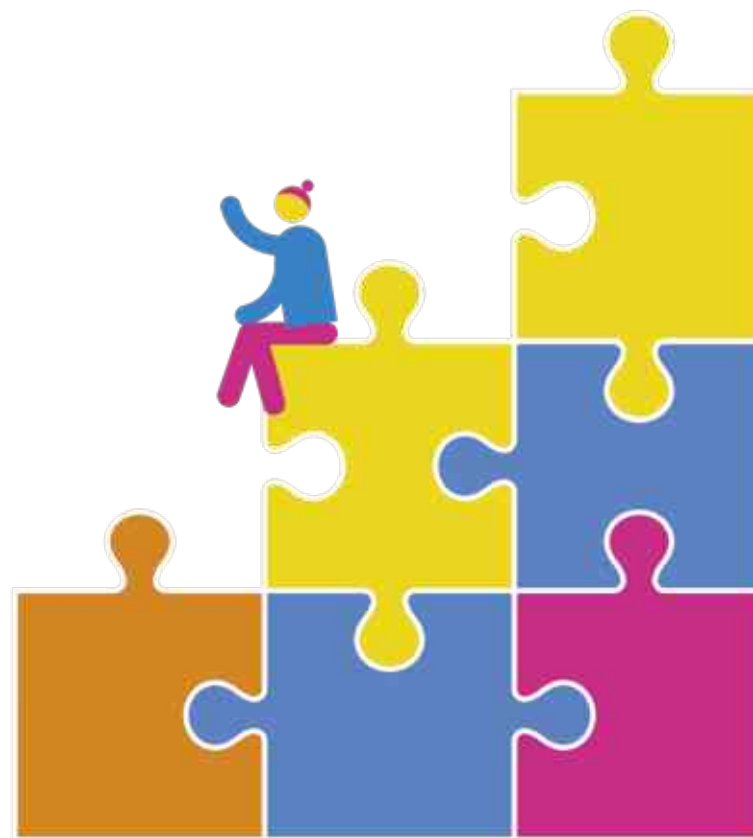
Poučte sa z projektov, ktoré sa uskutočnili v minulosti. To vám pomôže identifikovať, ktoré témy alebo problémy s najväčšou pravdepodobnosťou získajú podporu a ktoré metódy a stratégie sú vhodné na dosiahnutie zmeny.

Zameranie na: **Inklúziu a rozmanitosť**

Zvážte, ktoré skupiny mladých ľudí sú zapojené do vášho projektu a vedú úsilie o zmenu. Patria sem aj mladí ľudia, ktorých priamo ovplyvňuje to, čo sa snažíte zmeniť, napríklad rasizmus alebo diskriminácia voči ľuďom s postihnutím?

Podpora mladých ľudí zo všetkých prostredí pri prevzatí vedúcich úloh v rámci projektu a najmä tých, ktorých sa priamo týkajú problémy projektu, môže zabezpečiť jeho kvalifikáciu a legitimitu. Každý v projekte by mal mať možnosť prispieť k dosiahnutiu zmeny prostredníctvom projektu.

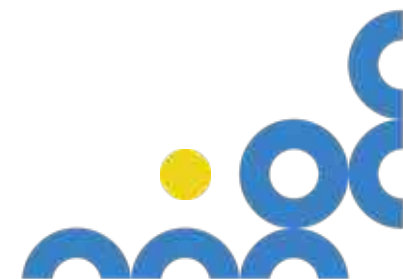
Zameranie na: Digitálne transformácie

Práca na zmene v digitálnom priestore nevedie automaticky k zmene offline. Webová stránka alebo skupina na sociálnych sieťach, ktorá povzbudzuje mladých ľudí k diskusii o politike, ich v skutočnosti nemusí viesť k väčšej politickej aktivite v „skutočnej“ politike tam, kde žijú, alebo vo svojej komunite. Pravdepodobne ani nevytvorí zmenu vo verejných politikách. Na to by musela byť prepojená s politickými inštitúciami a procesmi rozhodovania a tvorby politík. Online prostredie však poskytuje príležitosť ovplyvniť prebiehajúce diskusie.

Digitálne a online prostredie poskytuje príležitosť na zdieľanie a vyhľadávanie údajov z otvoreného zdroja, nástrojov a metód, ktoré môžu pomôcť dosiahnuť väčšie zmeny v rôznych kontextoch. Napríklad hackathony prinášajú nové metódy riešenia problémov agilným spôsobom v spojení s prototypovaním a prístupmi zameranými na používateľa. Tu je len [jeden príklad z Estónska](#).

V niektorých prípadoch môže byť hlavným cieľom vytvorenie zmeny v digitálnom priestore alebo komunite. Napríklad projekt

 [Game Over Hate](#) podporuje mladých ľudí v boji proti nenávisným prejavom a predsudkom v online prostredí, s cieľom vytvoriť bezpečnejšie online herné komunity a mení kultúru online hier s cieľom znížiť diskrimináciu a nenávisné prejavy v online prostredí.

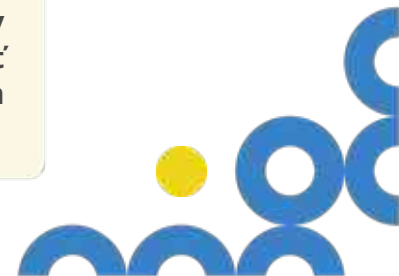
Zameranie na: **Udržateľnosť,** **environmentálne a klimatické ciele**

Zmena životného prostredia môže nastať v dôsledku opatrení na všetkých úrovniach, keďže životné prostredie ich presahuje. Môže k nej dôjsť napríklad:

- ✓ V dôsledku individuálnych opatrení, ako je recyklácia odpadu, šetrenie čistej vody alebo zníženie spotreby mäsa.
- ✓ V dôsledku toho, že organizácie a komunity menia svoju spotrebu energie a palív, zlepšujú prístup k udržateľným zdrojom potravín alebo zlepšujú systémy verejnej dopravy.
- ✓ Ako výsledok politiky a politík. Dobrým príkladom takejto politiky sú Ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN, záväzky EÚ v oblasti klímy a Európska zelená dohoda.

Je dobré zahrnúť do návrhu vášho projektu proces, ktorý vyvedie účastníkov z ich bežného prostredia a vzorcov správania s cieľom inšpirovať k zmene správania (napr. keď sa v rámci projektu vedome rozhodnete nejest mäso alebo niečo podobné z dôvodov udržateľnosti). Uistite sa, že podporujete účastníkov projektu v aktívnom premýšľaní o individuálnej zmene, ktorou prechádzajú.

Ak chcete ísť hlbšie...

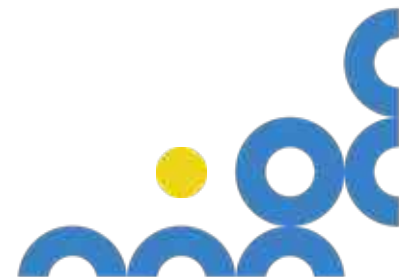
Alebo si pozrite:

Prečítajte si Sprievodcu organizácie [Save the Children](#) monitorovaním a hodnotením participácie detí od Gerisona Lansdowna a Clare O'Kane.

Prečítajte si [Príručku obhajoby](#) vytvorenú skupinou Národných Rád mládeže.

Prečítajte si knihu [Hľadanie priestorov pre zmenu](#) od Johna Gaventu.

Prečítajte si knihu [Učenie sa praxou](#), aby ste sa viac zamysleli nad učením mladých ľudí a individuálnou zmenou, ku ktorej dochádza v dôsledku projektov.

Aký typ zmeny prinesie váš projekt?

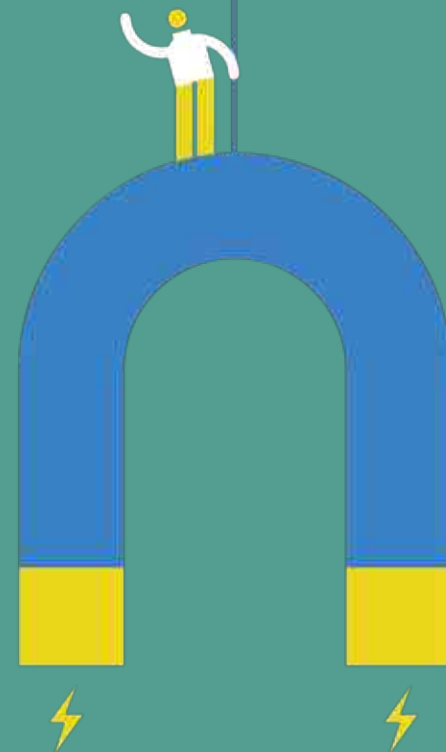
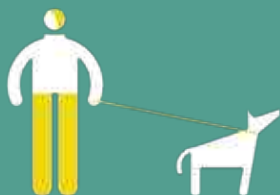
Tento nástroj vám môže pomôcť naplánovať zmeny, ktoré sa snažíte vytvoriť v participačnom projekte.

Predstavte si, že ste na konci svojho participatívneho projektu a všetko prebehlo úspešne. Aké zmeny uvidíte? Môžete si ich zaznamenať do políček nižšie.

	Čo alebo kto sa zmení?	Ako sa zmenia? Aký rozdiel uvidíte?
 Individuálna úroveň		
Medziľudská úroveň		
Organizačná úroveň		
Komunita		
Verejná politika a politika		

7

Projekty mobility pre mladých ľudí

Participácia mládeže je proces, v ktorom sa moc zdieľa s mladými ľuďmi, či už v kontexte rozhodovania alebo iných procesov zapojených do projektu. Proces participácie mládeže je prepojený s celým cyklom výmeny mládeže od okamihu, keď sa zrodí myšlienka výmeny, cez každý krok plánovania, prípravy, realizácie a následných činností projektu.

Nástroje v tomto module sa zameriavajú na:

Ako zapojiť

účastníkov projektu do realizácie výmen mládeže

Ako zabezpečiť,

aby bola výmena mládeže skutočne navrhnutá tak, aby bola inkluzívna a prístupná mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí

Ako podporiť

účastníkov projektu, aby sa počas výmeny mládeže „naučili participovať“

Ako zabezpečiť,

aby výmeny mládeže prispievali k väčšej participácii mládeže

Ak si nie ste istí, kde začať, vo vašom okolí sú iní pracovníci s mládežou, ktorí by mohli mať skúsenosti s vykonávaním tohto druhu aktivít a ktorí vám môžu ponúknuť radu alebo odpovedať na vaše otázky. Môžu byť vo vašej organizácii, v iných organizáciách vo vašom okolí, v Národnej agentúre pre program Erasmus+, online alebo už možno zdieľajú svoje skúsenosti. Vyhľadajte si ich a kontaktujte ich so svojimi otázkami a požiadajte o podporu!

Ako zapojiť mladých ľudí do realizácie mládežníckych výmen?

Predtým, ako začnete » Participatívny prístup kladie dôraz na **proces**. To mení **mocenské vzťahy** medzi zamestnancami projektu a zúčastnenými mladými ľuďmi. **Zvyšuje tiež udržateľnosť** projektovej činnosti aj po skončení projektu, pretože mladí ľudia naďalej preberajú zodpovednosť a rozvíjajú svoju sociálnu, občiansku a politickú účinnosť. Voľba participatívneho prístupu je preto politickým aktom.

Participatívny prístup si vyžaduje zdroje a čas, spolu s dodatočnou flexibilitou a prispôsobivosťou, keďže sa proces vyvíja a projekt sa rozvíja, často s neočakávanými výsledkami.

Toto všetko musí byť v osnove projektu jasné, aby zamestnanci NA mohli čo najlepšie pochopiť a podporiť váš projekt výmeny mládeže.

Zrodí sa nápad...

Dobрым miestom na štart je... úplne na začiatku.

Keď máte nápad na rozvoj projektu mládežníckej výmeny, vaším východiskovým bodom by mohlo byť zdieľanie tohto nápadu s mladými ľuďmi, s ktorými pracujete, s vašou skupinou rovesníkov alebo s akoukoľvek zainteresovanou skupinou mladých ľudí a to pomocou participatívnych metód. Na zdieľanie tohto záujmu s mladými ľuďmi použite akýkoľvek kanál, ktorý máte k dispozícii:

- ✓ **osobné stretnutia** – overte si stretnutia a aktivity organizované vo vašej blízkosti a navštevované mladými ľuďmi, ktoré by ste mohli využiť na zdieľanie svojho nápadu;
- ✓ **sociálne siete a nástroje online komunikácie** – overte si, či existujú kanály sociálnych médií zamerané konkrétne na mladých ľudí (možno majú vašu organizáciu alebo organizácie vo vašom okolí takúto) a zistite, či by sa dali využiť na zdieľanie vášho nápadu;
- ✓ **informačné tabule** – skontrolujte informačné tabule na miestach navštevovaných mladými ľuďmi (mládežnícky klub a iné mládežnícke priestory, školy a vzdelávacie centrá, informačné centrá, kultúrne priestory atď.) a zistite, ako tam môžete zdieľať svoj nápad;

Pri začatí týchto rozhovorov s mladými ľuďmi si overte ich záujem o participáciu. Povzbudzujte ich, aby vyjadrili svoju motiváciu, ako aj potreby, potenciálne prekážky a obavy, ktorým môžu čeliť. Mali by ste si byť vedomí týchto potrieb a byť pripravení ich riešiť a podporovať mladých ľudí v participácii.

Buďte kreatívni, čo sa týka spôsobov prezentácie vášho nápadu. Môžete zvážiť vytvorenie storyboardu, plagátu, videa atď.

Projekt nadobúda formu...

Teraz sa chcete uistiť, že každý zúčastnený mladý človek si je vedomý príležitostí a že si môže vybrať úroveň zapojenia, ktorá je pre neho najvhodnejšia. Aby ste maximalizovali participáciu mladých ľudí, musíte mať dobrý prehľad o svojich cieľoch a celkovej dynamike projektu.

Hodnotenie potrieb mladých ľudí v oblasti participácie

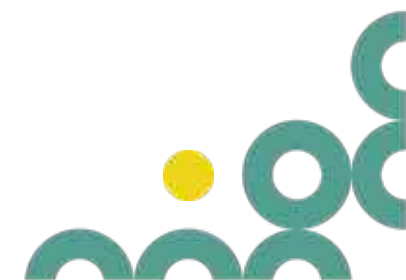
Pomôžte mladým ľuďom pochopiť možnosti participácie, ktoré sú k dispozícii v kontexte mládežníckej výmeny. Môžete položiť niektoré z nasledujúcich otázok:

Prečo sa zapojili do výmeny mládeže?

Kolko by chceli/mohli investovať do tejto mládežníckej výmeny (čas, zručnosti atď.)?

Hodnotenie potrieb mladých ľudí v oblasti participácie

Podel'te sa s nimi o **Stupne participácie. Opýtajte sa ich, v čom sa cítia sebavedomí na zapojenie.**

Tiež sa ich opýtajte čo by chceli zažiť, otestovať alebo vylepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie?

Príliš vysoká miera participácie mládeže môže mať tiež negatívny vplyv, pretože títo mladí ľudia môžu mať iné priority a aktivity, s ktorými projekt súťaží. Predpokladať nedostatok záujmu alebo podceňovať mladých ľudí a ich schopnosti je problematické, rovnako ako preceňovať ich zdroje a neustále požadovať participáciu môže ohroziť kvalitu ich participácie.

V závislosti od toho, na čom ste sa s účastníkmi projektu dohodli o ich participácii, môžete použiť niektoré z nasledujúcich nástrojov:

- *Informovanie a konzultácie s účastníkmi projektu*
- *Zdieľanie rozhodovania medzi vedúcimi projektu a účastníkmi projektu*

Informovanie a konzultácie s účastníkmi projektu

Pre zapojenie účastníkov projektu je dôležité mať informačný a/alebo konzultačný kanál.

Dohodnite sa so zúčastnenými mladými ľuďmi na najvhodnejšom kanáli a potom tento kanál použite na informovanie a/alebo konzultácie s nimi o všetkých relevantných míľnikoch a otázkach.

Nie ste si istí, o čom sa s účastníkmi projektu poradiť?

Tu sú možné návrhy. Upozorňujeme však, že o čom sa poradiť, skutočne závisí od konkrétneho projektu mládežníckej výmeny, ako aj od záujmu a kompetencií účastníkov projektu.

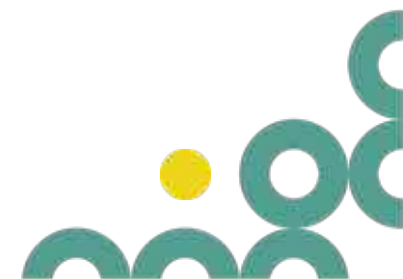
Prípravná fáza – Účastníkov môžete zapojiť, aby sa podelili o svoje názory na:

Miesto konania – zvážte rôzne možnosti, ktoré zohľadňujú dostupnosť, environmentálnu stopu a digitálne aspekty.

Harmonogram – zvážte rôzne štýly učenia a vzdelávacie potreby každého jednotlivca.

Profil zapojených expertov – zvážte možnosti praktickejších alebo teoretickejších vstupov, provokatívny alebo motivačný štýl, kritickejší alebo asertívnejší prístup a pokrytie rôznych perspektív v súvislosti s danou témou.

Špecifické prvky programu – zvážte inovácie a nekonvenčné myslenie s ohľadom na rôzne štýly učenia a vzdelávacie potreby.

Informovanie a konzultácie s účastníkmi projektu

Implementačná fáza – Denné stretnutia zamerané na reflexiu a hodnotenie by ste mohli využiť na konzultáciu s účastníkmi projektu o rozhodnutiach, ktoré musíte urobiť v súvislosti s programom a/alebo technickými opatreniami na nasledujúce dni. Okrem toho by ste mohli získať ich názory na formovanie následnej fázy.

Následná fáza – Účastníkov projektu môžete zapojiť do zdieľania ich názorov na rôzne prvky, ktoré sa majú v tejto fáze implementovať, podobne ako v prípravnej fáze.

Online nástroje a platformy na informovanie a konzultácie by mohli byť užitočné, ak celá skupina nemá možnosť stretnúť sa osobne v príprave alebo počas aktivity. V takom prípade by ste mohli použiť zvolený informačný/konzultačný kanál a pridať možnosti zdieľania názorov alebo podľa potreby použiť iné nástroje, ktoré majú funkcie na jednoduchý zber názorov.

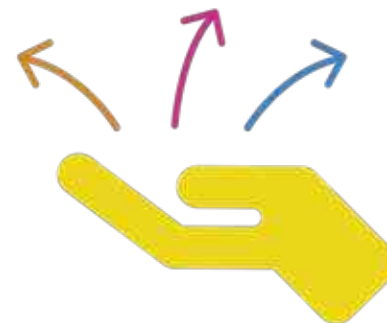
Uistite sa, že ste účastníkov projektu vopred informovali o danej problematike a platforme, ktorú používate, aby sa mohli s istotou zúčastniť konzultácií. Zohľadnite, že pri práci s mladými ľuďmi, ktorí nedosiahli plnoletosť, je potrebné zohľadniť aspekty GDPR alebo internetovej bezpečnosti. Preskúmajte súbor zdrojov pre participáciu a získajte viac informácií o [bezpečnosti na internete](#).

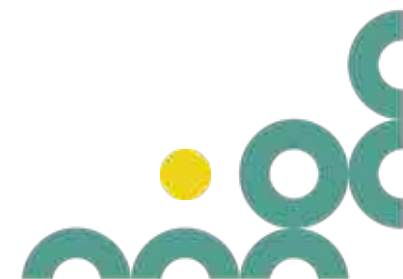
Zdieľanie rozhodovania medzi vedúcimi projektu a jeho účastníkmi

Aby sa s mladými ľuďmi mohli podeliť o rozhodovanie, je dôležité (spoločne) vytvoriť **model rozhodovania**, ktorý všetci považujú za vhodný pre projekt aj pre zúčastnených mladých ľudí. Nasledujúce modely (a nástroje) možno predstaviť zúčastneným mladým ľuďom ako základ pre diskusiu a rozhodnutie o tom, ktoré by pre váš projekt výmeny mládeže fungovali najlepšie.

Participatívny model – všetci účastníci projektu sú zapojení do rozhodovania o daných otázkach prostredníctvom dialógu, cvičení zameraných na budovanie konsenzu alebo hlasovacích systémov, či už osobne alebo online.

Online nástroje a platformy pre online hlasovanie sú [Polys](#), [Choice voting](#), [ElectionBuddy](#), [HeliosVoting](#), [Poll-maker](#), [Electionrunner](#), [Opavote](#) (list created by [European Youth Forum](#)).

Zdieľanie rozhodovania medzi vedúcimi projektu a jeho účastníkmi

Reprezentatívny model – niektorí účastníci projektu, ktorí sú ochotní alebo si želajú prevziať dodatočnú zodpovednosť v projekte, sú zvolení inými, aby sa v ich mene podieľali na rozhodovaní, t. j. aby ich zastupovali.

Model s vymenovaním – Zamestnanci projektu ponúkajú zainteresovaným mladým ľuďom „miesto pri stole“ tým, že vymenujú jedného alebo viacerých, aby sa zúčastnili na rozhodovaní. V tomto prípade sa vymenovaní môžu stále radiť so skupinou, ktorú „zastupujú“. Pravdepodobnosť, že by cítili nutkanie tak urobiť a že by sa skupina cítila zastúpená, je však nižšia ako v iných modeloch.

Pre spoločné rozhodovanie je možné v počiatočných fázach plánovania projektu vytvoriť **riadiaci výbor projektu**.

Bez ohľadu na model, prostredníctvom ktorého sú účastníci projektu zapojení do rozhodovania, je potrebné zabezpečiť, aby ste ich vopred informovali o danej problematike, aby sa mohli s istotou zapojiť do rozhodovacieho procesu. Informovanie môže zahŕňať zorganizovanie konkrétneho osobného stretnutia a/alebo prípravu materiálov na čítanie/sledovanie/počúvanie.

Je náš projekt skutočne navrhnutý tak, aby bol inkluzívny a dostupný pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí?

Predtým, ako začnete » Zapojenie všetkých mladých ľudí do participatívnych procesov znamená podporu mladých ľudí zo všetkých prostredí a s rôznymi životnými skúsenosťami v rovnocennom prístupe k príležitostiam na participáciu a po zapojení sa, aby sa ich hlas vypočul a aby sa podelili o svoje špecifické skúsenosti, ako aj aby konali a prevzali vedúce úlohy v rámci projektu.

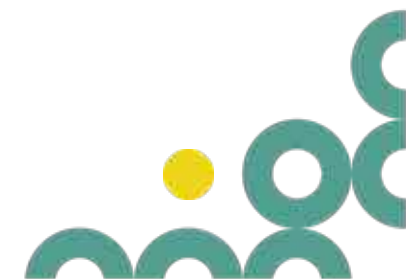

Mapovanie toho, kto je vynechaný

Môžete začať tým, že zvážite, ktoré skupiny mladých ľudí budú s najväčšou pravdepodobnosťou vynechané pri plánovaní, príprave, realizácii a následnej činnosti vašej mládežníckej výmeny.

Ktorí mladí ľudia sa zvyčajne nezúčastňujú na výmenách mládeže?

Mapovanie toho, kto je vynechaný

Ktorí mladí ľudia sa zvyčajne nezapájajú do mládežníckych výmen na túto tému?

Ktorí mladí ľudia by mohli mať záujem venovať sa téme mládeže?

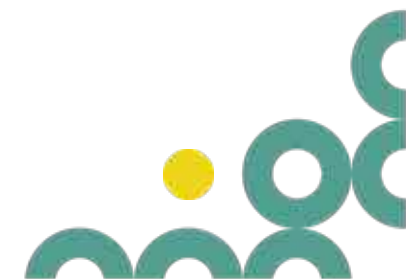
Ktorí mladí ľudia by skutočne profitovali zo skúseností s výmenou mládeže, bez ohľadu na tému?

V komunite, v ktorej pracujem s mládežou – s ktorými skupinami mladých ľudí mám najmenej kontaktu?

Ktorým skupinám, ich vlastnostiam a pôvodu rozumiem a poznám ich najmenej?

.....
Ak si potom po ktorejkoľvek z týchto otázok položíte otázku „Ako to?“, už ste na ceste k hľadaniu spôsobov, ako zapojiť vylúčených mladých ľudí.

Identifikácia potrieb a záujmov v oblasti participácie

Oslovte mladých ľudí, ktorých ste identifikovali ako rizikových, ktorí budú vylúčení a spoločne naplánujte ich zapojenie do projektu výmeny mládeže. Oslovenie znamená nadviazať prvý kontakt. Niekedy môže byť jednoduchšie nadviazať s nimi kontakt v ich príjemnom prostredí (v ich okolí a na miestach, ktoré navštevujú a kde sa cítia dobre, napr. park, mládežnícky klub/priestor).

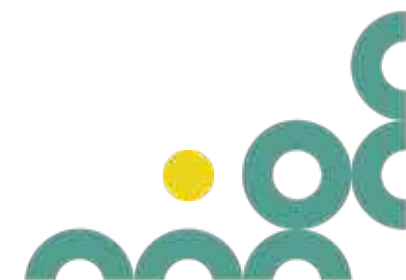
Mali by ste sa pokúsiť zistiť:

Mali by záujem zúčastniť sa vašej výmeny mládeže? (V prípade potreby začnite tým, že im vysvetlíte, čo je výmena mládeže.)

Aké sú ich potreby v oblasti participácie?

Čo by mohlo byť prekážkou ich zapojenia?

Identifikácia potrieb a záujmov v oblasti participácie

Ako by ste ich mohli podporiť v ich participácii?

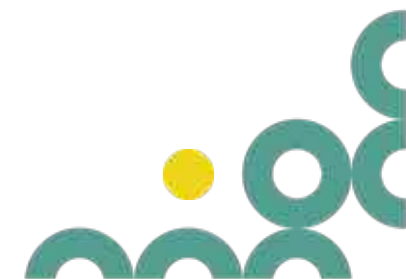

Kolko by chceli/mohli investovať do tejto mládežníckej výmeny, ak by im bola poskytnutá podpora?

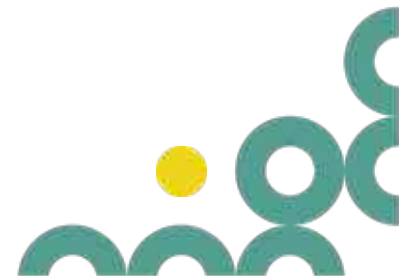
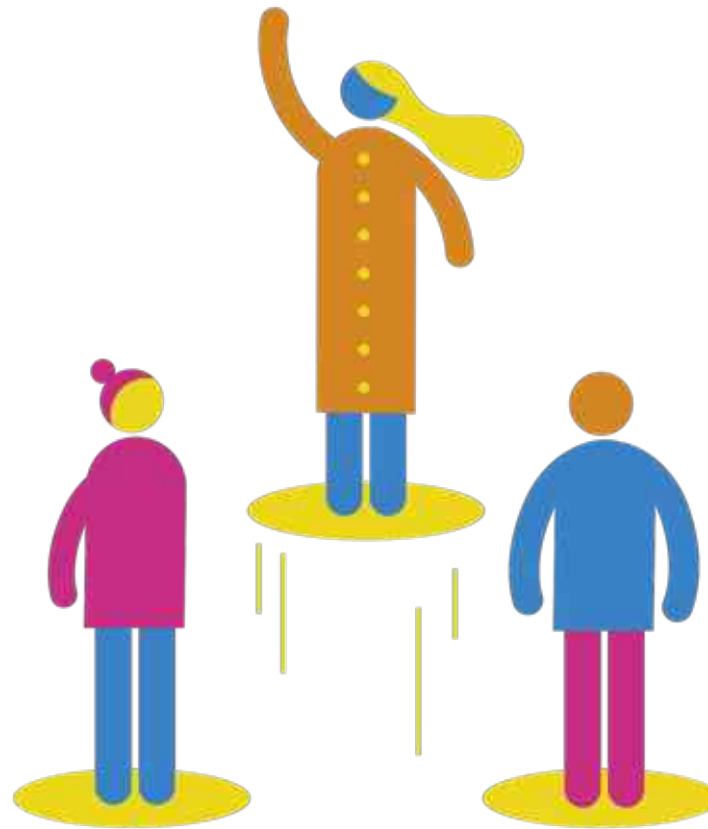
Podelte sa s nimi o **Stupne participácie. Opýtajte sa ich, v ktorých oblastiach sa cítia byť sebavedomí na zapojenie.**

Tiež sa ich opýtajte, čo by chceli zažiť, otestovať alebo vylepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie?

Ako môžeme podporiť mladých ľudí, aby sa počas našej mládežníckej výmeny „naučili participovať“?

Predtým, ako začnete » Participácia sa najlepšie učí prostredníctvom skúseností a reflexie. Preto aj keď sa možno budete chcieť s mladými ľuďmi podeliť o nejakú teóriu o participácii a [Stupňoch zapojenia](#), najdôležitejšia vec, ktorú si treba pri navrhovaní vašej mládežníckej výmeny pamätať, je, že musí vytvárať podmienky pre zážitkové učenie mladých ľudí a reflexiu o ich vlastnej participácii.

Preskúmanie programu výmeny mládeže

Môžete si pozrieť program mládežníckej výmeny a skontrolovať, či je v návrhu priestor pre stretnutie (stretnutia), ktoré by pridali rozmer zážitkového učenia. Napríklad by ste mohli zvážiť pridanie simulácie, ktorej hlavným zameraním je poskytnúť účastníkom projektu skúsenosť s participáciou. Toto stretnutie sa samozrejme dá prispôsobiť téme vašej výmeny mládeže. Existuje veľa dobrých referenčných príručiek pre aktivity zamerané na participáciu, ktoré sa dajú prispôsobiť témam výmen mládeže. Jednou z takýchto príručiek je [Compass – Manuál o ľudských právach](#).

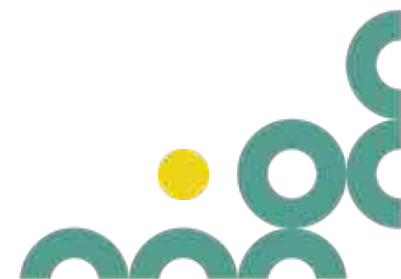

Tu je niekoľko príkladov aktivít pre zažitie participácie:

🌐 **Volebná kampaň:** Zúčastnení mladí ľudia zaujmajú stanovisko k vyhláseniu (napr. súhlasia, nesúhlasia) a formulujú argumenty na vysvetlenie svojho postoja. Taktiež sa zamýšľajú nad argumentmi ostatných. V tomto prípade sa tvrdenia týkajú najmä volebných práv. Tvrdenia môžete upraviť tak, aby boli relevantnejšie pre tému, ktorou sa zaoberáte.

🌐 **Volieť alebo nevoliť?:** Zúčastnení mladí ľudia idú do komunity, aby zistili, čo si členovia komunity myslia o danej téme. V tomto prípade je témou hlasovanie. Tému môžete prispôsobiť tak, aby bola relevantnejšia pre vašu mládežnícku výmenu.

Preskúmanie programu výmeny mládeže

🌐 **Nech je každý hlas vypočutý:** Zúčastnení mladí ľudia sa zapájajú do diskusie o tom, čo by sa v danej téme mohlo zlepšiť. Účastníci potom navrhnu demokratický systém, prostredníctvom ktorého sa mladí ľudia môžu vyjadriť k dosiahnutiu požadovaných zlepšení. V tomto príklade je témou vzdelávanie a mladí ľudia majú možnosť vyjadriť sa k druhu vzdelania, ktoré dostávajú. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre vašu mládežnícku výmenu.

🌐 **Na rebríku:** Zúčastnení mladí ľudia sa zamýšľajú nad významom participácie mládeže a diskutujú o spôsoboch, ako zvýšiť svoju vlastnú participáciu v miestnej komunite.

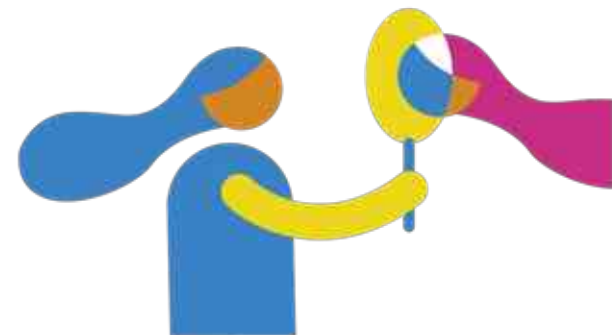

🌐 **Mešita v Sleepyville:** Mladí ľudia preberajú úlohy v simulácii zasadnutia mestskej rady. V tomto príklade je témou sloboda náboženského vyznania a diskriminácia. Tému a príslušných aktérov môžete prispôbiť tak, aby boli relevantnejšie pre vašu mládežnícku výmenu.

Reflexia učenia

Aby ste podporili mladých ľudí zúčastňujúcich sa vašej mládežníckej výmeny v reflexii ich participácie a učenia sa, mali by ste byť z toho sami nadšení! Potom by ste mohli implementovať niektoré z nasledujúcich stratégií:

V návrhu programu nechajte **dostatok času na reflexiu**.

Navrhňte, aby si zúčastnení mladí ľudia vytvorili **študijný denník**. Môže mať rôzne formy – napísaný v zošite, zošit z aktivít s poznámkami a kresbami, napísaný v poznámkach do telefónu, nahraný ako zvuk alebo video do telefónu, fyzický alebo online v akomkoľvek formáte, ktorý sa im páči.

Navrhňte, aby si zúčastnení mladí ľudia vybrali a „pracovali“ s **partnerom v učení**. Môže to byť niekto, kto sa zúčastňuje na výmene mládeže, s kým už nadviazali kontakt a/alebo s kým majú pocit, že môžu diskutovať o svojom učení. Môže to byť aj niekto z ich komunity alebo z prostredia práce s mládežou doma, kto sa nezúčastňuje na výmene mládeže. Formáty môžu byť opäť rôznorodé – prechádzky a rozhovory, zdieľanie a diskusia o segmentoch zo študijného denníka, telefonovanie alebo posielanie správ s inou osobou o skúsenostiach.

Reflexia vlastného učenia je náročná úloha a môže byť o to náročnejšia, ak účastníci nikdy predtým nič podobné nerobili. Účastníci môžu prejsť odpor alebo sa zdať, že s úlohou majú problém. To nie je nič nezvyčajné. Mohlo by byť rozumné ponúknuť možnosť priebežnej „reflexie učenia sa“, niečo, čo si účastníci môžu vybrať, a nie je to povinná aktivita, na ktorú však mládežnícka výmena poskytuje infraštruktúru a podporu. Majte na pamäti, že účastníci budú potrebovať podporu a čas, a uistite sa, že im ich ponúknete. Ďalšie nápady nájdete aj v module [Učenie sa praxou!](#)

Ako môžeme zabezpečiť, aby naša výmena mládeže prispievala k väčšej účasti mládeže?

Predtým, ako začnete » Bez ohľadu na tému sa mládežnícka výmena môže snažiť dať mladým ľuďom HLAS, napríklad zorganizovať petíciu miestnemu zastupiteľstvu so žiadosťou o priestor pre mládež. Alebo sa môže snažiť podporiť ich v podniknutí AKCIE, napríklad zorganizovať miestnu zbierku a vyčistiť opustený alebo prázdny priestor, aby ho mohli premeniť na priestor pre mládež. V oboch prípadoch je dôležité preskúmať tému do hĺbky a zistiť, ktorý prístup je pre vašu aktivitu najlepší – HLAS alebo AKCIA, alebo dokonca kombinácia oboch. Ak sa chcete dozvedieť viac o HLASE a AKCII a o rôznych formách participácie mládeže, prejdite na modul [Čo je participácia mládeže?](#)

Podpora mladých ľudí pri iniciovaní a realizácii výmeny mládeže

Niektorí mladí ľudia sa môžu snažiť prevziať väčšiu zodpovednosť za projekt výmeny mládeže alebo dokonca iniciovať a realizovať výmenu mládeže samostatne a vy im môžete ponúknuť podporu a povzbudenie. V takýchto prípadoch budete musieť vytvoriť príležitosti pre týchto mladých ľudí, aby viedli projekt cez jeho rôzne fázy plánovania, prípravy, implementácie a následných činností. Mládežnícki pracovníci a ďalší zamestnanci poskytujú podporu podľa potreby a na požiadanie.

Medzi spôsoby, ako ponúknuť podporu a povzbudenie, zatiaľ čo mladí ľudia preberajú vedenie, patria:

Mentoring – Mentoring je o zmysluplnom dialógu medzi mladým človekom (zverencom) a skúsenejšou osobou (mentorom), ktorý ich podporuje v rozvoji na zvolenej vzdelávacej ceste – v tomto prípade by témou bolo vedenie projektov výmeny mládeže.

Stretnutia MEL (Monitoring, Evaluation, Learning) – Podporte mladých ľudí pri vytváraní vzdelávacích cieľov pre ich vlastnú vedúcu úlohu v projekte výmeny mládeže a pri identifikácii monitorovacích a hodnotiacich otázok, ktoré im pomôžu pochopiť, čo sa učia. Potom ich podporte pri uplatňovaní vedomostí získaných prostredníctvom hodnotenia s cieľom zlepšiť ich prax.

Vzájomné hodnotenia – Podporte mladých ľudí v nadväzovaní kontaktov s jednotlivcami/skupinami rovesníkov pracujúcimi v rovnakej oblasti, ktorí im môžu pomôcť zhodnotiť ich prácu alebo poskytnúť k nej spätnú väzbu a poskytnúť relevantné poznatky.

Objavte, ako najlepšie podporovať mladých ľudí

Mladým ľuďom, ktorí majú záujem o iniciovanie a realizáciu mládežníckej výmeny, môžete ponúknuť podporu. Ak ste si všimli, v ktorých oblastiach by mohli potrebovať podporu, môžete im ich navrhnúť. Môžu mať tiež rôzne predstavy o tom, kde by mohli potrebovať podporu. Prediskutujte obe otázky a dohodnite sa na ďalšom postupe. Tieto otázky môžu byť východiskovým bodom pre diskusiu s mladými ľuďmi:

Aké máte skúsenosti s výmenou mládeže?

V prípade potreby môžete vysvetliť životný cyklus výmeny mládeže, ako je opísaný v Sprievodcovi.

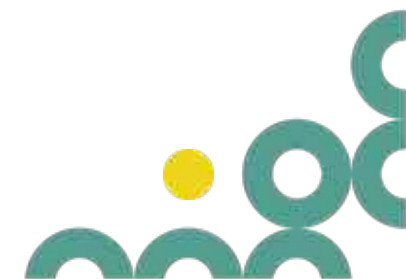
Ktoré pozitívne aspekty by ste chceli zachovať a začleniť do návrhu vašej výmeny mládeže? Ktorým aspektom by ste sa chceli počas vašej výmeny mládeže vyhnúť/zabrániť ich vzniku?

Aké máte skúsenosti s témou, o ktorú sa chcete zaoberať?

Čo ju robí zaujímavou a dôležitou? Ako by ste to mohli premietnuť do návrhu mládežníckej výmeny?

Kto by mohol poskytnúť dobré informácie a rady k tejto téme?

Objavte, ako najlepšie podporovať mladých ľudí

V ktorých oblastiach si celkovo stále nie ste istí? Kto by vás podľa vás mohol podporiť a ako?

Mohli by ste sa odvolať na životný cyklus výmeny mládeže, ako je opísané v Sprievodcovi, a ponúknuť im svoju podporu. Uistite sa, že ste načrtli, za akých podmienok by sa mohla poskytnúť (napr. by sa mohla ponúknuť v konkrétnom čase, v súvislosti s dokončením niektorých ďalších krokov, iba keď majú pocit, že potrebujú konkrétnu podporu a priamo o ňu požiadajú atď.).

Ak rôzne kroky nefungujú tak, ako ste zamýšľali; ak sa výsledky nedostavia v očakávanom časovom rámci; ak sa cítite bezmocní a nie ste si istí, či to vôbec dáva zmysel – pamätajte, že participácia je o procese! Takže kedykoľvek si nie ste istí, neváhajte sa mládeže opýtať ako sa cítia a ako im proces funguje. Pomáha realisticky definovať, čo by bolo úspechom u konkrétnych mladých ľudí, ktorých podporujete pri iniciovaní a realizácii výmeny mládeže. Počas procesu to tiež predefinujte v neustálom dialógu s mladými ľuďmi, pretože sa obaja dozviete viac a budete môcť lepšie posúdiť rozsah a mieru potrebnej podpory. Ďalšie nápady nájdete aj v module **Mladí ľudia vedú projekty!**

Podpora mladých ľudí v angažovaní sa nad rámec mládežníckej výmeny

Ak bola vaša mládežnícka výmena vyvinutá participatívnym spôsobom alebo išlo o participatívnu mládežnícku výmenu s názvom Ako zapojiť mladých ľudí, znamená to, že zúčastnení mladí ľudia už mali zmysluplnú skúsenosť s participáciou, ktorá by stanovila štandard pre budúce aktivity. Toto je skvelý základ, na ktorom môžete začať premýšľať o pokračovaní vašej mládežníckej výmeny.

Pripravte mladých ľudí na ďalšiu participáciu po projekte mobility mládeže

Naplánujte si aktivity, ktoré by ďalej povzbudili mladých ľudí k účasti na demokratickom živote ich spoločností aj po skončení výmeny mládeže. V závislosti od skupiny a témy vašej výmeny mládeže môžete zvážiť:

organizovanie stretnutí s mladými ľuďmi s cieľom preskúmať ich záujmy a naplánovať ich ďalšie zapojenie;

Pripravte mladých ľudí na pokračujúcu participáciu po projekte mobility mládeže

 dohodnúť sa na spôsoboch zdieľania informácií s mladými ľuďmi o kampaniach a podujatiach, o ktoré by mohli mať záujem a na ktorých by sa mohli zúčastniť;

 naplánujte si s mladými ľuďmi konkrétne následné aktivity, prostredníctvom ktorých by mohli vyjadriť svoj HLAS alebo podniknúť AKCIU.

Okrem toho môžete mladým ľuďom naznačiť nasledujúce príležitosti:

- Erasmus+ a príležitosti na začatie aktivít zameraných na participáciu mládeže;
 - Európsky zbor solidarity a príležitosti na realizáciu iných projektov solidarity a/alebo dobrovoľníckych aktivít;
- Príležitosti, ktoré ponúka Platforma Eurodesk;
- Európsky portál pre mládež a možnosti participácie na Dialógu EÚ s mládežou.

Pre väčší vplyv a udržateľnosť výsledkov vašej mládežníckej výmeny si overte, ktoré medzinárodné a národné dokumenty môžu podporiť vašu vec. Môžete si vyhľadať konkrétne európske/národné/miestne zákony, politiky, stratégie, odporúčania, vyhlásenia, akčné plány alebo akékoľvek iné verejné záväzky týkajúce sa témy vašej mládežníckej výmeny. Môžete si tiež vyhľadať kľúčové inštitúcie v danej oblasti a využiť ich mládežnícke programy (alebo ich nedostatok) na podporu vašej veci.

Kde sa teraz nachádzaš?

Sebahodnotenie pre mládežnícke výmeny

Tento nástroj na sebahodnotenie môžete použiť ešte predtým, ako začnete s vývojom svojho mobilného projektu. Pomôže vám pochopiť, čomu by ste mali venovať pozornosť. Alebo po realizácii mládežníckej výmeny a použití niektorých nástrojov navrhnutých v tomto module – na zhodnotenie toho, ako vám fungovala.

Sebahodnotenie pre mládežnícke výmeny

Sú si všetci účastníci projektu na začiatku vedomí svojich vlastných potrieb v oblasti participácie a možností, ktoré ponúka tento projekt výmeny mládeže?

Ak áno, ako? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste ich informovali a podporili pri identifikácii ich vlastných potrieb v oblasti participácie?

Ako sú mladí ľudia podporovaní v participácii na rozhodovaní o výmene mládeže? Zahrnuli ste zameranie na: inklúziu a diverzitu, digitálnu transformáciu, udržateľnosť, environmentálne a klimatické ciele?

Ak áno, ako to prebiehalo? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, ako by sa to dalo zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre podporu participácie mladých ľudí?

Cítia sa mladí ľudia kompetentní zvýšiť HLAS a/alebo podniknúť AKCIU počas následnej fázy alebo dokonca po mobilnom projekte?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre posilnenie ich kompetencií a/alebo sebavedomia v tomto smere?

Sebahodnotenie pre mládežnícke výmeny

Sú mladí ľudia motivovaní zvýšiť HLAS a/alebo podniknúť AKCIU počas následnej fázy alebo dokonca po projekte mobility?

Prejavili mladí ľudia záujem o začatie ďalšej výmeny mládeže?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre podnietenie ich motivácie?

Sú si všetci účastníci projektu na konci projektu vedomí svojich skúseností s participáciou a toho, čo sa dozvedeli o participácii mládeže prostredníctvom tohto projektu?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste podporili mladých ľudí v pochopení ich vlastných skúseností a učenia sa v súvislosti s participáciou?

Všimli ste si rozdiely v úrovni alebo kvalite participácie mladých účastníkov vašej mládežníckej výmeny?

Boli niektorí účastníci aktívnejší a iní menej aktívni?

Ak áno, aké boli tieto rozdiely?

Prečo si myslíte, že tieto rozdiely existujú?

Čo by sa muselo stať v kontexte mládežníckej výmeny, aby sa zmenila úroveň participácie menej aktívnych účastníkov?

Pre celkové posúdenie a vytvorenie kvalitných výmen mládeže si môžete pozrieť aplikáciu **Q! App** – nástroj na spoločné vytváranie kvalitného online projektu pre mládež s vašimi partnermi alebo mladými ľuďmi na základe 16 logických otázok projektového riadenia. Projekty vytvorené prostredníctvom tohto procesu spoločnej tvorby je možné jednoducho exportovať na použitie v žiadostiach o financovanie.

Aktivity zaměřené na participáciu mládeže

Participácia mládeže je proces, v ktorom sa moc zdieľa s mladými ľuďmi, či už v kontexte rozhodovania alebo iných procesov zapojených do projektu. Aktivity zamerané na participáciu mládeže (YPA) majú pomôcť mladým ľuďom zapojiť sa a naučiť sa zapájať. Proces participácie mládeže je prepojený s životným cyklom YPA od okamihu, keď sa zrodí myšlienka projektu YPA, cez každý krok plánovania, prípravy, implementácie a následných činností.

Participácia mládeže je o AKCII a HLASE a projekty zamerané na participáciu mládeže by sa mali zamerať na oboje.

AKCIA - Mladí ľudia podnikajú kolektívne alebo individuálne kroky, aby zmenili svet okolo seba.

HLAS - Mladí ľudia vyjadrujú svoje názory s cieľom povzbudiť osoby s rozhodovacou právomocou k zmenám.

Nástroje v tomto module sa zameriavajú na:

Ako vytvoriť zážitok

z participácie pre mladých ľudí v rámci aktivity zameranej na participáciu mládeže

Ako zabezpečiť, aby bola aktivita zameraná na participáciu mládeže skutočne navrhnutá tak, aby bola inkluzívna a prístupná pre marginalizovaných a vylúčených mladých ľudí

Ako zabezpečiť, aby aktivita zameraná na participáciu mládeže prispela k väčšej účasti mládeže po projekte YPA

Ak si nie ste istí, kde začať, vo vašom okolí sú ľudia, ktorí by mohli mať skúsenosti s vykonávaním tohto druhu aktivít a ktorí vám môžu poradiť alebo odpovedať na vaše otázky. Môžu byť vo vašej organizácii, v iných organizáciách vo vašom okolí, v Národnej agentúre pre program Erasmus+, online alebo už možno zdieľajú svoje skúsenosti. Vyhľadajte ich a kontaktujte ich so svojimi otázkami a požiadajte o podporu! Môžete mať aj kouča v projekte YPA, ktorý vám s tým môže pomôcť.

Ako vytvoriť pre mladých ľudí zážitok z participácie v rámci aktivity zameranej na participáciu mládeže?

Zrodí sa nápad...

Dobrým miestom na štart je... úplne na začiatku.

Keď máte nápad na rozvoj projektu Aktivity zameranej na participáciu mládeže (YPA), vaším východiskovým bodom by mohlo byť zdieľanie tohto nápadu so skupinou rovesníkov, s mladými ľuďmi, s ktorými pracujete, alebo s akoukoľvek zainteresovanou skupinou mladých ľudí pomocou participatívnych metód. Na zdieľanie tohto záujmu s mladými ľuďmi použijete akýkoľvek kanál, ktorý máte k dispozícii:

- ✔ **osobné stretnutia** – overte si stretnutia a aktivity organizované vo vašej oblasti, na ktorých sa zúčastňujú mladí ľudia a ktoré by ste mohli využiť na zdieľanie svojho nápadu;
- ✔ **sociálne siete a nástroje online komunikácie** – overte si, či existujú kanály sociálnych médií, ktoré sú určené konkrétne pre mladých ľudí (možno ju má vaša organizácia alebo organizácie vo vašom okolí) a zistite, či by sa dala použiť na zdieľanie vášho nápadu;
- ✔ **informačné tabule** – skontrolujte informačné tabule na miestach, ktoré navštevujú mladí ľudia (mládežnícke kluby a iné priestory pre mládež, školy a vzdelávacie centrá, informačné centrá, kultúrne priestory atď.) a zistite, ako tam môžete zdieľať svoj nápad;

Použite svoju predstavivosť a premýšľajte o tom, čo by mladých ľudí alebo vašich rovesníkov najviac zaujímalo. Premýšľajte o tom, prečo by boli motivovaní zapojiť sa do projektu YPA a opýtajte sa ich na to. Pri začatí týchto rozhovorov s mladými ľuďmi si overte ich záujem o participáciu. Povzbudzujte ich aby vyjadrili svoju motiváciu, ako aj svoje potreby a akékoľvek potenciálne prekážky a obavy, ktorým by mohli čeliť. V budúcnosti budete musieť s nimi premýšľať a plánovať spôsoby, ako riešiť akékoľvek identifikované prekážky a podporu potrebnú pre ich participáciu.

Buďte kreatívni v tom, ako prezentujete svoj nápad. Môžete zvážiť vytvorenie storyboardu, plagátu, videa atď.

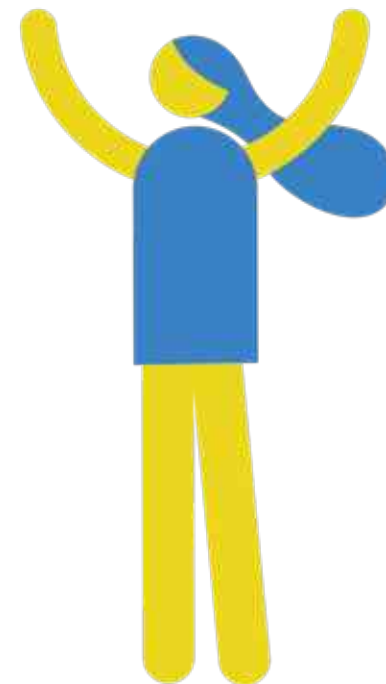
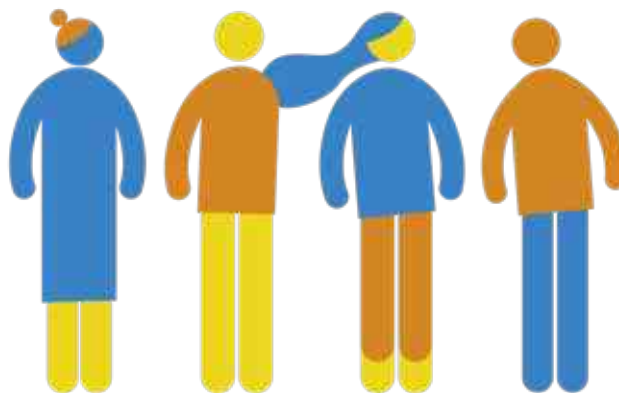
Ako mládežnícka skupina by ste mohli začať prečítaním [Cieľov EÚ pre mládež](#) a zistením, či niektoré z tém, ktoré sú tam uvedené, súvisia s témou, ktorú máte záujem rozvíjať vo svojom projekte YPA.

Projekt nadobúda formu...

Participatívny prístup kladie dôraz na **proces**. To mení **mocenské vzťahy** medzi vedúcimi projektu, zamestnancami projektu a zúčastnenými mladými ľuďmi. **Zvyšuje tiež udržateľnosť** projektovej činnosti aj po skončení projektu, pretože mladí ľudia naďalej preberajú zodpovednosť a rozvíjajú svoju sociálnu, občiansku a politickú efektivitu. Voľba participatívneho prístupu je preto politickým aktom. Je dôležité, aby projekt YPA sám o sebe poskytoval zapojeným mladým ľuďom skúsenosť s participáciou okrem témy súvisiacej s participáciou, na ktorú sa bude zameriavať.

Keď už máte mládežnícku skupinu, budete ju chcieť zapojiť do formovania vášho projektu YPA. Spoločne sa rozhodnete o zameraní projektu a o otázkach súvisiacich s participáciou mládeže, ktorým sa skupina bude venovať. Mali by ste sa tiež zamyslieť nad spôsobmi, ako z vášho projektu YPA urobiť participatívny zážitok.

Navrhovanie participatívneho zážitku

Vaša projektová skupina YPA chce dosiahnuť zmenu v oblasti participácie mládeže v určitej identifikovanej oblasti. Pri tom získate cenné skúsenosti s riešením otázok súvisiacich s participáciou mládeže a hlbšie pochopíte, o čom participácia mládeže je (pozrite si modul [Čo je participácia mládeže?](#) pre viac informácií). So svojou projektovou skupinou YPA by ste sa mali rozhodnúť, aký typ participatívnej skúsenosti má váš YPA projekt poskytnúť všetkým zapojeným. Existuje veľa spôsobov, ako sa môžu mladí ľudia zapojiť. To, čo budete robiť a ako, môže závisieť aj od miery vašej istoty a motivácie zapájať sa (pozrite si moduly [Mladí ľudia vedú projekty](#) a [Vytváranie zmien pre](#) viac informácií). Tento nástroj vám môže pomôcť rozhodnúť sa a tiež začať premýšľať o rôznych prvkoch programu, ktoré je potrebné zahrnúť do vášho spoločného projektu.

Každý člen projektovej skupiny YPA by mohol odpovedať na nasledujúce otázky:

Pri pohľade na rôzne skupiny, ktorých ste súčasťou – ako by ste opísali svoju participáciu?

Ste informovaný o rozhodnutiach?

☐

Konzultujú sa s vami rozhodnutia?

☐

Berú sa vaše nápady do úvahy a máte možnosť ovplyvniť rozhodovanie?

☐

Ste ten, kto iniciuje a zdieľa rozhodovanie s ostatnými?

☐

Ste ten, kto iniciuje a robí rozhodnutia?

☐

Navrhovanie participatívneho zážitku

V ktorej z týchto situácií sa cítite najpohodlnejšie?

Ako by ste si predstavovali, že by bola vo vašej projektovej skupine YPA rozložená rozhodovacia moc?

Viete si predstaviť, že by ste sa museli vyzvať a dosiahnuť inú úroveň participácie v porovnaní s tým, na ktorej sa zvyčajne nachádzate?

Skontrolujte Stupne participácie a zistite, v čom sa cítite sebavedomo a čo by ste chceli zažiť, otestovať a zlepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie v tomto projekte YPA.

Na základe toho, čo ste zistili a rozhodli, si môžete preštudovať program projektu YPA a zistiť, či do návrhu môžete pridať prvky, ktoré sa primárne zameriavajú na poskytovanie participačných skúseností členom skupiny, samozrejme vo vzťahu k ich oblastiam záujmu.

Keďže váš projekt YPA nadobúda formu a vy ste sa rozhodli, aký druh participatívnej skúsenosti by mal poskytnúť, chcete sa uistiť, že každý zúčastnený mladý človek si je vedomý príležitostí a že si môže vybrať úroveň zapojenia, ktorá je pre neho najvhodnejšia.

Vyhodnotenie potrieb a záujmov vašej skupiny v oblasti participácie

Keď sa rozhodnete, aký druh participácie chcete mať vo svojom projekte YPA, môžete hľadať spôsoby, ako sa navzájom porozumieť a podporovať, aby ste to dosiahli. Každý v skupine by mohol mať úžitok z preskúmania nasledujúcich otázok a zdieľania svojich nápadov:

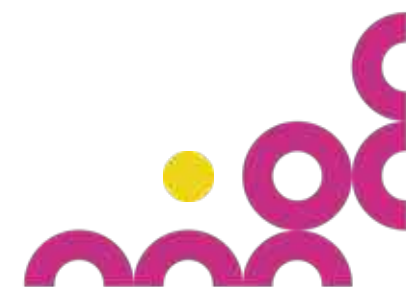
Prečo vás zaujíma tento projekt YPA?

Čo by ste chceli dosiahnuť zapojením sa do tohto projektu YPA?

Čo by mohlo byť skutočnou prekážkou vášho zapojenia?

Vyhodnotenie potrieb a záujmov vašej skupiny v oblasti participácie

Akú podporu by ste potrebovali, aby ste sa mohli plne zapojiť?

Mohli by ste sa zapojiť do tejto aktivity, ak bude poskytnutá podpora?

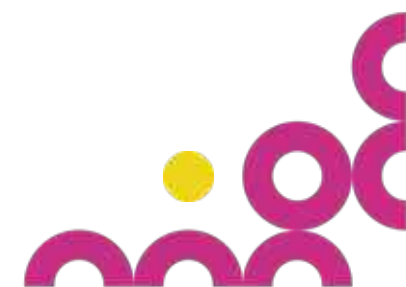
Za akú mieru zodpovednosti za projekt by ste sa cítili dostatočne istí?

Zvážte potreby a akékoľvek potenciálne prekážky alebo obavy, ktoré boli zdieľané v skupine. Možno ich môžete podporiť pri ich prekonávaní. Aký druh podpory by ste mohli ponúknuť ostatným v skupine?

Tento nástroj môžete navrhnuť koučovi. Môžete ho použiť samostatne ako skupina a potom sa rozhodnúť a podeliť sa o výsledky s koučom. V každom prípade využite všetku potrebnú podporu.

V závislosti od toho, na čom sa vaša skupina dohodla o svojej participácii, môžete použiť niektoré z nasledujúcich nástrojov na informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodovania s členmi skupiny.

Informovanie a konzultácie s členmi skupiny

Potrebovali by ste **informačný a/alebo konzultačný kanál**. Dohodnite sa so svojou skupinou na tom, ktorý kanál je najvhodnejší, a potom tento kanál použite na informovanie a/alebo konzultácie o všetkých relevantných míľnikoch a problémoch.

Nie ste si istí, o čom sa potrebujete poradiť? Nasledujú možné návrhy; v skutočnosti to však závisí od konkrétneho projektu YPA, ako aj od záujmov a kompetencií zúčastnených členov skupiny.

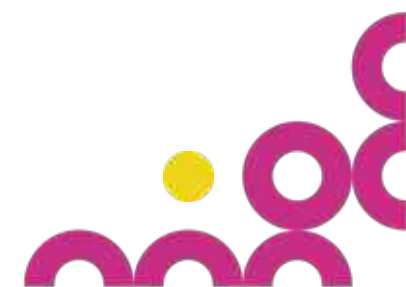
Fáza plánovania – Členovia skupiny by sa mohli podeliť o svoje názory a spoločne rozhodnúť o: **identifikácii a definovaní potrieb, cieľov a výsledkov vzdelávania** – zvažte otázky súvisiace s participáciou mládeže vo vašich komunitách a vaše vlastné potreby a záujmy v oblasti participácie (skontrolujte nástroje [Navrhovanie participatívnej skúsenosti](#) a [Hodnotenie potrieb a záujmov vašej skupiny v oblasti participácie](#))

Formáty aktivít – zvažte inovácie a nekonvenčné myslenie s ohľadom na rôzne štýly učenia a vzdelávacie potreby; zvažte aj rôzne možnosti s ohľadom na dostupnosť, environmentálnu stopu a digitálne aspekty.

Harmonogram – zvažte rôzne štýly učenia a vzdelávacie potreby každého jednotlivca.

Informovanie a konzultácie s členmi skupiny

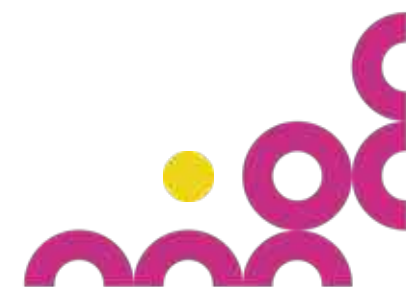
Prípravná fáza – Členovia skupiny by mali zvážiť a prehodnotiť všetky prvky z plánovacej fázy. V tejto fáze by ste mali prediskutovať, ako do vášho projektu YPA zahrnúť inovácie, dostupnosť, udržateľnosť, digitálny aspekt a relevantné myslenie/praktiky v oblasti participácie mládeže. Identifikujte zdroje, ktoré by ste na to mohli potrebovať a spôsoby, ako k nim získať prístup. Vaša skupina by mala prediskutovať a spoločne rozhodnúť o **podrobnom plánovaní aktivít, praktických opatreniach a nastavení dohôd s partnermi**.

Okrem toho by ste mali nakoniec **potvrdiť cieľové skupiny pre plánované aktivity**. To zahŕňa aj informovanie a konzultácie s nimi o ich požadovanej participácii na projekte. Ich záujmy a potreby týkajúce sa participácie sa môžu líšiť od toho, čo si myslíte, alebo môžete mať pravdu; v každom prípade by ste sa mali zamerať aj na vytvorenie participatívnej skúsenosti pre nich (pozrite si nástroj na [Identifikáciu potrieb participácie](#) v tomto module).

Keď určíte potreby participácie mladých ľudí, ktorí sú cieľovou skupinou vášho projektu YPA, môžete ich riešiť prostredníctvom **jazykovej/interkultúrnej/vzdelávacej a úlohovej prípravy účastníkov**. Okrem jazykovej, interkultúrnej, vzdelávacej a úlohovej prípravy je kľúčová aj **príprava na participáciu**. Nemali by ste považovať za samozrejmú, že participácia je pre všetkých mladých ľudí jednoduchá a prirodzená. Poskytnutie príležitosti na zmysluplnú skúsenosť s participáciou je dôležité, ale mala by byť sprevádzaná primeranou podporou. Navrhnutie primeranej podpory a príprava účastníkov projektu na participáciu budú najúspešnejšie, ak sa s nimi bude konzultovať a odsúhlasíte ich spolu so zúčastnenými mladými ľuďmi (pozrite si nástroje [Navrhovanie skúseností s participáciou](#) a [Hodnotenie potrieb a záujmov vašej skupiny](#) v tomto module).

Informovanie a konzultácie s členmi skupiny

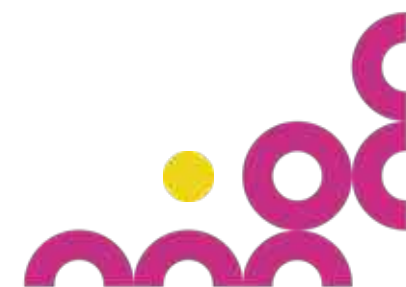

Fáza implementácie – Naplánujte si **denné stretnutia zamerané na reflexiu a hodnotenie**, aby ste s členmi vašej skupiny YPA a účastníkmi projektu konzultovali rozhodnutia, ktoré musíte urobiť týkajúce sa programu a/alebo technických opatrení. Podelte sa o inšpiratívne momenty a získajte nápady, ako zdieľať príbehy z projektu YPA s ostatnými mladými ľuďmi. Po dokončení projektu YPA, ktorý realizujete, môžete potenciálne získať nápady na ďalšie projekty.

Následná fáza – Členovia skupiny YPA, ako aj účastníci projektu, by sa mali podeliť o svoje názory týkajúce sa rôznych prvkov, ktoré sa majú v tejto fáze implementovať:

Hodnotenie aktivít – Zvážte aj to, ako vyhodnotiť skúsenosť s participáciou, ktorú získali prostredníctvom projektu YPA.

Informovanie a konzultácie s členmi skupiny

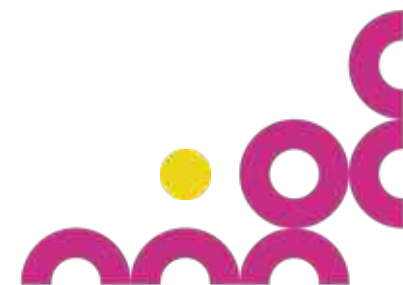
Identifikácia a dokumentácia vzdelávacích výsledkov účastníkov – zvážte, kedy a ako sa zamyslieť nad plánovanými vzdelávacími výsledkami a participáciou (skontrolujte nástroj [Skupinové sebahodnotenie](#) pre projekty aktivít zameraných na participáciu mládeže v tomto module).

Šírenie a využitie výsledkov projektu – zvážte inovácie a nekonvenčné myslenie a zároveň majte na pamäti možnosti, ktoré sa zameriavajú na dostupnosť, environmentálnu stopu a digitálne aspekty. Online nástroje a platformy na informovanie a konzultácie by mohli byť užitočné, ak celá skupina nemá možnosť stretnúť sa osobne v príprave alebo počas aktivity. V takom prípade by ste mohli použiť zvolený informačný/konzultačný kanál a pridať možnosti zdieľania názorov alebo podľa potreby použiť iné nástroje, ktoré majú funkcie na jednoduchý zber názorov.

Nezabudnite účastníkov projektu vopred informovať o danej problematike a platforme, ktorú používate, aby sa mohli s istotou zúčastniť konzultácií. Majte na pamäti, že pri práci s mladými ľuďmi, ktorí nedosiahli plnoletosť, je potrebné zohľadniť aspekty GDPR alebo internetovej bezpečnosti.

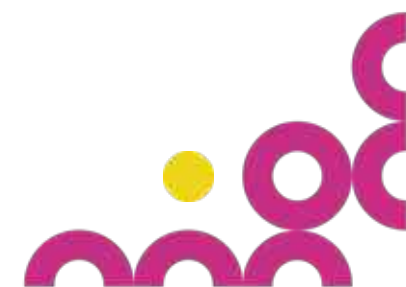
Zdieľanie rozhodovania medzi vedúcimi projektu a účastníkmi projektu

Aby sa vaša mládežnícka skupina/mládežnícka organizácia YPA, vedúci projektu a mladí ľudia ako účastníci projektu YPA podelili o rozhodovanie, je dôležité (spoločne) vytvoriť **model rozhodovania**, ktorý všetci považujú za vhodný pre projekt aj pre zúčastnených mladých ľudí. Nasledujúce modely (a nástroje) možno predstaviť zúčastneným mladým ľuďom ako základ pre diskusiu a rozhodnutie o tom, ktorý by pre váš projekt YPA fungoval najlepšie.

Participatívny model – všetci účastníci projektu sú zapojení do rozhodovania o daných otázkach prostredníctvom dialógu, cvičení zameraných na budovanie konsenzu alebo hlasovacích systémov, či už osobne alebo online.

Online nástroje a platformy pre online hlasovanie sú Polys, Helios-Voting, Poll-maker, ElectionBuddy, Electionrunner, Choice voting, Opavote (zoznam vytvorený European Youth Forum).

Zdieľanie rozhodovania medzi vedúcimi projektu a účastníkmi projektu

Reprezentatívny model – niektorí účastníci projektu, ktorí sú buď ochotní, alebo si želajú prevziať dodatočnú zodpovednosť v projekte, sú zvolení inými, aby sa v ich mene podieľali na rozhodovaní, t. j. aby ich zastupovali.

Model s vymenovaním – vedúci projektu ponúkajú zainteresovaným mladým ľuďom „miesto pri stole“ tým, že vymenujú jedného alebo viacerých, aby sa zúčastnili na rozhodovaní. V tomto prípade sa vymenovaní môžu stále radiť so skupinou, ktorú „zastupujú“. Pravdepodobnosť, že by cítili nutkanie tak urobiť a že by sa skupina cítila zastúpená, je však nižšia ako v iných modeloch.

Pre spoločné rozhodovanie je možné v počiatočných fázach plánovania projektu vytvoriť riadiaci výbor projektu.

Bez ohľadu na model, prostredníctvom ktorého sú účastníci projektu zapojení do rozhodovania, je potrebné zabezpečiť, aby ste ich vopred informovali o danej problematike, aby sa mohli s istotou zapojiť do rozhodovacieho procesu. Informovanie môže zahŕňať zorganizovanie konkrétneho osobného stretnutia a/alebo prípravu materiálov na čítanie/sledovanie/počúvanie.

Posledným krokom k tomu, aby sa váš projekt YPA stal skutočne zmysluplným zážitkom pre vašu mládežnícku skupinu, je podporiť ich v zamyslení sa nad ním a identifikácii bodov učenia. Nasledujúci nástroj vám s tým môže pomôcť a poskytnúť poznatky, ktoré možno použiť. [Youth Pass](#).

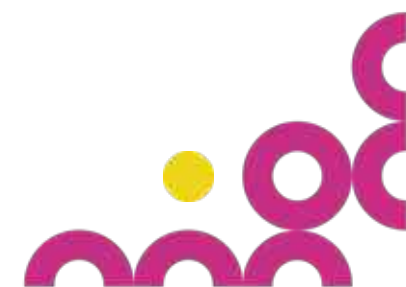
Reflexia učenia sa o participácii

Mali by ste si naplánovať reflexiu o vlastnej participácii a učení vašej skupiny. Taktiež by ste mali poskytnúť rovnakú príležitosť účastníkom projektu. To vám pomôže pochopiť, či váš projekt YPA prispieva k pozitívnej zmene v participácii mladých ľudí, najmä projektovej skupiny a účastníkov YPA.

Môžete implementovať niektoré z týchto stratégií:

Naplánujte si **špecifické časy na reflexiu** po zorganizovaní hlavných aktivít v rámci projektu YPA a diskutujte o svojich skúsenostiach s participáciou. Porovnajte svoje skúsenosti s tým, pre čo ste sa pôvodne rozhodli ([Nástroj na navrhovanie skúseností s participáciou](#) v tomto module).

Reflexia učenia sa o participácii

Naplánujte si počas hlavných aktivít **špecifické časové úseky na reflexiu** a podporte účastníkov projektu pri diskusii o ich skúsenostiach s participáciou. Pomôžte im porovnať ich skúsenosti s tým, pre čo sa pôvodne rozhodli ([Nástroj na identifikáciu potrieb a záujmov participácie](#) v tomto module).

Navrhňte, aby si členovia skupiny a účastníci projektu vytvorili **študijný denník**. Môže mať rôzne formy – napísaný v zošite, zošit z aktivít s poznámkami a kresbami, napísaný v poznámkach v telefóne, nahraný ako zvuk alebo video v telefóne, fyzický alebo online, v písomnej forme, v zvukovej alebo video forme atď. Študijný denník by mohol slúžiť ako dobrá referencia pre diskusie počas reflexných stretnutí alebo počas stretnutí s koučom, ktorý vás podporuje pri realizácii projektu YPA.

Ak máte kouča, ktorý vás podporuje pri uplatňovaní a implementácii projektu YPA, mohol by vám potenciálne ponúknuť aj ďalšiu podporu a usmernenie pri identifikácii a dokumentovaní výsledkov vzdelávania.

Reflexia vlastného učenia je náročná úloha, o to viac, ak účastníci nikdy predtým nič podobné nerobili. Účastníci môžu prejavíť odpor alebo sa zdať, že s úlohou majú problém. To nie je nič nezvyčajné. Mohlo by byť rozumné ponúknuť priebežnú „reflexiu učenia sa“, niečo, čo si účastníci môžu vybrať, a nie ako povinnú aktivitu, na ktorú však mládežnícka výmena poskytne infraštruktúru a podporu. Majte na pamäti, že účastníci budú potrebovať podporu a čas a uistite sa, že k nim majú prístup. Ďalšie nápady nájdete aj v module [Učenie sa praxou!](#)

Ako zabezpečiť, aby bola aktivita zameraná na participáciu mládeže skutočne navrhnutá tak, aby bola inkluzívna a prístupná pre marginalizovaných a vylúčených mladých ľudí

Predtým, ako začnete » Zapojenie všetkých mladých ľudí do participatívnych procesov znamená podporovať mladých ľudí zo všetkých prostredí a s rôznymi životnými skúsenosťami, aby mali rovnaký prístup k príležitostiam na participáciu. Po zapojení majú možnosť vyjadriť svoj názor a podeliť sa o svoje špecifické skúsenosti, ako aj konať a prevziať vedúce úlohy v rámci projektu.

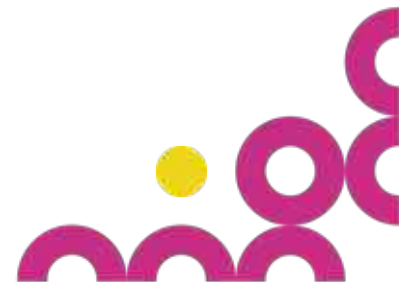
Mapovanie toho, kto je vynechaný

Môžete začať tým, že zvážite, ktoré skupiny mladých ľudí budú s najväčšou pravdepodobnosťou vynechané pri plánovaní, príprave, realizácii a následných aktivitách vášho projektu Youth Participation Activity (YPA).

Mapovacie otázky:

Ktorí mladí ľudia sa zvyčajne nezapájajú do projektov YPA?

Mapovanie toho, kto je vynechaný

Ktorí mladí ľudia nie sú zvyčajne zapojení do projektov YPA na túto tému?

Ktorí mladí ľudia by mohli mať záujem zaoberať sa témou projektu YPA?

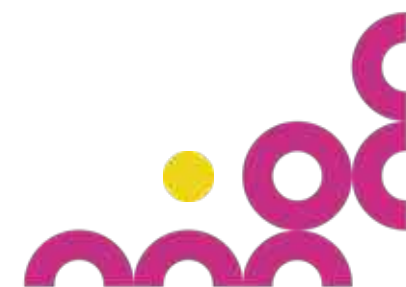
Ktorí mladí ľudia by skutočne mali úžitok zo skúseností s projektom YPA bez ohľadu na tému?

V komunite, v ktorej pracujem s mládežou – s ktorými skupinami mladých ľudí mám najmenej kontaktu?

Ktorým skupinám, ich vlastnostiam a pôvodu rozumiem a poznám ich najmenej?

Ak si po ktorejkoľvek z týchto otázok položíte otázku „Ako to?“, už ste na ceste k hľadaniu spôsobov, ako zapojiť vylúčených mladých ľudí.

Oslovte mladých ľudí, ktorých ste identifikovali ako rizikových a spoločne naplánujte ich zapojenie do projektu YPA. Oslovenie znamená nadviazať prvý kontakt. Niekedy môže byť jednoduchšie nadviazať s nimi kontakt v ich príjemnom prostredí (v ich susedstve a na miestach, ktoré navštevujú a kde sa cítia dobre, napr. park, mládežnícky klub/priestor, online sociálne siete).

Identifikácia potrieb a záujmov v oblasti participácie

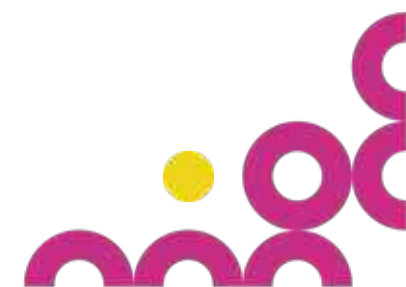

Mali by ste sa pokúsiť zistiť:

Mali by záujem pripojiť sa k vášmu projektu YPA? (V prípade potreby im najskôr vysvetlite, čo je projekt YPA.)

Aké sú ich potreby v oblasti participácie? Čo by mohlo byť prekážkou ich zapojenia?

Identifikácia potrieb a záujmov v oblasti participácie

Ako by ste ich mohli podporiť v participácii?

Kolko by chceli/mohli investovať do tejto mládežníckej výmeny, ak by im bola poskytnutá podpora?

Podelte sa s nimi o [Stupne participácie](#). **Opýtajte sa ich, v čom sa cítia sebavedomo pri zapájaní.**

Tiež sa ich opýtajte, čo by chceli zažiť, otestovať alebo zlepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie?

Ako zabezpečiť, aby vaša aktivita zameraná na participáciu mládeže prispievala k väčšej participácii mládeže po projekte YPA?

Predtým, ako začnete » Participácia sa najlepšie učí prostredníctvom skúseností a reflexie. Možno sa budete chcieť s mladými ľuďmi podeliť o teóriu o [participácii a stupňoch zapojenia](#). Najdôležitejšia vec, ktorú si treba pri navrhovaní projektu Aktivita zameranej na participáciu mládeže (YPA) pamätať, je, že musí vytvoriť podmienky pre zážitkové učenie mladých ľudí a reflexiu ich vlastnej participácie. Títo mladí ľudia môžu byť vo vašej mládežníckej skupine v úlohe vedúcich projektu aj v cieľovej skupine vášho projektu v úlohe účastníkov projektu. Váš projekt YPA môže mať kľúčový vplyv na skúsenosti, porozumenie, kapacitu a motiváciu mládeže k participácii v oboch týchto skupinách.

Preskúmanie programu

Môžete si pozrieť program Aktivita zamerané na participáciu mládeže a skontrolovať, či je v návrhu priestor na stretnutie (stretnutia), ktoré by pridali rozmer zážitkového učenia ako prípravu na skutočné aktivity zamerané na participáciu, ktoré projekt predpokladá. Môžete napríklad zvážiť pridanie simulácie, ktorej hlavným zameraním je poskytnúť účastníkom projektu zážitok z participácie. Toto stretnutie sa samozrejme dá prispôsobiť téme vášho projektu YPA. Existuje mnoho dobrých referenčných príručiek pre aktivity zamerané na konkrétnu participáciu, ktoré sa dajú prispôsobiť témam projektov YPA, ako napríklad príručka [Vyjadrite svoj názor](#) v Revidovanej Európskej charte o participácii mladých ľudí na miestnom a regionálnom živote;

[Compass – Manuál o ľudských právach](#).

Preskúmanie programu

Tu je niekoľko príkladov aktivít pre zažítie participácie:

📶 **Stretnutie so starostom** (strana 109): Zúčastnení mladí ľudia sa pripravujú na stretnutie s miestnymi úradmi na základe prípadovej štúdie. V tejto aktivite sa nespokojnosť mládeže prejavuje násilným správaním na verejnosti a konfliktmi s políciou. Prípadovú štúdiu môžete prispôbiť tak, aby viac zodpovedala téme, ktorou sa zaoberáte.

📶 **Trojuholník spolupráce – Mesto zmätku** (strana 123): Zúčastnení mladí ľudia preberajú úlohy miestneho úradu, mladých ľudí a zástupcov mimovládnych organizácií. Formulujú svoje potreby a záujmy a potom sa zapoja do rokovaní. V tejto aktivite je ponúknutých deväť prípadových štúdií; môžete ich však prispôbiť tak, aby odrážali situáciu, ktorú váš projekt YPA rieši.

📶 **Návšteva Jeunessie** (strana 129): Zúčastnení mladí ľudia si predstavujú ideálnu komunitu pre participáciu mládeže. V závislosti od zamerania vášho projektu YPA sa môžete zamerať na určité aspekty participácie mládeže a začať proces tvorby vízie.

Preskúmanie programu

🔗 **Simulačné cvičenie „Mládež v akcii“** (strana 131): Zúčastnení mladí ľudia prevezmú úlohy v simulácii konzultačného stretnutia organizovaného starostom. V tejto aktivite chce starosta iniciovať proces založenia miestneho mládežníckeho parlamentu a na konzultácie sú pozvané rôzne záujmové skupiny. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre váš projekt YPA.

🔗 **Volebná kampaň:** Zúčastnení mladí ľudia zaujímajú stanovisko k určitému tvrdeniu (napr. súhlasia, nesúhlasia) a formulujú argumenty na vysvetlenie svojho stanoviska. Taktiež sa zamýšľajú nad argumentmi ostatných. V tejto aktivite sa tvrdenia týkajú najmä volebných práv. Tvrdenia môžete prispôbiť tak, aby boli relevantnejšie pre tému, ktorou sa zaoberáte.

🔗 **Volit' alebo nevolit?:** Zúčastnení mladí ľudia idú do komunity, aby zistili, čo si členovia komunity myslia o danej téme. V tejto aktivite je témou hlasovanie. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre váš projekt YPA.

Preskúmanie programu

🔊 **Nech je každý hlas vypočutý:** Zúčastnení mladí ľudia sa zapoja do diskusie o tom, čo by sa v danej téme mohlo zlepšiť. Účastníci potom navrhnu demokratický systém, prostredníctvom ktorého sa mladí ľudia môžu vyjadriť k dosiahnutiu požadovaných zlepšení. V tejto aktivite je témou vzdelávanie a mladí ľudia majú možnosť vyjadriť sa k druhu vzdelania, ktoré dostávajú. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre tému, ktorej sa v projekte YPA venujete.

🔊 **Na rebríku:** Zúčastnení mladí ľudia sa zamýšľajú nad významom participácie mládeže a diskutujú o spôsoboch, ako zvýšiť svoju vlastnú participáciu v miestnej komunite.

🔊 **Mešita v Sleepyville:** Mladí ľudia sa ujmú rolí v simulácii zasadnutia mestského zastupiteľstva. V tejto aktivite je témou sloboda náboženského vyznania a diskriminácia. Tému a príslušných aktérov môžete prispôbiť tak, aby boli relevantnejšie pre váš projekt YPA.

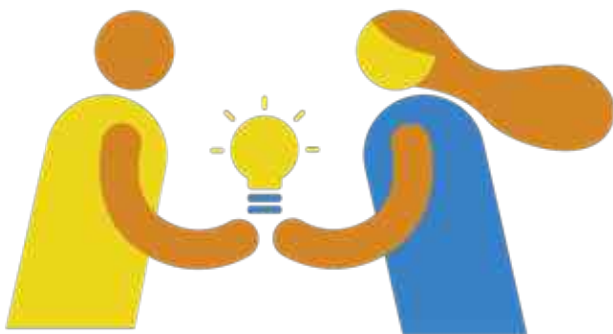

Podpora mladých ľudí pri iniciovaní a realizácii projektu YPA

Mladí ľudia môžu iniciovať a realizovať projekt YPA samostatne a vy im môžete ponúknuť podporu a povzbudenie. V takýchto prípadoch budete musieť vytvoriť príležitosti pre týchto mladých ľudí, aby viedli projekt v jeho rôznych fázach plánovania, prípravy, implementácie a následných činností. Pracovníci s mládežou a ďalší zamestnanci môžu pôsobiť ako kouči a poskytovať podporu podľa potreby a na požiadanie. [Sprievodca programom](#) predpokladá úlohu kouča/koučov pre takúto situáciu.

Medzi spôsoby, ako ponúknuť podporu a povzbudenie mladým ľuďom, ktorí sa ujímajú vedenia, patria:

Mentorstvo – Mentorstvo je o zmysluplnom dialógu medzi mladým človekom (zverencom) a skúsenejšou osobou (mentorom), ktorý ich podporuje v rozvoji na zvolenej vzdelávacej ceste – v tomto prípade by témou bolo vedenie projektov YPA.

Stretnutia MEL (Monitoring, Evaluation, learning) – Podporte mladých ľudí pri vytváraní vzdelávacích cieľov pre ich vlastnú vedúcu úlohu v projekte YPA a pri identifikácii monitorovacích a hodnotiacich otázok, ktoré im pomôžu pochopiť, čo sa učia. Následne ich podporte pri uplatňovaní vedomostí získaných prostredníctvom hodnotenia na zlepšenie ich praxe.

Vzájomné hodnotenia – Podporte mladých ľudí v nadväzovaní kontaktov s jednotlivcami/skupinami rovesníkov pracujúcimi v rovnakej oblasti, ktorí im môžu pomôcť s hodnotením alebo poskytovaním spätnej väzby k ich práci a poskytnutí relevantných poznatkov.

Objavte, ako najlepšie podporovať mladých ľudí

Mladým ľuďom, ktorí majú záujem o iniciovanie a realizáciu projektu YPA, môžete ponúknuť podporu. Ak ste si všimli, v ktorých oblastiach by mohli potrebovať podporu, môžete im ich navrhnúť. Môžu mať tiež rôzne predstavy o tom, kde by mohli potrebovať podporu. Prediskutujte obe otázky a dohodnite sa na ďalšom postupe.

Tieto otázky môžu byť východiskovým bodom pre diskusiu s mladými ľuďmi:

Aké máte skúsenosti s projektmi YPA?

V prípade potreby môžete vysvetliť životný cyklus projektu YPA, ako je opísaný v Sprievodcovi.

Ktoré pozitívne aspekty by ste chceli zachovať a zahrnúť do návrhu vášho projektu YPA?

Ktorým aspektom by ste sa chceli vo svojom projekte YPA vyhnúť/zabrániť ich vzniku?

Objavte, ako najlepšie podporovať mladých ľudí

Aké máte skúsenosti s participáciou mládeže a súvisiacimi témami, ktorým sa chcete venovať prostredníctvom svojho projektu YPA?

V prípade potreby môžete vysvetliť participáciu mládeže (pozrite si modul [Čo je participácia mládeže?](#))

a odporučte mladým ľuďom aby preskúmali [toolbox](#).

Čo ju robí zaujímavou a dôležitou?

Ako by ste to mohli premietnuť do návrhu projektu YPA?

Kto by mohol poskytnúť dobré vstupy a rady k tejto téme?

V ktorých oblastiach si celkovo stále nie ste istí?

Kto by vás podľa vás mohol podporiť a ako?

Mohli by ste sa odvolať na životný cyklus projektov YPA, ako je opísaný v Sprievodcovi, a ponúknuť im svoju podporu. Nezabudnite načrtnúť, za akých podmienok by sa mohla poskytnúť (napr. by sa mohla ponúknuť v konkrétnom čase, v súvislosti s dokončením niektorých ďalších krokov, iba keď majú pocit, že potrebujú konkrétnu podporu a priamo o ňu požiadajú atď.).

Ak jednotlivé kroky nefungujú tak, ako ste zamýšľali, ak výsledky neprichádzajú v očakávanom časovom rámci alebo ak sa cítite bezmocní a neviete, či to celé má zmysel – nezabúdajte, že participácia je o procese! Vždy, keď máte pochybnosti, overte si u mladých ľudí, ako sa cítia a ako na nich proces pôsobí. Pomáha realisticky určiť, čo by sa dalo považovať za úspech u konkrétnych mladých ľudí, ktorých podporujete pri iniciovaní a realizácii YPA projektu. Tento cieľ počas projektu priebežne prehodnocujte v neustálom dialógu s mladými ľuďmi, keďže spoločne získavate viac skúseností a lepšie dokážete posúdiť rozsah a mieru potrebnej podpory. Pre ďalšie nápady môžete nahliadnuť aj do príslušného modulu [Mladí ľudia vedú projekty!](#)

Projekt aktivít zameraných na participáciu mládeže by mal svojím účelom a dizajnom slúžiť na podporu participácie mládeže na demokratickom živote Európy. Nasledujúci nástroj vám môže pomôcť posúdiť a identifikovať potenciál vášho projektu zameraného na participáciu mládeže na európskom demokratickom živote.

Posúdenie potenciálu vplyvu vášho projektu YPA na participáciu

Môžete prehodnotiť prístup a program YPA projektu a zistiť, či v jeho návrhu dokážete riešiť otázku participácie mládeže na demokratickom živote v Európe. Participácia by mala smerovať buď k tomu, aby mladým ľuďom dala HLAS, alebo aby ich podporila v prijímaní AKCIE. Samotný YPA projekt je pre členov skupiny už formou participácie typu AKCIA. Ako skupina môžete spoločne premyslieť, či do programu nepridať niektoré prvky, ktoré zapoja viac mladých ľudí, dajú im HLAS a/alebo ich podporia v prijímaní AKCIE. Na základe tohto posúdenia môžete zapojiť viac mladých ľudí ako účastníkov projektu a následne doladiť jeho návrh v konzultáciách s nimi.

Má váš projekt YPA v úmysle poskytnúť mladým ľuďom príležitosti zapojiť sa a naučiť sa participovať na občianskej spoločnosti (pokiaľ ide o zmysluplnú občiansku, ekonomickú, sociálnu, kultúrnu a politickú participáciu)?

Ako to dosiahnete? Premýšľajte o spôsoboch, ako konzultovať s mladými ľuďmi váš plán a ako by sa informácie mohli dostať k mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí.

Posúdenie potenciálu vplyvu vášho projektu YPA na participáciu

Má váš YPA projekt za cieľ zvyšovať povedomie mladých ľudí o spoločných európskych hodnotách vrátane základných práv a prispieť k procesu európskej integrácie, napríklad prostredníctvom napĺňania jedného alebo viacerých [Cieľov EÚ pre mládež?](#)

Ako to dosiahnete?

Zamyslite sa nad spôsobmi, ako motivovať a podporiť mladých ľudí, aby vyjadrili svoj hlas a/alebo podnikli kroky v súvislosti s týmito témami.

Má váš projekt YPA za cieľ zvýšiť odolnosť mladých ľudí voči dezinformáciám, falošným správam a propagande a rozvíjať ich digitálne kompetencie a mediálnu gramotnosť?

Ako to dosiahnete? Premýšľajte o spôsoboch, ako konzultovať s mladými ľuďmi váš plán a ako by ste ich mohli podporiť v reflexii ich učenia.

Má váš YPA projekt za cieľ spojiť mladých ľudí s rozhodovacími orgánmi na miestnej, regionálnej, národnej či nadnárodnej úrovni a/alebo prispieť k [Dialógu EÚ s mládežou?](#)

Ako to dosiahnete? Zamyslite sa nad tým, ako porozumieť potrebám participácie mladých ľudí a ako vytvoriť program, ktorý im pomôže pripraviť sa na takúto účasť.

Posúdenie potenciálu vplyvu vášho projektu YPA na participáciu

Má váš projekt YPA v úmysle zmapovať existujúcich aktérov, zdroje a iniciatívy a hľadať s nimi synergie?

Ako to dosiahnete? Premýšľajte o všetkých aktéroch v konkrétnej oblasti, na ktorú sa zameriavate, s ktorými by ste mohli nadviazať kontakt a propagovať koncept participácie mládeže.

Plánujete sa podeliť o skúsenosti z vášho projektu YPA s ostatnými mladými ľuďmi?

Ako to urobíte? Premýšľajte o tom, ktoré kanály a prostriedky sú najvhodnejšie na zdieľanie informácií s mladými ľuďmi, ktorí by mohli mať najväčší záujem o zapojenie sa do projektu YPA alebo o jeho iniciovanie. Bolo by dobré, keby ste pridali aj krátke vysvetlenie príležitostí, ktoré ponúka Erasmus+.

Váš YPA projekt ako participatívna aktivita môže byť rozvíjaný [participatívnym spôsobom](#), čo už samo o sebe znamená, že zapojení mladí ľudia získali zmysluplnú skúsenosť s participáciou, ktorá môže slúžiť ako štandard pre ďalšie podobné aktivity. Pri zvažovaní vplyvu vášho YPA projektu na participáciu mládeže sa môžete inšpirovať nápadmi na následné kroky. Môžete naplánovať aktivity, ktoré mladým ľuďom poskytnú ďalšie príležitosti učiť sa, získavať skúsenosti, vyjadriť svoj hlas a podnikať kroky.

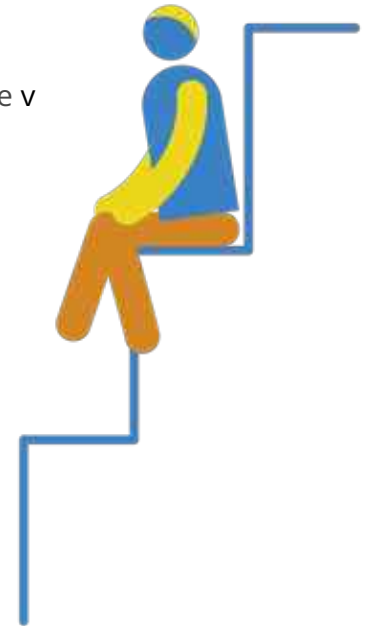
Plánovanie ďalších krokov

Po projekte YPA, v závislosti od vašich skupinových skúseností a tém vášho záujmu, môžete zvážiť:

Organizovanie stretnutí s mladými ľuďmi (členmi skupiny aj účastníkmi projektu) s cieľom plánovať spoločné akcie:

prezentovanie vašich skúseností a poznatkov z YPA projektu iným mladým ľuďom;
vyjadrenie svojho HLASU alebo podniknutie AKCIE v téme, ktorá vás všetkých zaujíma;
môžete iniciovať a/alebo sa zapojiť do ďalšieho YPA projektu;
môžete si overiť možnosti v rámci programov [Erasmus+](#) a [Európsky zbor solidarity](#) na realizáciu ďalších projektov;
môžete preskúmať príležitosti, ktoré ponúka platforma [Eurodesk](#), [Európsky portál pre mládež](#) a možnosti participácie v [Dialógu EÚ s mládežou](#).

Pre väčší vplyv a udržateľnosť výsledkov vášho projektu YPA si overte, ktoré medzinárodné a národné dokumenty môžu podporiť vašu vec. Môžete si vyhľadať konkrétne európske/národné/miestne zákony, politiky, stratégie, odporúčania, vyhlásenia, akčné plány alebo akékoľvek iné verejné záväzky týkajúce sa témy vášho projektu YPA. Môžete si tiež vyhľadať kľúčové inštitúcie v danej oblasti a využiť ich programy pre mládež (alebo ich nedostatok) na podporu vašej veci.

Plánovanie ďalších krokov

Preskúmajte mládežnícke organizácie a iniciatívy, ktoré sa zaoberajú participáciou mládeže a inými témami, ktoré vás zaujímajú a nadviažte kontakt s nimi s cieľom preskúmať spôsoby, ako by ste sa mohli zapojiť a spolupracovať na niektorých aktivitách, ktoré vás zaujímajú;

Dohodnite sa s mladými ľuďmi na vzájomnom zdieľaní informácií o možnostiach participácie, ako aj o mládežníckych organizáciách a ich iniciatívach, kampaniach a podujatiach, ktoré považujete za zaujímavé a na ktorých sa chcete zapojiť a participovať.

Preskúmajte s koučom, ktorý vás podporoval, ďalšie spôsoby, akými by vás mohol podporiť a/alebo spôsoby, ktoré by vám odporučil ako možné ďalšie kroky.

Pre väčší vplyv a udržateľnosť výsledkov vášho projektu YPA si overte, ktoré medzinárodné a národné dokumenty môžu podporiť vašu vec. Môžete si vyhľadať konkrétne európske/národné/miestne zákony, politiky, stratégie, odporúčania, vyhlásenia, akčné plány alebo akékoľvek iné verejné záväzky týkajúce sa témy vášho projektu YPA. Môžete si tiež vyhľadať kľúčové inštitúcie v danej oblasti a využiť ich programy pre mládež (alebo ich nedostatok) na podporu vašej veci.

Kde sa teraz nachádzaš?

Skupinové sebahodnotenie projektov aktivít zameraných na participáciu mládeže

Tento nástroj na sebahodnotenie môžete použiť ešte pred začiatkom vášho projektu Youth Participation Activity (YPA) – aby ste vedeli, na čo sa máte zamerať – alebo po jeho realizácii a využití niektorých nástrojov navrhnutých v tomto module, aby ste zhodnotili, ako vám celý proces fungoval.

Ako dobre viete vy ako vedúci projektu, čo je to participácia mládeže?

Porovnajte to s vysvetlením v module [Čo je participácia mládeže?](#)

Ako dobre rozumiete vy ako vedúci projektu rôznym úrovniam participácie mládeže?

S ktorými máte najmenej skúseností?

Porovnajte to s vysvetlením v module [Mladí ľudia vedú projekty.](#)

Skupinové sebahodnotenie projektov aktivít zameraných na participáciu mládeže

Sú si všetci účastníci projektu na začiatku vedomí svojich vlastných potrieb a možností, ktoré tento projekt YPA ponúka?

Ak áno, ako? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste ich informovali a podporili pri identifikácii ich vlastných potrieb v oblasti participácie?

Do akej miery sa ako vedúci projektu cítite kompetentní konať

AKCIU (a zvýšiť HLAS) počas projektu YPA? Ako to?

A čo po projekte YPA? Čo sa pre vás zmenilo?

Skupinové sebahodnotenie projektov aktivít zameraných na participáciu mládeže

Cítia sa mladí ľudia ako cieľová skupina vášho projektu YPA **kompetentní zvýšiť HLAS a/alebo konať AKCIU počas projektu YPA alebo aj po ňom?**

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre posilnenie ich kompetencií a/alebo sebavedomia v tomto smere?

Cítia sa mladí ľudia ako cieľová skupina vášho projektu YPA **motivovaní zvýšiť HLAS a/alebo konať AKCIU počas projektu YPA alebo aj po ňom?**

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre posilnenie ich kompetencií a/alebo sebavedomia v tomto smere?

Skupinové sebahodnotenie projektov aktivít zameraných na participáciu mládeže

Sú si všetci účastníci projektu na **konci projektu** vedomí svojich skúseností s participáciou a učenia sa o participácii mládeže prostredníctvom tohto projektu YPA?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste podporili mladých ľudí v pochopení ich vlastných skúseností a učenia sa v súvislosti s participáciou?

Všimli ste si rozdiely v úrovni alebo kvalite participácie mladých účastníkov vášho projektu YPA? Boli niektorí účastníci aktívnejší a iní menej aktívni?

Ak áno, aké boli tieto rozdiely? Prečo si myslíte, že tieto rozdiely existujú?

Čo by sa muselo stať v kontexte projektu YPA, aby sa zmenila úroveň participácie menej aktívnych účastníkov?

9

Discover EU

Participácia mládeže je o **AKCII** a **HLASE** a aktivity programu Discover EU sa môžu zamerať na obe tieto veci alebo len na jednu.

HLAS - Mladí ľudia vyjadrujú svoje názory s cieľom povzbudiť osoby s rozhodovacou právomocou k zmenám.

AKCIA – Mladí ľudia, ktorí podnikajú kolektívne alebo individuálne kroky na zmenu sveta okolo seba.

Nástroje v tomto module sa zameriavajú na:

Ako zlepšiť

participáciu prostredníctvom individuálnej aktivity Discover EU

Ako vytvoriť

zážitky zamerané na participáciu mladých ľudí v skupine Objavte aktivitu EÚ

Ako zabezpečiť

aby sa mládež mohla naďalej zapájať aj po aktivite Discover EU

Ak si nie ste istí, kde začať, a máte pocit, že je toho na vás priveľa, pamätajte, že okolo vás sú aj iní mladí ľudia, ktorí majú skúsenosti s aktivitami Discover EU a už riešili niektoré z problémov, ktorým teraz čelíte. Môžu byť vo vašej blízkosti – napríklad v miestnom centre Eurodesk alebo EU Info Centre, na [Európskom portáli pre mládež](#) alebo v [Oficiálnej skupine DiscoverEU na Facebooku](#). Nebojte sa požiadať o podporu!

Ako zlepšiť participáciu prostredníctvom individuálnej aktivity Discover EU?

Dobрым miestom na štart je na úplnom začiatku – hneď ako sa rozhodnete, že máte záujem objavovať EÚ cestovaním alebo spoznávaním jednej či viacerých krajín, v ktorých ste nikdy nežili.

Navrhovanie zážitku z participácie

Dobрым začiatkom je preskúmať, o čom je participácia mládeže (ďalšie podrobnosti nájdete v module [Čo je participácia mládeže?](#)). Existuje tiež viacero spôsobov, akými sa mladí ľudia zapájajú, a do akej miery sa cítia sebedovo a motivovaní zapojiť sa (ďalšie podrobnosti nájdete v module [Mladí ľudia vedú projekty](#)). Aktivita Objavte EÚ môže byť pre vás príležitosťou vyskúšať, otestovať, zlepšiť a preskúmať rôzne príležitosti na participáciu. Tento nástroj vám môže pomôcť rozhodnúť sa a začať premýšľať o rôznych prvkoch programu, ktoré musíte zakomponovať do svojho dobrodružstva.

Zamyslite sa nad nasledujúcimi otázkami:

Pri pohľade na rôzne skupiny, ktorých ste súčasťou – ako by ste opísali svoju participáciu?

Ste informovaný o rozhodnutiach?

☐

Konzultujú sa s vami rozhodnutia?

☐

Berú sa vaše nápady do úvahy a máte možnosť ovplyvniť rozhodovanie?

☐

Ste ten, kto iniciuje a zdieľa rozhodovanie s ostatnými?

☐

Ste ten, kto iniciuje a robí rozhodnutia?

☐

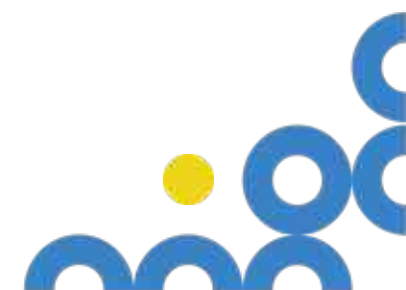
Navrhovanie zážitku z participácie

V ktorej z týchto situácií sa cítite najpohodlnejšie?

Chceli by ste niečo zmeniť?

Navrhovanie zážitku z participácie

Na základe toho, čo ste zistili a rozhodli sa, si môžete preštudovať program aktivity Discover EU a zistiť, či do návrhu môžete pridať prvky, ktoré sa primárne zameriavajú na poskytnutie participácie, samozrejme vo vzťahu k oblastiam vášho záujmu. Participácia by sa mala snažiť buď dať mladým ľuďom HLAS, alebo ich podporiť v AKCII. Počas pobytu v lokalitách, ktoré navštevujete počas aktivity Discover EU, by ste mohli zvážiť prídanie niektorých z nasledujúcich prvkov do svojho programu:

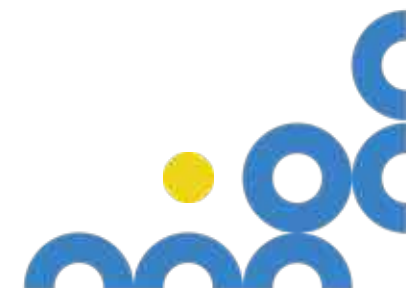
Návšteva mládežníckych organizácií a zapojenie sa do ich aktivít v oblastiach vášho záujmu;

Návšteva podujatí, iniciatív a aktivít pre mládež;

Požiadanie EuroDesk-u a/alebo Informačné centrum EÚ o podporu pri organizovaní stretnutia s miestnymi mladými ľuďmi na diskusiu o otázkach spoločného záujmu;

Hodnotenie potrieb a záujmov v oblasti participácie

Keď sa rozhodnete, aký typ participatívnej skúsenosti chcete, aby vaša aktivita Discover EU priniesla, môžete sa pozrieť na dostupné mechanizmy podpory. Pozrite si nasledujúce otázky a zaznamenajte svoje nápady:

Prečo vás zaujíma program Discover EU?

Čo by ste chceli dosiahnuť zapojením sa do aktivity Discover EU?

Čo by mohlo byť skutočnou prekážkou vášho zapojenia?

Hodnotenie potrieb a záujmov v oblasti participácie

Akú podporu by ste potrebovali, aby ste sa mohli plne zapojiť?

Kolko by ste chceli/mohli osobne investovať do tejto aktivity, ak bude poskytnutá podpora?

Zvážte potreby a všetky potenciálne prekážky alebo obavy, ktoré ste identifikovali. Možno niektoré z nich vyriešite sami a pri niektorých iných budete možno potrebovať externú podporu.

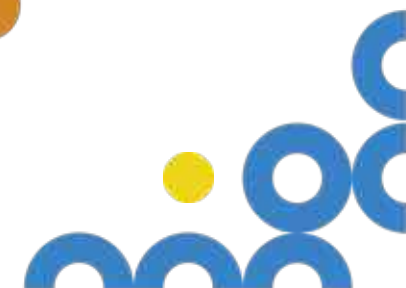
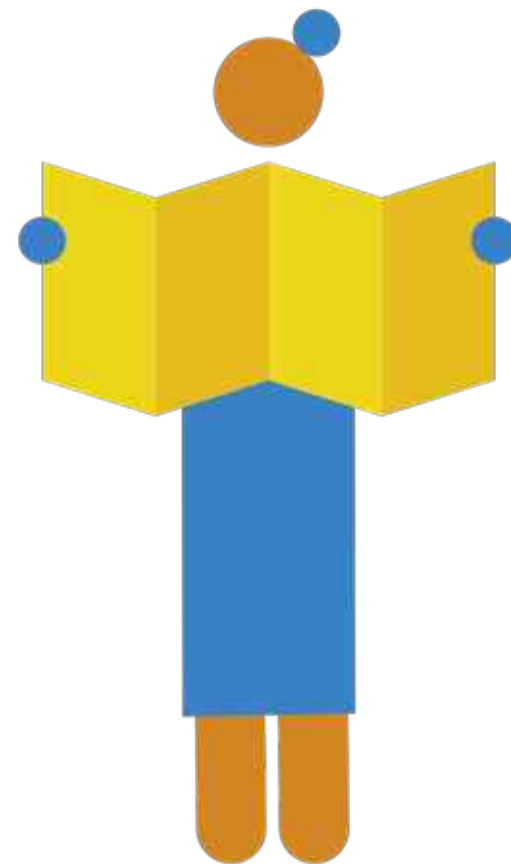
Koho by ste mohli požiadať o pomoc s ich prekonaním?

Ako vytvoriť participatívne skúsenosti pre mladých ľudí v rámci skupinovej aktivity

Discover EU

Program Discover EU môžete využiť rôznymi spôsobmi – samostatne alebo ako súčasť malej skupiny. Ak máte záujem o program Discover EU ako súčasť skupiny, začnite tým, že sa o svoj nápad podelíte so svojimi rovesníkmi. Na to existujú rôzne kanály vrátane osobných stretnutí, sociálnych sietí, online komunikačných nástrojov a informačných nástieniek, okrem iného, a môžete byť aj kreatívni v tom ako to urobiť, vrátane vytvorenia príbehu, plagátu alebo videa na Instagrame. Použite svoju predstavivosť a premýšľajte o tom, čo by vašich rovesníkov najviac zaujímalo. Premýšľajte o tom, čo by ich motivovalo objaviť v EÚ, a opýtajte sa ich na to.

Navrhovanie zážitku z participácie

Aby mladí ľudia mali zmysluplnú skúsenosť s participáciou, je nevyhnutné, aby najprv pochopili, o čo v participácii mládeže ide (ďalšie podrobnosti nájdete v module [Čo je participácia mládeže?](#)). Existuje tiež viacero spôsobov, akými sa mladí ľudia zapájajú, a do akej miery sa cítia sebavedomo a motivovaní k účasti (ďalšie podrobnosti nájdete v module [Mladí ľudia vedú projekty](#)). So svojou skupinou Discover EU sa môžete rozhodnúť, či chcete, aby vaša skúsenosť Discover EU bola participatívna. Tento nástroj vám môže pomôcť rozhodnúť sa o tom a začať premýšľať o rôznych prvkoch programu, ktoré musíte navrhnuť do svojho spoločného dobrodružstva.

Každý v skupine, ktorý sa chystá pustiť do projektu Discover EU, by sa mohol zamyslieť nad nasledujúcimi otázkami:

Pri pohľade na rôzne skupiny, ktorých ste súčasťou – ako by ste opísali svoju participáciu?

Ste informovaný o rozhodnutiach?

☐

Konzultujú sa s vami rozhodnutia?

☐

Berú sa vaše nápady do úvahy a máte možnosť ovplyvniť rozhodovanie?

☐

Ste ten, kto iniciuje a zdieľa rozhodovanie s ostatnými?

☐

Ste ten, kto iniciuje a robí rozhodnutia?

☐

Navrhovanie zážitku z participácie

V ktorej z týchto situácií sa cítite najpohodlnejšie?

Ako by ste si predstavovali, že by bola vo vašej skupine Discover EU rozložená rozhodovacia moc?

Viete si predstaviť, že by ste sa museli odhodlať a pokúsiť sa o inú úroveň participácie v porovnaní s tou, v ktorej sa zvyčajne nachádzate?

Skontrolujte Stupne participácie a zistite, v čom sa cítite sebavedomo a čo by ste chceli zažiť, otestovať a zlepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie v tejto aktivite Discover EU.

Navrhovanie zážitku z participácie

Na základe toho, čo ste zistili a rozhodli, si môžete preštudovať program aktivity Discover EU a zistiť, či v návrhu môžete pridať prvky, ktoré sa primárne zameriavajú na poskytovanie participačných skúseností členom skupiny, samozrejme vo vzťahu k ich oblastiam záujmu. Participácia by sa mala snažiť buď dať mladým ľuďom HLAS, alebo ich podporiť v AKCII. Počas pobytu v lokalitách, ktoré navštevujete počas aktivity Discover EU, by ste mohli zvážiť prídanie niektorých z nasledujúcich prvkov do svojho programu:

Návšteva mládežníckych organizácií a zapojenie sa do ich aktivít v oblastiach vášho záujmu;

Návšteva podujatí, iniciatív a aktivít pre mládež;

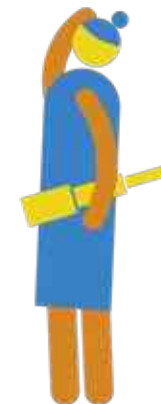

Požiadanie EuroDesk-u a/alebo informačného centra EÚ o podporu pri organizovaní stretnutia s miestnymi mladými ľuďmi na diskusiu o otázkach spoločného záujmu;

Hodnotenie potrieb a záujmov skupiny v oblasti participácie

Keď sa rozhodnete, aký typ participatívnej skúsenosti chcete, aby vaša skupinová aktivita Discover EU priniesla, môžete sa zamerať na spôsoby, ako sa navzájom pochopiť a podporiť pri jej dosahovaní. Každý člen skupiny môže využiť nasledujúce otázky a podeliť sa o svoje nápady:

Prečo vás zaujíma program Discover EU?

Čo by ste chceli dosiahnuť zapojením sa do aktivity Discover EU?

Čo by mohlo byť skutočnou prekážkou vášho zapojenia sa?

Hodnotenie potrieb a záujmov skupiny v oblasti participácie

Akú podporu by ste potrebovali, aby ste sa mohli plne zapojiť?

Kolko by ste chceli/mohli osobne investovať do tejto aktivity, ak bude poskytnutá podpora?

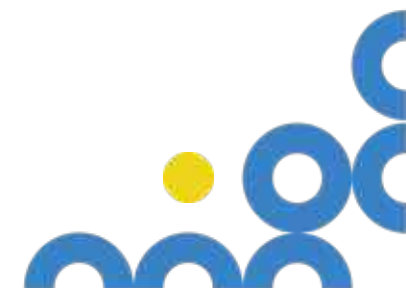

Zvážte potreby a akékoľvek potenciálne prekážky alebo obavy, ktoré boli zdieľané v skupine.

Možno ich môžete podporiť pri ich prekonávaní.

Aký druh podpory by ste mohli ponúknuť ostatným v skupine?

V závislosti od toho, na čom sa vaša skupina dohodla o svojej participácii, môžete použiť nasledujúci nástroj na informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodovania s členmi skupiny.

Informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodnutí s členmi skupiny

Potrebuje **informačný a/alebo konzultačný kanál**. Dohodnite sa na najvhodnejšom komunikačnom kanáli a používajte ho na poskytovanie informácií a/alebo konzultácie o všetkých dôležitých míľnikoch a otázkach.

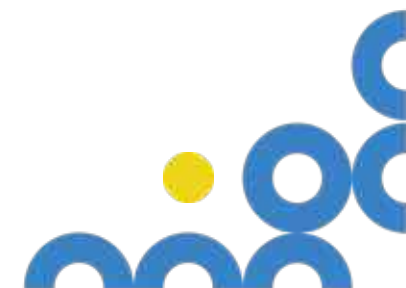
Neviete, o čom konzultovať? Nasledujúce návrhy môžu pomôcť, no v skutočnosti to závisí od konkrétnej aktivity Discover EU, ako aj od záujmov a kompetencií zapojených členov skupiny.

Prípravná fáza – Môžete prediskutovať dôležité organizačné a logistické rozhodnutia týkajúce sa plánu cesty, miesta konania, harmonogramu, aktivít, ktoré sa majú uskutočniť, miest, ktoré sa majú navštíviť, a ďalších.

Implementačná fáza – Môžete si zorganizovať denné reflexívne stretnutie, na ktorom sa budete rozprávať o tom, ako veci prebiehali v daný deň a zamyslieť sa nad skúsenosťami z participácie a ponaučeniami. Takéto stretnutie môžete využiť aj na konzultáciu rozhodnutí, ktoré musíte urobiť v súvislosti s programom a/alebo technickým zabezpečením nasledujúcich dní. Okrem toho sa môžete navzájom požiadať o zdieľanie akýchkoľvek inšpiratívnych momentov a opýtať sa na nápady a záujem o zapojenie sa do ďalších aktivít po dokončení aktivity Discover EU.

Online nástroje a platformy na informovanie a konzultácie by mohli byť užitočné, ak celá skupina nemá možnosť stretnúť sa osobne v príprave alebo počas aktivity. V takom prípade by ste mohli použiť zvolený informačný/konzultačný kanál a pridať možnosti zdieľania názorov alebo podľa potreby použiť iné nástroje, ktoré majú funkcie na jednoduchý zber názorov. Preskúmajte súbor zdrojov pre participáciu a nájdite viac informácií o [bezpečnosti na internete](#).

Ako pokračovať v participácii mládeže po projekte Discover EU

Vaša aktivita Discover EU môže byť vyvinutá participatívnym spôsobom a/alebo mohla byť participatívnou aktivitou. To už znamená, že ste mali zmysluplnú skúsenosť s participáciou, ktorá by stanovila štandard pre ďalšie podobné skúsenosti.

V oboch prípadoch môžete začať tým, že sa pozriete na nápady na pokračovanie vašej aktivity Discover EU. Môžete si napláňovať aktivity, ktoré vám ďalej poskytnú príležitosti na učenie sa a získavanie skúseností, ako aj na ozvanie sa a konanie.

Plánovanie ďalších krokov

Po aktivite Discover EU, v závislosti od skúseností vašej skupiny a tém, ktoré vás zaujímajú, môžete zvážiť:

Organizovanie stretnutí s členmi skupiny s cieľom napláňovať spoločné akcie:

prezentujte svoje skúsenosti a poznatky z aktivity Discover EU ostatným mladým ľuďom; zvýšte HLAS alebo podniknite AKCIU na tému, ktorá vás všetkých zaujíma;

môžete preskúmať program [Erasmus+](#) a jeho možnosti na začatie aktivít zameraných na participáciu mládeže alebo na iniciovanie mládežníckej výmeny na tému, ktorá vás zaujíma;

môžete sa pozrieť aj na [Európsky zbor solidarity](#) a príležitosti na realizáciu ďalších solidárnych projektov a/alebo dobrovoľníckych aktivít;

ďalej môžete využiť príležitosti, ktoré ponúka platforma [Eurodesk](#), [Európsky portál pre mládež](#) a možnosti zapojenia sa do [Dialógu EÚ s mládežou](#).

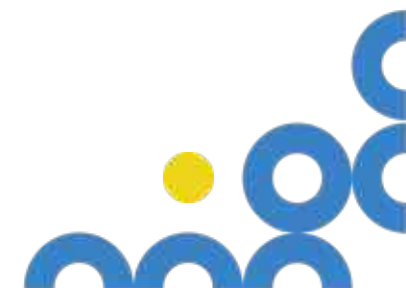
Plánovanie ďalších krokov

Vykonajte prieskum mládežníckych organizácií, ktoré pracujú na témach, ktoré vás zaujímajú a nadviažte s nimi kontakt s cieľom preskúmať spôsoby, ako by ste sa mohli stretnúť a spolupracovať na niektorých aktivitách, ktoré vás zaujímajú;

Dohodnite sa s členmi skupiny na vzájomnom zdieľaní informácií o mládežníckych organizáciách a ich iniciatívach, kampaniach a podujatiach, ktoré považujete za zaujímavé a na ktorých sa môžete zapojiť.

Kde sa teraz nachádzaš?

Sebahodnotenie aktivity Discover EU

Tento nástroj na sebahodnotenie môžete použiť ešte pred začatím vašej aktivity Discover EU – aby ste vedeli, na čo sa zamerať – alebo po jej realizácii a využití niektorých nástrojov navrhnutých v tomto module, aby ste zhodnotili, ako vám celý proces fungoval.

Sebahodnotenie aktivity Discover EU

Ako dobre viete, čo je to participácia mládeže?

Porovnajte to s tým, čo je vysvetlené v module [Čo je participácie mládeže?](#)

Ako dobre rozumiete rôznym stupňom participácie mládeže?

S čím máte najmenej skúseností?

Porovnajte to s tým, čo je vysvetlené v module [Mladí ľudia vedú projekty.](#)

Sebahodnotenie aktivity Discover EU

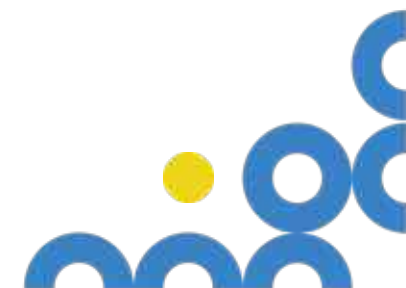
Do akej miery sa **cítite kompetentný/á** zvýšiť HLAS a/alebo
konať AKCIU **počas** aktivity Discover EU?

Do akej miery sa **cítite motivovaní** zvýšiť HLAS a/alebo konať
AKCIU **počas** aktivity Discover EU?

Do akej miery sa **cítite motivovaní** zvýšiť HLAS a/alebo konať
AKCIU **po** aktivite Discover EU?

Projekty solidarity

Participácia mládeže je o **AKCII** a **HLASE** a hoci sú projekty solidarity primárne zamerané na AKCIU, mohli by sa zamerať aj na obe tieto veci.

AKCIA – Mladí ľudia, ktorí podnikajú kolektívne alebo individuálne kroky na zmenu sveta okolo seba.

HLAS - Mladí ľudia vyjadrujú svoje názory s cieľom povzbudiť osoby s rozhodovacou právomocou k zmenám.

Nástroje v tomto module sa zameriavajú na:

Ako vytvoriť

participatívnu skúsenosť pre mladých ľudí v rámci projektu solidarity

Ako zmeniť

participáciu mládeže prostredníctvom projektu solidarity

Ako pokračovať

v participácii mládeže po projekte solidarity

 Ak si nie ste istí, kde začať, a máte pocit, že je toho na vás priveľa, pamätajte, že sú tu pracovníci s mládežou, ktorí vás môžu podporiť, a tiež ďalší mladí ľudia vo vašom okolí, ktorí už majú skúsenosti so solidárnymi projektmi a riešili podobné problémy, akým čelíte teraz vy. Môžu pôsobiť v iných organizáciách vo vašom okolí, v Národnej agentúre programu Európsky zbor solidarity a jej projektových laboratóriách¹, na [Európskom portáli pre mládež](#) alebo inde online, a možno už zdieľajú svoje skúsenosti. Vyhľadajte ich, kontaktujte ich a požiadajte o podporu! V solidárnom projekte môžete mať aj kouča, ktorý vás v tomto procese tiež môže podporiť.

¹ Aktivity zamerané na podporu potenciálnych žiadateľov pri podávaní vysokokvalitných žiadostí v rámci programov Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity.

Ako vytvoriť pre mladých ľudí zážitok z participácie v projekte solidarity

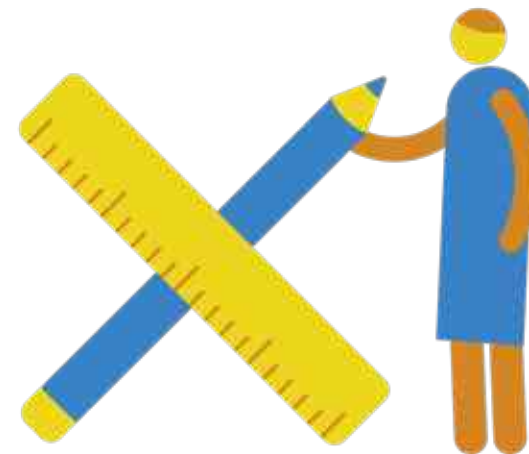
Dobré miesto, kde začať, je úplný začiatok – keď si všimnete niečo, čo by ste chceli vo svojej komunite zmeniť. Chcete dosiahnuť pozitívnu zmenu a máte nápad na projekt solidarity. Začnite tým, že sa o tento nápad podelíte so svojimi rovesníkmi. Na to existujú rôzne kanály vrátane osobných stretnutí, sociálnych sietí a online komunikačných nástrojov a informačných násteniek okrem iného a môžete byť aj kreatívni v tom, ako to urobíte, vrátane vytvorenia príbehu, plagátu alebo videa na sociálnych sieťach. Použite svoju predstavivosť a premýšľajte o tom, čo by vašich rovesníkov najviac zaujalo. Premýšľajte o tom, prečo by boli motivovaní pracovať na riešení problémov prostredníctvom projektu solidarity a opýtajte sa ich na to.

Navrhovanie zážitku z participácie

Vaša skupina pre projekt solidarity chce dosiahnuť zmenu. V tomto procese získate cenné skúsenosti, a to nielen so solidaritou, ale aj s participáciou mládeže. Aby bola táto skúsenosť zmysluplná, je kľúčové porozumieť tomu, čo participácia mládeže znamená (pozrite si modul [Čo je participácia mládeže?](#) pre viac informácií). Existuje množstvo spôsobov, ako sa mladí ľudia môžu zapojiť. Ak sú motivovaní k participácii a k prinášaniu zmien, zistia, že projekt solidarity im môže poskytnúť vhodný rámec na získanie zmysluplných skúseností (pozrite si moduly [Mladí ľudia vedú projekty](#) a [Vytváranie zmien](#) pre viac informácií). So svojou skupinou pre projekt solidarity sa môžete rozhodnúť, či chcete, aby váš projekt solidarity bol participatívnou skúsenosťou. Tento nástroj vám v tom môže pomôcť a nasmeruje vás k premýšľaniu o rôznych prvkoch programu, ktoré je potrebné zahrnúť do vášho spoločného projektu.

Pri pohľade na rôzne skupiny, ktorých ste súčasťou – ako by ste opísali svoju participáciu?

Ste informovaný o rozhodnutiach?

☐

Konzultujú sa s vami rozhodnutia?

☐

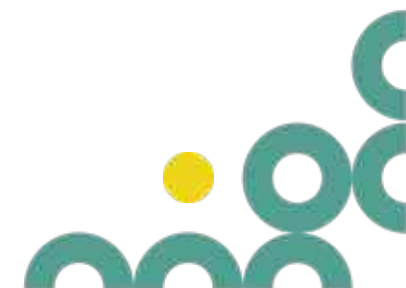
Berú sa vaše nápady do úvahy a máte možnosť ovplyvniť rozhodovanie?

☐

Ste ten, kto iniciuje a zdieľa rozhodovanie s ostatnými?

☐

Ste ten, kto iniciuje a robí rozhodnutia?

☐

Navrhovanie zážitku z participácie

V ktorej z týchto situácií sa cítite najpohodlnejšie?

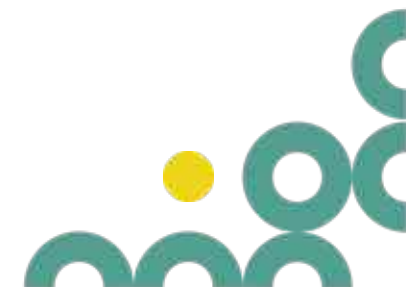

Ako by ste chceli, aby bola rozložená rozhodovacia právomoc vo vašej skupine projektu solidarity?

Viete si predstaviť, že by ste sa museli odhodlať a pokúsiť sa o inú mieru participácie, ako je bežné?

Skontrolujte si [Stupne participácie](#) a zistite, v čom sa cítite sebavedomo a čo by ste chceli zažiť, otestovať a zlepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie v tomto projekte solidarity.

Navrhovanie zážitku z participácie

Na základe toho, čo ste zistili a rozhodli, si môžete preštudovať program Projektu solidarity a zistiť, či v jeho návrhu môžete pridať prvky, ktoré sa primárne zameriavajú na poskytovanie participačných skúseností členom skupiny, samozrejme v súlade s ich záujmami. Participácia by sa mala snažiť buď dať mladým ľuďom HLAS, alebo ich podporiť v AKCII. Počas realizácie projektu by ste mohli zvážiť prídanie niektorých z nasledujúcich prvkov do svojho programu:

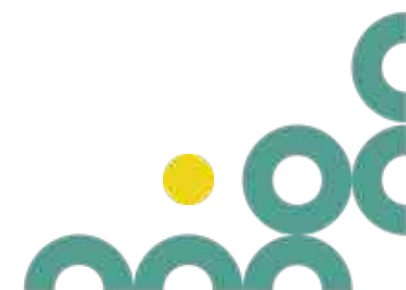
Návšteva mládežníckych organizácií a zapojenie sa do ich aktivít v oblastiach vášho záujmu;

Návšteva podujatí, iniciatív a aktivít pre mládež;

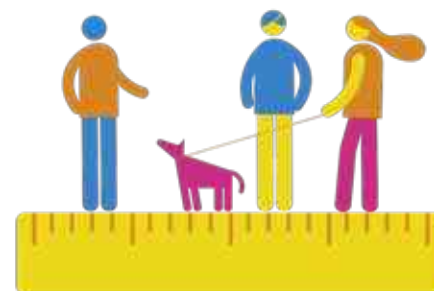

Požiadajte kouča a/alebo organizáciu, ktorá vás podporuje alebo národnú agentúru Európskeho zboru solidarity, ktorá by vás mohla podporiť, aby zorganizovali stretnutia s miestnymi mladými ľuďmi, aby ste prediskutovali otázky spoločného záujmu.

Hodnotenie potrieb a záujmov skupiny v oblasti participácie

Keď sa rozhodnete, aký typ participatívnej skúsenosti chcete, aby váš projekt solidarity priniesol, môžete sa zamerať na spôsoby, ako sa navzájom pochopiť a podporiť pri jej dosahovaní. Každý člen skupiny si môže prejsť nasledujúce otázky a podeliť sa o svoje nápady:

Prečo vás zaujíma tento projekt solidarity?

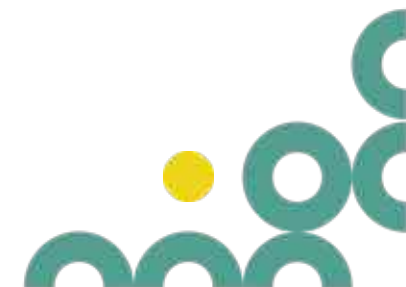
Čo by ste chceli dosiahnuť týmto projektom solidarity?

Čo by mohlo byť skutočnou prekážkou vášho zapojenia?

Akú podporu by ste potrebovali, aby ste sa mohli plne zapojiť?

Hodnotenie potrieb a záujmov skupiny v oblasti participácie

Mohli by ste investovať do tejto aktivity, ak bude poskytnutá podpora?

Akú zodpovednosť za projekt by ste si boli istí, že zvládnete prevziať?

Zvážte potreby a akékoľvek potenciálne prekážky alebo obavy, ktoré boli zdieľané v skupine.

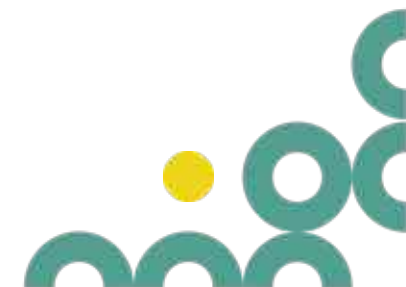
Možno ich môžete podporiť v ich prekonaní.

Aký druh podpory by ste mohli ponúknuť ostatným v skupine?

Tento nástroj môžete navrhnuť svojmu koučovi. Môžete ho použiť samostatne ako skupina a potom sa rozhodnúť podeliť sa o výsledky s koučom. V každom prípade využijete všetku potrebnú podporu.

V závislosti od toho, na čom sa vaša skupina dohodla o svojej participácii, môžete použiť niektoré z nasledujúcich nástrojov na informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodovania s členmi skupiny.

Informovanie a konzultácie v rámci skupiny

Potrebuje **informačný a/alebo konzultačný kanál**. Dohodnite sa v rámci vašej skupiny, ktorý kanál je najvhodnejší a potom ho používajte na informovanie a/alebo konzultácie o všetkých dôležitých míľnikoch a otázkach.

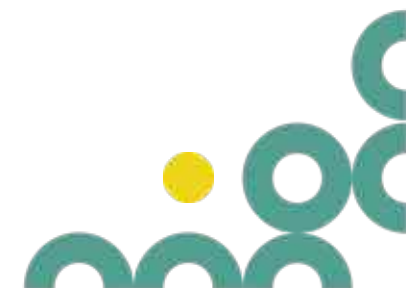
Neviete, čo presne konzultovať? Tu je niekoľko možných návrhov – záleží to však od konkrétneho projektu solidarity, ako aj od záujmov a kompetencií zapojených členov skupiny.

Prípravná fáza – Môžete si navzájom zdieľať názory na koncept projektu solidarity, harmonogram aktivít, charakter plánovaných činností, externú komunikáciu, viditeľnosť a podobne.

Fáza implementácie – Naplánujte si denné stretnutia zamerané na reflexiu a hodnotenie, aby ste sa navzájom poradili o rozhodnutiach, ktoré musíte urobiť v súvislosti s programom a/alebo technickými opatreniami. Podelte sa o inšpiratívne momenty a získajte nápady, ako zdieľať príbehy z projektu solidarity s ostatnými mladými ľuďmi. Po dokončení projektu solidarity, ktorý realizujete, môžete potenciálne získať nápady na ďalšie projekty.

Online nástroje a platformy na informovanie a konzultácie by mohli byť užitočné, ak celá skupina nemá možnosť stretnúť sa osobne v príprave alebo počas aktivity. V takom prípade použite zvolený informačný/konzultačný kanál a pridajte možnosti zdieľania názorov alebo podľa potreby použite iné nástroje, ktoré majú funkcie na jednoduchý zber názorov. Preskúmajte súbor zdrojov pre participáciu a nájdite viac informácií o [bezpečnosti na internete](#).

Reflexia učenia sa o participácii

Ako skupina realizujúca projekt solidarity si môžete naplánovať reflexiu o svojej vlastnej participácii a učení. To vám pomôže pochopiť, či váš projekt solidarity prispieva k pozitívnej zmene v participácii mladých ľudí, najmä projektovej skupiny. Môžete implementovať niektoré z týchto stratégií:

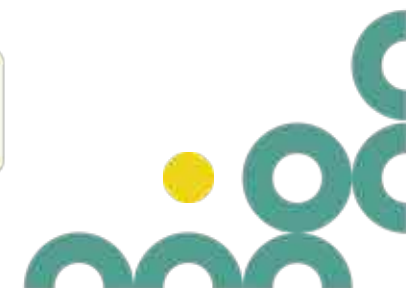
Po zorganizovaní hlavných aktivít v rámci projektu solidarity si naplánujte špecifické **časové úseky na reflexiu** a diskutujte o svojich skúsenostiach s participáciou. Porovnajte svoje skúsenosti s tým, čo ste pôvodne vnímali ako danú skúsenosť (🌐 [navrhovanie participatívnych skúseností](#) v tomto module).

Navrhňte členom skupiny vytvorenie **študijného denníka**. Môže mať rôzne formy – napísaný v zošite, ako zošit z aktivít s poznámkami a kresbami, napísaný v poznámkach v telefóne, nahraný ako zvuk alebo video v telefóne, fyzický (alebo online) v písomnej, zvukovej alebo video forme. Študijný denník by mohol slúžiť ako dobrý zdroj informácií pre diskusie počas reflexných stretnutí alebo počas stretnutí s koučom a/alebo organizáciou, ktorá vás podporuje pri realizácii projektu solidarity.

Ak máte kouča a/alebo organizáciu, ktorá vás podporuje pri podávaní žiadosti a realizácii projektu solidarity, mohli by vám potenciálne ponúknuť aj ďalšiu podporu a usmernenia pri identifikácii a dokumentovaní výsledkov vzdelávania.

Ako dosiahnuť zmenu v participácii mládeže prostredníctvom vášho projektu solidarity?

Posúdenie vplyvu vášho projektu solidarity na participáciu

Prehodnotte prístup a program projektu solidarity a zvážte, či ním dokážete riešiť otázku participácie mládeže v komunite, v ktorej projekt realizujete. Participácia môže smerovať buď k tomu, aby mladým ľuďom dala HLAS, alebo ich podporila v tom, aby podnikli AKCIU. Projekt solidarity je zvyčajne sám o sebe formou participácie typu AKCIA pre zapojených členov skupiny. Na základe tohto zhodnotenia môžete osloviť aj ďalších mladých ľudí. Zvážte, či do svojho programu nepridáte prvky, ktoré by pomohli zapojiť viac mladých ľudí, dať im HLAS a/alebo ich podporiť v podniknutí AKCIE.

Má váš projekt solidarity v úmysle informovať mladých ľudí v komunite o vašich plánoch a konzultovať s nimi ďalšie kroky?

Ako to urobíte? Premýšľajte o tom, ktoré kanály sú pre danú komunitu najvhodnejšie a ako by sa informácie mohli dostať aj k mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí.

Posúdenie vplyvu vášho projektu solidarity na participáciu

Má váš projekt solidarity v úmysle motivovať a podporovať mladých ľudí v komunite, aby sa ozvali a/alebo konali?

Ako to dosiahnete? Premýšľajte o spôsoboch, ako pochopiť ich potreby v oblasti participácie a ako by ste ich prostredníctvom svojho projektu solidarity mohli podporiť pri ich napĺňaní.

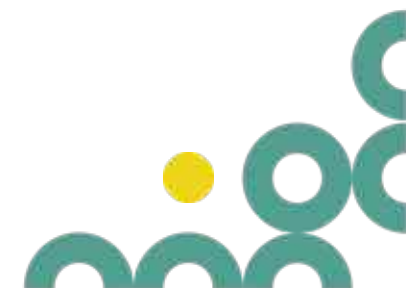
Má váš projekt solidarity v úmysle zmapovať existujúcich aktérov, zdroje a iniciatívy a hľadať s nimi synergie?

Ako to dosiahnete? Premýšľajte o všetkých formálnych a neformálnych lídroch, s ktorými by ste mohli nadviazať kontakt a propagovať im koncept participácie mládeže.

Plánujete sa podeliť o skúsenosti z vášho projektu solidarity s ostatnými mladými ľuďmi?

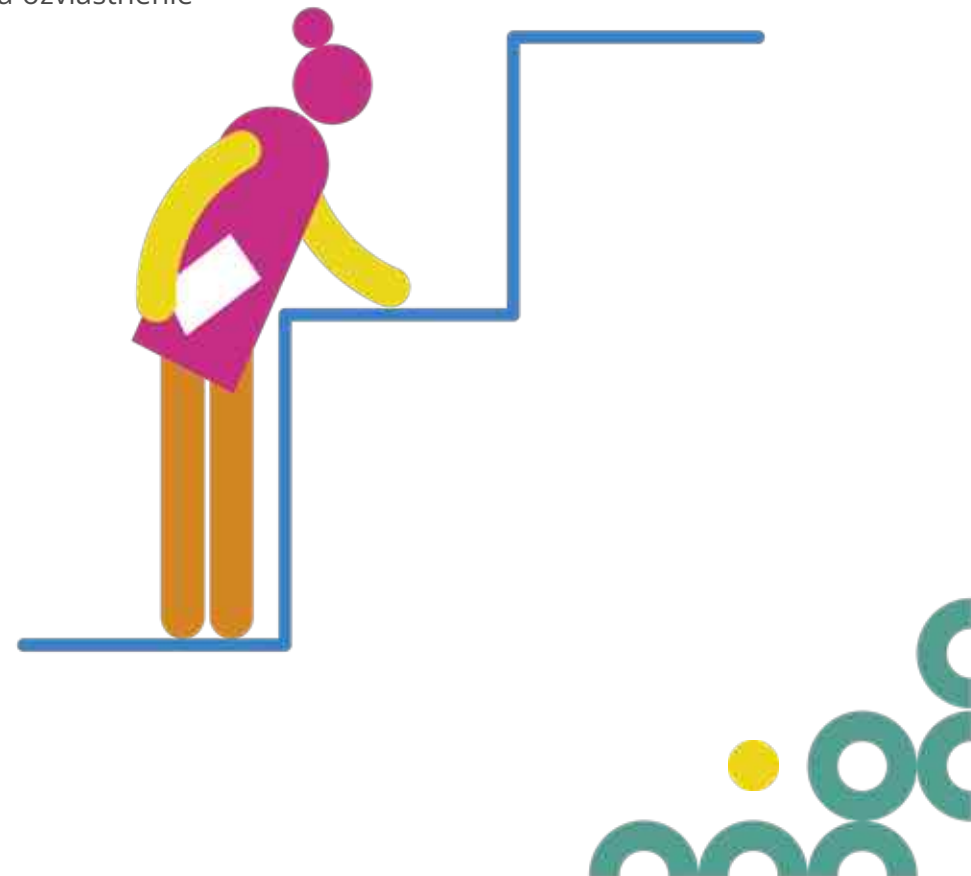
Ako to urobíte? Premýšľajte o tom, ktoré kanály a prostriedky sú najvhodnejšie na zdieľanie informácií s mladými ľuďmi, ktorí by mohli mať najväčší záujem zapojiť sa do projektu solidarity a/alebo ho iniciovať. Bolo by dobré, keby ste pridali aj krátke vysvetlenie príležitostí, ktoré ponúka Európsky zbor solidarity.

Ako pokračovať v participácii mládeže po skončení projektu solidarity?

Váš projekt solidarity mohol byť vyvinutý participatívnym spôsobom a/alebo mohol byť participatívnou aktivitou (sekcia [Ako vytvoriť participatívne zážitky](#) v tomto module). To už znamená, že ste mali zmysluplný zážitok z participácie, ktorý by stanovil štandard pre ďalšie podobné zážitky.

V oboch prípadoch, v následnej fáze vášho projektu solidarity môžete už začať skúmaním nápadov. Zatiaľ čo pracujete na šírení a prezentujete svoje skúsenosti a poznatky z projektu solidarity ostatným mladým ľuďom, môžete premýšľať aj o ďalších krokoch. Môžete si napláňovať aktivity, ktoré by vám ďalej poskytli príležitosti na učenie sa a získavanie skúseností, ako aj na ozvláštnenie a konanie.

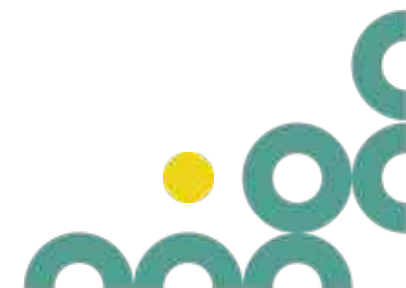
Plánovanie ďalších krokov

Po skončení projektu solidarity, v závislosti od vašich skupinových skúseností a tém, o ktoré sa zaujímate, môžete zvážiť:

Organizovanie skupinových stretnutí s cieľom naplánovať, ako zvýšiť svoj HLAS alebo vykonať AKCIU smerom k téme, ktorá vás všetkých zaujíma. Mohli by ste:

- ✓ iniciovať a/alebo sa zúčastniť iného projektu solidarity;
- ✓ skontrolujte [Európsky zbor solidarity](#) a príležitosti na realizáciu dobrovoľníckych aktivít;
- ✓ skontrolujte [Erasmus+](#) a príležitosti pre:
 - začatie aktivít zameraných na participáciu mládeže;
 - iniciovanie výmeny mládeže na tému, ktorá vás zaujíma.
- ✓ môžete si pozrieť príležitosti, ktoré ponúka platforma [Eurodesk](#);
- ✓ mohli by ste skontrolovať [Európsky portál pre mládež](#) a príležitosti na zapojenie sa do [Dialógu EÚ s mládežou](#).

Plánovanie ďalších krokov

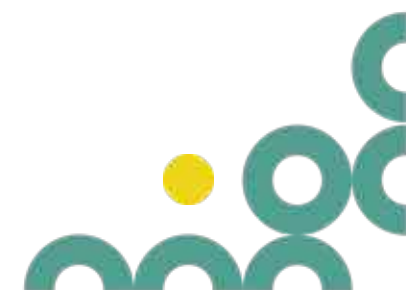
Vykonávanie prieskumu mládežníckych organizácií a iniciatív, ktoré sa zaoberajú témami, ktoré vás zaujímajú a nadväzovanie kontaktov s nimi s cieľom preskúmať spôsoby, ako by ste sa mohli stretnúť a spolupracovať na niektorých aktivitách, ktoré vás zaujímajú.

Dohodnite sa s členmi skupiny na vzájomnom zdieľaní informácií o mládežníckych organizáciách a ich iniciatívach, kampaniach a podujatiach, ktoré považujete za zaujímavé a na ktorých sa môžete zapojiť.

Preskúmajte s koučom a/alebo organizáciou, ktorá vás podporovala, ďalšie spôsoby, ako by vás mohli podporiť a/alebo spôsoby, ktoré by vám odporučili ako možné ďalšie kroky.

Kde sa teraz nachádzaš?

Sebahodnotenie projektov solidarity

Tento nástroj na sebahodnotenie môžete použiť ešte pred začatím vášho projektu solidarity – aby ste vedeli, na čo sa zamerať – alebo po jeho realizácii a využití niektorých nástrojov navrhnutých v tomto module, aby ste zhodnotili, ako vám celý proces fungoval.

Sebahodnotenie projektov solidarity

Ako dobre viete, čo je to participácia mládeže?

Porovnajte to s tým, čo je vysvetlené v module [Čo je participácia mládeže?](#)

Ako dobre rozumiete rôznym stupňom participácie mládeže?

S čím máte najmenej skúseností?

Porovnajte to s tým, čo je vysvetlené v module [Mladí ľudia vedú projekty.](#)

Sebahodnotenie projektov solidarity

Do akej miery sa **cítite kompetentný/á** konať AKCIU (a zvýšiť HLAS) **počas** projektu solidarity? Ako je to možné?

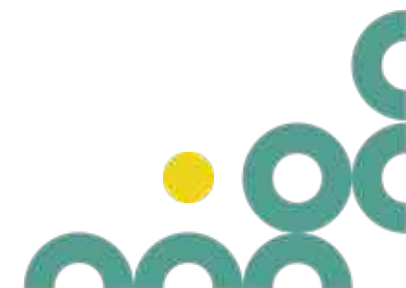

Do akej miery sa **cítite motivovaný** k AKCII (a zvýšení HLASU) **počas** projektu solidarity? Ako to?

Cítite sa **po projekte solidarity** motivovaný/á a kompetentný/á ozvať sa a/alebo konať následne a v iných otázkach?

Ako je to možné?

Dobrovoľníctvo

Participácia mládeže je proces, v ktorom sa moc zdieľa s mladými ľuďmi počas rozhodovania alebo iných projektových procesov. Participácia mládeže je nevyhnutná v tímových aj individuálnych dobrovoľníckych projektoch. Participácia dobrovoľníkov by sa preto mala plánovať.

Nástroje v tomto module sa zameriavajú na:

Ako zapojiť

dobrovoľníkov do realizácie dobrovoľníckeho projektu

Ako zabezpečiť,

aby bol dobrovoľnícky projekt skutočne navrhnutý tak, aby bol inkluzívny a dostupný pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí

Ako podporiť

dobrovoľníkov, aby sa počas dobrovoľníckeho projektu „naučili participovať“

Ako zabezpečiť,

aby dobrovoľnícke projekty prispievali k väčšej participácie mládeže

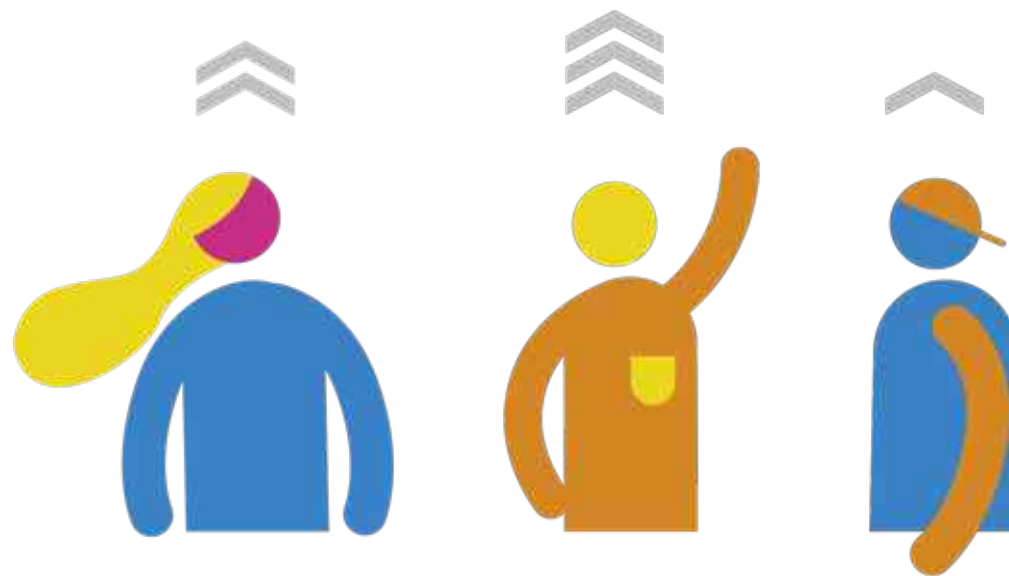

Ak si nie ste istí, kde začať, vo vašom okolí sú pracovníci s mládežou, ktorí by mohli mať skúsenosti s vykonávaním tohto druhu aktivít a ktorí vám môžu ponúknuť radu alebo odpovedať na vaše otázky. Môžu byť vo vašej organizácii, v iných organizáciách vo vašom okolí, v Národnej agentúre pre Európsky zbor solidarity, online alebo už možno zdieľajú svoje skúsenosti. Sú tu aj ľudia, ktorí sa v tomto programe už predtým dobrovoľne zúčastnili a majú cenné skúsenosti. Niektorí z nich sa spojili v sieti [Euro Peers](#). Vyhľadajte ich, kontaktujte ich so svojimi otázkami a požiadajte o podporu!

Ako zapojiť mladých ľudí do realizácie dobrovoľníckych projektov?

Predtým, ako začnete » Participatívny prístup kladie dôraz na **proces**. To mení **mocenské vzťahy** medzi zamestnancami projektu a zúčastnenými dobrovoľníkmi. **Zvyšuje tiež udržateľnosť** projektovej činnosti aj po skončení projektu, pretože dobrovoľníci naďalej preberajú zodpovednosť a rozvíjajú svoju sociálnu, občiansku a politickú účinnosť. Voľba participatívneho prístupu je preto politickým aktom.

Aby ste maximalizovali participáciu dobrovoľníkov, musíte mať dobrý prehľad o svojich cieľoch a celkovej dynamike projektu. Na začiatok by ste sa mali uistiť, že dobrovoľníci si uvedomujú príležitosti na participáciu, ktoré ich dobrovoľnícky projekt ponúka a že si aktívne vyberajú najvhodnejšiu úroveň zapojenia.

Hodnotenie potrieb dobrovoľníkov v oblasti participácie

Podporte dobrovoľníkov v porozumení príležitostiam na participáciu, ktoré sú dostupné v rámci dobrovoľníckeho projektu. Môžete im položiť niektoré z nasledujúcich otázok:

Prečo sa zapojili do dobrovoľníckeho projektu?

Kolko by chceli/mohli investovať do tohto dobrovoľníckeho projektu (náklady, zručnosti, čas)?

Podelte sa s nimi o Stupne participácie. Opýtajte sa ich, v čom sa cítia sebavedomo zapojiť. Tiež sa ich opýtajte, čo by chceli zažiť, otestovať alebo zlepšiť, pokiaľ ide o rôzne príležitosti participácie?

Podporujte dobrovoľníkov pri skúmaní ich záujmov o participáciu. Môžu mať záujem o väčšiu angažovanosť, napríklad o realizáciu vlastných miniprojektov počas svojho dobrovoľníckeho pôsobenia, napr. s dodatočným národným financovaním alebo prostredníctvom zapojenia sa do projektov solidarity s miestnou mládežou počas ich dobrovoľníckeho vyslania.

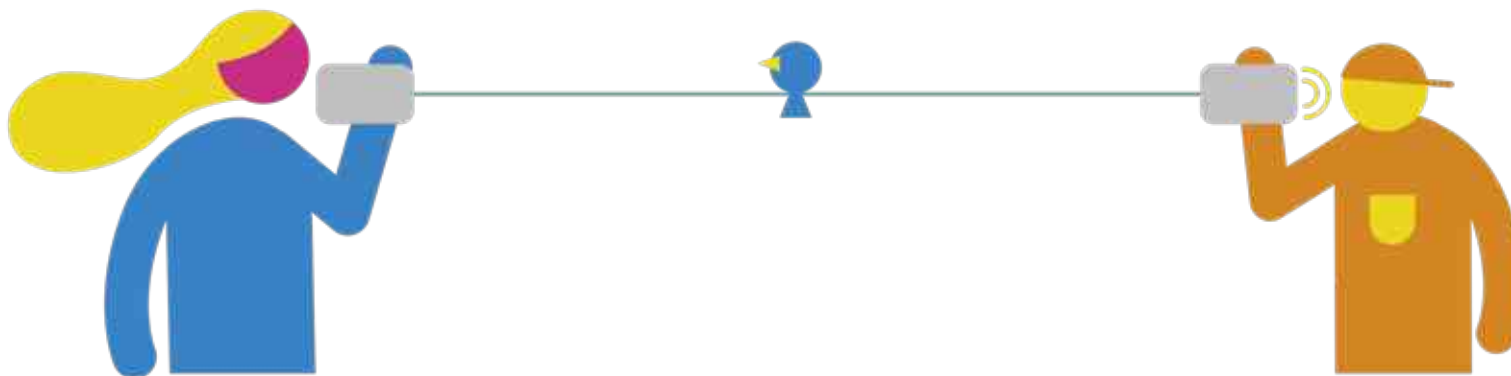

Informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodnutí s dobrovoľníkmi

Pre včasné a podporné zapojenie dobrovoľníkov je dôležité mať **informačný a/alebo konzultačný kanál**.

Dohodnite sa s dobrovoľníkmi na najvhodnejšom kanáli a potom tento kanál použite na informovanie a/alebo konzultácie s nimi o všetkých relevantných míľnikoch a problémoch. Najprv sa uistite, že dobrovoľníci rozumejú programu, do ktorého sa pripájajú, vrátane jeho cieľov a dôvodov jeho zriadenia, jeho systému financovania, ich práv a povinností ako dobrovoľníkov a toho, kto má mať z ich dobrovoľníctva úžitok – miestna komunita, v ktorej budú dobrovoľníčiť, ich miestna komunita po návrate, Európa ako celok, svet a oni sami! Toto je spoločná zodpovednosť podpornej a hostiteľskej organizácie a najlepšie je, ak sú zapojené obe.

Nie ste si istí, o čom konzultovať s dobrovoľníkmi a ktoré rozhodnutia by mali byť spoločné?

Tu sú možné návrhy. Upozorňujeme však, že o čom sa poradiť, skutočne závisí od konkrétneho dobrovoľníckeho projektu, ako aj od záujmu a kompetencií dobrovoľníkov. Dobrovoľníkov môžete zapojiť aj do prípravnej fázy, aby boli od začiatku lepšie informovaní a zapojení.

Informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodnutí s dobrovoľníkmi

Prípravná fáza – Mali by ste zapojiť dobrovoľníkov do zdieľania ich názorov a participácie na rozhodovaní o týchto otázkach:

Praktické opatrenia týkajúce sa cestovania a ubytovania – podporte dobrovoľníkov pri zvažovaní rôznych možností s ohľadom na dostupnosť, environmentálnu stopu, digitálne aspekty, náklady a spôsoby, akými by uprednostnili rozdelenie výdavkov.

Týždenný harmonogram dobrovoľníckej práce – podporte dobrovoľníkov pri zvažovaní ich kompetencií, záujmov a rôznych štýlov učenia a vzdelávacích potrieb.

Vypracovanie dohody o dobrovoľníctve – podporte dobrovoľníkov pri zdieľaní ich očakávaní a pri zvažovaní rozdielov v očakávaniach v porovnaní s podpornou a hostiteľskou organizáciou.

Príprava pred odchodom – podporte dobrovoľníkov pri identifikácii a zdieľaní ich preferovaných štýlov učenia a vzdelávacích potrieb, pokiaľ ide o jazykovú, medzikultúrnú a úlohami súvisiacu prípravu.

Informovanie, konzultácie a zdieľanie rozhodnutí s dobrovoľníkmi

Následná fáza – V tejto fáze môžete zapojiť dobrovoľníkov, aby sa podelili o svoje názory na rôzne prvky, ktoré sa majú implementovať.

Môžete zvážiť používanie **online nástrojov a platforiem**, ktoré majú funkcie na jednoduchý zber názorov, online prieskumy, hlasovanie a vizualizácie, najmä v prípade dobrovoľníckych tímov. V takom prípade majte na pamäti, že pri práci s mladými ľuďmi, ktorí nedosiahli plnoletosť, je potrebné zohľadniť aspekty GDPR alebo internetovej bezpečnosti. Preskúmajte súbor zdrojov pre participáciu, kde nájdete viac informácií o [bezpečnosti na internete](#) a tiež podporíte dobrovoľníkov pri samostatnom skúmaní.

Uistite sa, že ste dobrovoľníkov vopred informovali o danej problematike a platforme, ktorú používate, aby sa mohli s istotou zapojiť do konzultácií. Informovanie môže zahŕňať zorganizovanie konkrétneho osobného stretnutia a/alebo prípravu materiálov na čítanie/pozeranie/počúvanie.

Budte otvorení zváženiu a oceneniu inovácií a nekonvenčného myslenia, ktoré by mohli vyplývať z nápadov, záujmov a potrieb vyjadrených dobrovoľníkom.

Predtým, ako začnete » Zapojenie všetkých mladých ľudí do participatívnych procesov znamená podporovať mladých ľudí z rôznych prostredí a s rôznymi životnými skúsenosťami, aby mali rovnaký prístup k príležitostiam na dobrovoľníctvo a participáciu. Keď sú zapojení, ide o to, aby mali možnosť vyjadriť svoj hlas, podeliť sa o svoje konkrétne skúsenosti, ako aj podnikať kroky a preberať vedúce úlohy v rámci dobrovoľníckeho projektu.

Mapovanie toho, kto je vynechaný

Môžete začať tým, že zvážite, ktoré skupiny mladých ľudí majú najväčšiu pravdepodobnosť, že budú vynechané pri plánovaní vášho dobrovoľníckeho projektu. Tieto informácie zdieľajte so svojou partnerskou organizáciou.

Mapovacie otázky:

Ktorí mladí ľudia sa zvyčajne nezapájajú do dobrovoľníckych projektov?

Ktorí mladí ľudia sa zvyčajne nezapájajú do dobrovoľníckych projektov na túto tému?

Mapovanie toho, kto je vynechaný

Ktorí mladí ľudia by mohli mať záujem zaoberať sa témou dobrovoľníckych projektov?

Ktorí mladí ľudia by skutočne mali prospech zo skúseností s dobrovoľníckymi projektmi bez ohľadu na tému?

V komunite, v ktorej pracujem s mládežou – s ktorými skupinami mladých ľudí mám najmenej kontaktu?

Ktorým skupinám, ich vlastnostiam a pôvodu rozumiem a poznám ich najmenej?

Keď budete mať svoju mapu, môžete sa pustiť do hľadania spôsobov, ako osloviť týchto mladých ľudí, informovať ich o príležitostiach na dobrovoľníctvo a zapojiť ich. Na uľahčenie prístupu mladých ľudí s menšími príležitosťami sú k dispozícii dodatočné financie a podpora, ako aj odlišné pravidlá týkajúce sa dĺžky dobrovoľníckeho projektu. Viac informácií nájdete v [príručke programu Európsky zbor solidarity](#).

Pred odchodom by ste mali úzko spolupracovať s partnerskou organizáciou zodpovednou za podporu, prípravu a školenie účastníkov. Podporná organizácia by mohla potenciálne osloviť mladých ľudí, ktorých ste identifikovali ako rizikových, že budú vylúčení a spoločne s nimi naplánuvať ich zapojenie do dobrovoľníckeho projektu. Oslovenie znamená nadviazať prvý kontakt a zistiť, či by mali záujem zapojiť sa do vášho dobrovoľníckeho projektu. Niekedy môže byť jednoduchšie nadviazať kontakt s nimi v ich príjemnom prostredí (v ich okolí a na miestach, ktoré navštevujú a kde sa cítia dobre, napr. park, mládežnícky klub/priestor) alebo online pomocou kanálov, s ktorými sa cítia dobre. Možno budete musieť začať aj vysvetlením, čo je dobrovoľnícky projekt a ako sa môžu zaregistrovať do Európskeho zboru solidarity.

Identifikácia potrieb a záujmov v oblasti participácie

V počiatočných fázach prípravy dobrovoľníka na odchod a po jeho príchode by ste sa mali snažiť zistiť, aké sú jeho potreby a záujmy v oblasti participácie. Nesplnené potreby a záujmy týkajúce sa participácie môžu byť aj dôvodom poklesu motivácie dobrovoľníka.

Prediskutujte to a opýtajte sa ich:

Aké sú ich potreby v oblasti participácie?

Čo by mohlo byť prekážkou ich zapojenia?

Ako by ste ich mohli podporiť v ich participácii?

Mohli by sa do tohto dobrovoľníckeho projektu zapojiť, ak by im bola poskytnutá primeraná podpora?

Zoznámte ich so Stupňami participácie. Spýtajte sa ich, v ktorých oblastiach sa cítia byť dostatočne sebavedomí na zapojenie. Opýtajte sa ich aj na to, čo by chceli zažiť, vyskúšať alebo zlepšiť v súvislosti s rôznymi možnosťami participácie.

Ako môžeme podporiť mladých ľudí, aby sa počas dobrovoľníckeho projektu „naučili participovať“?

Predtým, ako začnete » Participácia sa najlepšie učí prostredníctvom skúseností a reflexie. Preto aj keď sa možno budete chcieť s dobrovoľníkmi podeliť o nejakú teóriu o [participácii a stupňoch zapojenia](#), najdôležitejšia vec, ktorú si treba pri navrhovaní dobrovoľníckeho projektu pamätať, je, že musí vytvárať podmienky pre zážitkové učenie a reflexiu dobrovoľníkov o ich vlastnej participácii.

Prehľad dobrovoľníckeho projektu

Môžete prehodnotiť návrh realizačnej fázy dobrovoľníckeho projektu a skontrolovať, či je v aktivitách priestor na pridanie rozmeru zážitkového učenia. Napríklad môžete zvážiť zaradenie aktivity, ktorej hlavným cieľom je poskytnúť dobrovoľníkom skúsenosť s participáciou. Táto aktivita by mala byť, samozrejme, prispôbena téme a integrovaná do vášho dobrovoľníckeho projektu. Zamyslite sa nad spôsobmi, ako môžu dobrovoľníci vyjadriť svoj HLAS alebo podniknúť AKCIU v súvislosti s témou dobrovoľníckeho projektu.

Existuje aj mnoho kvalitných príručiek o aktivitách zameraných na participáciu, ktoré možno prispôbiť – napríklad príručka [Compass – Manuál o ľudských právach](#). Tu je niekoľko príkladov aktivít na zažitie participácie:

[Hlasovať alebo nehlasovať?](#): Dobrovoľníci idú do komunity, aby zistili, čo si členovia komunity myslia o danej téme. V tejto aktivite je témou hlasovanie. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre váš dobrovoľnícky projekt.

Prehľad dobrovoľníckeho projektu

📶 **Nech je každý hlas vypočutý:** Dobrovoľníci sa zapájajú do diskusie o tom, čo by sa v danej téme mohlo zlepšiť. Spolu s ľuďmi z komunity, v ktorej sa dobrovoľnícky projekt uskutočňuje, navrhujú demokratický systém, prostredníctvom ktorého sa mladí ľudia môžu vyjadriť k dosiahnutiu požadovaných zlepšení. V tejto aktivite je témou vzdelávanie a mladí ľudia majú možnosť vyjadriť sa k druhu vzdelávania, ktoré dostávajú. Tému môžete prispôbiť tak, aby bola relevantnejšia pre váš dobrovoľnícky projekt.

📶 **Na rebríku:** Dobrovoľníci sa zamýšľajú nad významom participácie mládeže a diskutujú o spôsoboch, ako zvýšiť svoju vlastnú participáciu na projekte a v hostiteľskej organizácii a miestnej komunite, ako aj v podpornej organizácii a iných komunitách, do ktorých patria.

📶 **Mešita v Sleepyville:** V prípade dobrovoľníckych tímov by sa dobrovoľníci mohli zúčastniť simulácie zasadnutia mestskej rady. Témou tejto aktivity je sloboda náboženského vyznania a diskriminácia. Tému a príslušných aktérov môžete prispôbiť tak, aby boli relevantnejšie pre váš dobrovoľnícky projekt.

K dobrovoľníckemu projektu by ste mohli navrhnúť doplnkovú aktivitu s cieľom zvýšiť povedomie o hodnote dobrovoľníctva a participácie mládeže pre mladých ľudí a komunity, ako aj posilniť uznanie kompetencií, ktoré dobrovoľníci získali. Ako sa uvádza v príručke Európskeho zboru solidarity, doplnkové aktivity by mohli zahŕňať: sťažovanie na pracovisku, stretnutia, workshopy, konferencie, semináre, školenia, koučing alebo niečo iné, kde sa zameriate na participácie mládeže a dobrovoľníctvo.

Reflexia k učeniu

Aby ste podporili dobrovoľníkov v reflexii ich participácie a učenia sa, môžete začať prehodnotením úlohy a miesta mentora v dobrovoľníckom projekte. Budte nadšení z jeho úlohy a celého konceptu reflexie participácie a učenia sa! Môžete implementovať niektoré z nasledujúcich stratégií:

Pri návrhu dobrovoľníckeho projektu nechajte **dostatok času** na reflexiu

Reflexia vlastného učenia je náročná úloha o to viac, ak dobrovoľníci nikdy predtým nič podobné nerobili. Dobrovoľníci môžu prejavovať odpor alebo sa zdať, že s úlohou majú problém. To nie je nič nezvyčajné. Mohlo by byť rozumné zapojiť viac ako jedného mentora a ponúknuť priebežnú „reflexiu učenia sa“, niečo, čo si dobrovoľníci môžu vybrať, a nie ako povinnú aktivitu, na ktorú však dobrovoľnícky projekt poskytuje infraštruktúru a podporu. Majte na pamäti, že dobrovoľníci budú potrebovať podporu a čas a uistite sa, že im to ponúknete. Ďalšie nápady nájdete aj v module

Učenie sa praxou!

Reflexia k učeniu

Navrhňte, aby si dobrovoľníci vytvorili **študijný denník**, ktorý by im bol užitočný pri stretnutiach s mentorom. Môže mať rôzne formy – napísaný v zošite, ako album z aktivít s poznámkami a kresbami, napísaný v poznámkach do telefónu, nahraný ako zvuk alebo video do telefónu, fyzický alebo online v akomkoľvek formáte, ktorý si želajú, atď.

Počas **stretnutí medzi mentorom a dobrovoľníkom (alebo dobrovoľníkmi)** zabezpečte, aby sa pozornosť venovala aj učeniu o participácii mládeže. Mentor môže dobrovoľníkovi predstaviť

 Stupne participácie a spoločne preskúmať:

Ako vníma svoje doterajšie skúsenosti s participáciou v rámci dobrovoľníckeho projektu?

Chcel(a) by na tom v budúcnosti niečo zmeniť?

Ako môžeme zabezpečiť, aby náš dobrovoľnícky projekt prispieval k väčšej participácii mládeže?

Predtým, ako začnete » Dobrovoľnícky projekt sa môže zamerať na to, aby sa mladým ľuďom podarilo vyjadriť sa, napríklad zorganizovaním petície adresovanej miestnemu zastupiteľstvu so žiadosťou o priestor pre mládež. Alebo sa môže snažiť podporiť ich v tom, aby podnikli AKCIU, napríklad zorganizovaním miestnej zbierky a vyčistením opusteného alebo prázdneho priestoru, aby ho mohli premeniť na priestor pre mládež. V oboch prípadoch je dôležité zabezpečiť, aby aj dobrovoľníci zapojení do dobrovoľníckeho projektu boli podporovaní v tom, aby mali HLAS a/alebo aby podnikli AKCIU. Ak sa chcete dozvedieť viac o HLASE a AKCII a o rôznych formách participácie mládeže, prejdite na modul [Čo je participácia mládeže?](#)

Ak má vaša organizácia ako cieľovú skupinu mladých ľudí, môžete zvážiť aj ich zapojenie do procesu náboru a výberu budúcich dobrovoľníkov. Takáto skúsenosť s participáciou by ich mohla motivovať k ďalšej participácii. Dobrovoľník (dobrovoľníci) by bol (boli) vybraný/vybraní participatívnym spôsobom a ich dobrovoľnícky projekt by na to mohol nadviazať a tiež by sa mohol zamerať na participáciu týchto mladých ľudí.

Podpora dobrovoľníkov pri prevzatí zodpovednosti za dobrovoľnícky projekt

Niektorí dobrovoľníci môžu chcieť prevziať väčšiu zodpovednosť a viesť určité aktivity v rámci dobrovoľníckeho projektu; môžete im v tom ponúknuť podporu a povzbudenie. V takýchto prípadoch je potrebné vytvoriť príležitosti, aby mohli viesť niektoré časti projektu v rôznych fázach – pri príprave, realizácii aj pri následných aktivitách. Koordinátor, mentor a ďalší členovia tímu poskytujú podporu podľa potreby a na požiadanie.

Objavte, ako najlepšie podporovať dobrovoľníkov

Dobrovoľníkovi môžete ponúknuť podporu v oblastiach, v ktorých ste si všimli, že by mohol podporu potrebovať. Dobrovoľníci môžu mať tiež odlišné predstavy o tom, kde by mohli podporu potrebovať. Prediskutujte obe otázky a dohodnite sa na ďalšom postupe. Tieto otázky môžu byť východiskovým bodom pre diskusiu s dobrovoľníkmi o nasledujúcich veciach:

Aké máte skúsenosti s vedením a realizáciou aktivity, o ktorú máte záujem v rámci tohto dobrovoľníckeho projektu?

Ktoré pozitívne aspekty by ste chceli zachovať a zahrnúť do návrhu vašej aktivity?

Ktorým aspektom by ste sa chceli vo svojej aktivite vyhnúť/zabrániť ich vzniku?

Objavte, ako najlepšie podporovať dobrovoľníkov

Aké máte skúsenosti s témou, ktorou sa chcete zaoberať?

Čo ju robí zaujímavou a dôležitou? Ako by ste to mohli premietnuť do návrhu vašej aktivity?
Kto by mohol poskytnúť dobré informácie a rady k tejto téme?

V ktorých oblastiach si celkovo stále nie ste istí?

Kto by vás podľa vás mohol podporiť a ako?

Nezabudnite načrtnúť, za akých podmienok by vám mohla byť poskytnutá podpora (napr. by mohla byť ponúknutá v konkrétnom čase, v súvislosti s dokončením niektorých iných krokov, iba keď majú pocit, že potrebujú konkrétnu podporu a priamo o ňu požiadajú atď.).

Ak rôzne kroky nefungujú tak, ako ste si predstavovali; ak sa výsledky nedostavia v očakávanom časovom rámci; ak sa cítite bezmocní a nie ste si istí, či to vôbec dáva zmysel – pamätajte, že participácia je o procese! Takže kedykoľvek si nie ste istí, neváhajte sa dobrovoľníka opýtať, ako sa cíti a ako mu proces funguje. Pomáha realisticky definovať, čo by bolo úspechom u konkrétnych dobrovoľníkov, ktorých podporujete pri vedení a realizácii ich aktivít v rámci dobrovoľníckeho projektu. Počas procesu to tiež predefinujte v neustálom dialógu s dobrovoľníkom, pretože sa obaja dozviete viac a budete môcť lepšie posúdiť rozsah a mieru potrebnej podpory. Ďalšie nápady nájdete aj v module

Mladí ľudia vedú projekty!

Podpora dobrovoľníkov v zapojení sa nad rámec dobrovoľníckeho projektu

Ak bol váš dobrovoľnícky projekt vytvorený participatívnym spôsobom alebo išlo o participatívny dobrovoľnícky projekt (pozri [Ako zapojiť mladých ľudí](#) v tomto module), znamená to, že dobrovoľníci už získali zmysluplnú skúsenosť s participáciou, ktorá môže slúžiť ako štandard pre budúce aktivity. To je výborný základ na to, aby dobrovoľníci začali premýšľať o svojej ďalšej participácii na demokratickom živote vo svojich komunitách po ukončení dobrovoľníckeho projektu.

Stretnutie s mentorom

Stretnutia s mentorom môžu byť využité na podporu dobrovoľníkov pri reflexii ich participatívnej skúsenosti a na zamyslenie sa nad budúcnosťou po skončení dobrovoľníckeho projektu. Povzbudte dobrovoľníkov, aby sa pozreli na svoj dobrovoľnícky projekt a [Stupne participácie](#) mládeže – predstavte im tieto úrovne a pomôžte im zamyslieť sa nad týmito otázkami:

Ako vnímajú svoju skúsenosť s participáciou na dobrovoľníckom projekte?

Sú tam prvky, ktoré by si radi zachovali aj po ukončení dobrovoľníckeho projektu?

Ako prepájajú skúsenosť s participáciou na dobrovoľníckom projekte s realitou „domova“?

Existujú prvky, ktoré by mohli preniesť do svojej „domovskej“ reality?

Stretnutie s mentorom

Chceli by vo všeobecnosti niečo zmeniť na svojej participácii?

Akú podporu by v tomto smere mohli potrebovať? Prediskutujte, čo by ste realisticky mohli ponúknuť vy a/alebo vaša partnerská organizácia, čo by mohlo zahŕňať:

- organizovanie stretnutí s dobrovoľníkmi s cieľom plánovať ich ďalšie zapojenie;
- zdieľanie informácií s dobrovoľníkmi o kampaniach a podujatiach, ktorých sa môžu zúčastniť;
- podpora dobrovoľníkov pri plánovaní konkrétnych následných aktivít, prostredníctvom ktorých by mohli zvýšiť svoj HLAS alebo podniknúť AKCIU.

Okrem toho môžete dobrovoľníkom naznačiť nasledujúce príležitosti:

- 🌐 [Erasmus+](#) a príležitosti na začatie napríklad aktivít zameraných na participáciu mládeže a/alebo výmeny mládeže;
 - 🌐 [Európsky zbor solidarity](#) a príležitosti na realizáciu projektov solidarity;
- Príležitosti, ktoré ponúka platforma 🌐 [Eurodesk](#);
- 🌐 [Európsky portál pre mládež](#) a možnosti participácie na 🌐 [Dialógu EÚ s mládežou](#).

Kde sa teraz nachádzaš?

Sebahodnotenie dobrovoľníckych projektov

Tento nástroj na sebahodnotenie môžete použiť ešte pred začiatkom tvorby vášho dobrovoľníckeho projektu – pomôže vám pochopiť, na čo by ste sa mali zamerať. Alebo ho môžete využiť po realizácii projektu a použití niektorých nástrojov navrhnutých v tomto module – aby ste zhodnotili, ako vám celý proces fungoval.

Sú si dobrovoľníci na začiatku projektu vedomí svojich vlastných potrieb v oblasti participácie a možností, ktoré im tento dobrovoľnícky projekt ponúka?

Ak áno, ako? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste ich informovali a podporili pri identifikácii vlastných potrieb v oblasti participácie?

Ako sú dobrovoľníci podporovaní pri participácii na rozhodovaní o dobrovoľníckom projekte?

Zamerali ste sa na:

inklúziu a rozmanitosť,
digitálnu transformáciu,
udržateľnosť, environmentálne a klimatické
ciele?

Ak áno, ako to dopadlo? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, ako by sa to dalo zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre podporu participácie dobrovoľníkov?

Sebahodnotenie dobrovoľníckych projektov

Cítia sa dobrovoľníci kompetentní zvýšiť HLAS a/alebo konať AKCIU počas a/alebo po dobrovoľníckom projekte?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre posilnenie ich kompetencií a/alebo sebavedomia v tomto smere?

Sú dobrovoľníci motivovaní zvýšiť HLAS a/alebo konať AKCIU počas a/alebo po dobrovoľníckom projekte?

Prejavili dobrovoľníci záujem o začatie vlastného projektu?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre podnietenie ich motivácie?

Sebahodnotenie dobrovoľníckych projektov

Sú si dobrovoľníci na konci projektu vedomí svojich skúseností s participáciou a učenia sa o participácii mládeže prostredníctvom tohto projektu?

Ak áno, do akej miery? Dalo by sa to zlepšiť?

Ak nie, prečo nie? Dalo by sa to zmeniť?

Čo by ste mohli urobiť pre to, aby ste podporili pochopenie dobrovoľníkov o ich vlastných skúsenostiach a učení sa v oblasti participácie?

Konkrétne pre dobrovoľnícke tímy –

Všimli ste si rozdiely v úrovni alebo kvalite participácie dobrovoľníkov vo vašom dobrovoľníckom projekte? Boli niektorí účastníci aktívnejší a iní menej aktívni?

Ak áno, aké boli tieto rozdiely? Prečo si myslíte, že tieto rozdiely existujú?

Čo by sa muselo stať v kontexte dobrovoľníckeho projektu, aby sa zmenila úroveň participácie menej aktívnych účastníkov?

Plánovanie participácie

Participácia mládeže si vyžaduje dobré úmysly aj neustále úsilie zo strany tých, ktorí majú moc. Snaží sa o to, aby boli mladí ľudia informovaní a kompetentní, aby mohli zvýšiť svoj HLAS a konať AKCIU.

🌐 Európska stratégia pre mládež a európske programy:

🌐 Erasmus+ a 🌐 Európsky zbor solidarity poskytujú jasný rámec na posilňovanie participácie mládeže. Podpora participácie mladých si vyžaduje, aby boli projekty plánované a navrhované s týmto aspektom v mysli, spolu s jasne stanoveným prístupom.

Ide tiež o zohľadnenie mladých ľudí s menšími príležitosťami, ktorí by mohli byť z participácie vylúčení, napríklad v dôsledku nedostatkov v návrhu projektu.

Participatívny návrh projektu

Projekt bude pre mladých ľudí s väčšou pravdepodobnosťou relevantný a príjemný, ak sa mladí ľudia zapoja do plánovania a rozhodovania. Pri plánovaní projektov s mladými ľuďmi a pre mladých ľudí by ste mohli premýšľať o rôznych aspektoch, ktoré by riešili prekážky participácie a ktoré by mohli zlepšiť ich skúsenosti s participáciou.

Nasledujúci kontrolný zoznam vám môže pomôcť pri tvorbe a realizácii vášho projektu, ktoré viac podporujú participáciu mládeže.

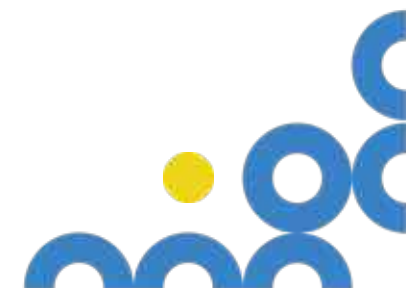

Snaží sa váš projekt povzbudiť väčšiu participáciu mládeže na demokratickom živote?

Povzbudzovaním mladých ľudí k participácii na tradičných formách participácie?

Hľadaním spôsobov, ako lepšie využívať alternatívne formy participácie?

(pre viac informácií si pozrite modul [Čo je to participácia mládeže?](#))

Participatívny návrh projektu

Cieľom vášho projektu je:

Zapojiť mládežnícke skupiny, ktoré sa možno nezúčastnili vašich predchádzajúcich projektov?

Poskytnúť dodatočnú podporu mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí?

Podporiť rozmanitosť hlasov vo výsledkoch vášho projektu?

Vytvoriť príležitosti pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí na prevzatie vedúcich pozícií v projekte? (pre viac informácií si pozrite modul [Podpora účasti pre všetkých](#))

Snaží sa váš projekt podporiť mladých ľudí v:

Riadení ich vlastného učenia sa o participácii?

Spoločnej práci na identifikácii kolektívnych akcií a stratégií, ktoré chcú implementovať?

(pre viac informácií si pozrite modul [Učenie sa praxou](#))

Snaží sa váš projekt zapojiť účastníkov projektu do rozhodovania v rámci vášho projektu?

Je proces transparentný?

Sú zúčastnení mladí ľudia informovaní a podporovaní v participácii na rozhodovacích procesoch v rámci projektu a všeobecnejšie?

Sú všetci účastníci projektu informovaní o výsledku rozhodnutí, ako aj o tom, ako a prečo boli prijaté?

(pre viac informácií si pozrite modul [Mladí ľudia vedú projekty](#))

Participatívny návrh projektu

Snaží sa váš projekt podporiť mladých ľudí pri vytváraní zmien?

Je to projekt typu HLAS, v ktorom mladí ľudia presadzujú zmenu u osôb s rozhodovacou právomocou?

Je to projekt typu AKCIA, v ktorom mladí ľudia sami implementujú zmenu?

Je to projekt, ktorý nejakým spôsobom kombinuje oboje? Ak áno, ako vytvára zmenu?

(pre viac informácií si pozrite modul [Vytváranie zmien pomocou projektov](#))

Snaží sa váš projekt využiť digitálne nástroje a komunikačné kanály s cieľom uľahčiť väčšiu interakciu a participáciu účastníkov?

Zaoberáte sa otázkami ochrany údajov?

Zvyšujete povedomie o otázkach ochrany údajov medzi mladými ľuďmi?

Snaží sa váš projekt vyhnúť negatívnej environmentálnej stope?

Zapojili ste účastníkov projektu do rozhodovania o jeho potenciálnych praktických aspektoch?

Podpora všetkých mladých ľudí v participácii

Nie všetci mladí ľudia by sa cítili rovnako sebavedomo, mali by rovnaké príležitosti a/alebo by mali záujem a boli by ochotní zúčastniť sa vášho (alebo akéhokoľvek) projektu. Je dôležité pochopiť dôvod a podľa toho mladých ľudí podporovať. Možné možnosti sú:

Individuálny a prispôsobený prístup ku každému mladému človeku – opýtajte sa mladého človeka, prečo je to tak a čo potrebuje, s akými prekážkami a obavami sa stretáva a čo by mu pomohlo;

Poskytovanie relevantných a aktuálnych informácií zrozumiteľným spôsobom a zabezpečenie ich pochopenia;

Zapojenie mladých ľudí do menších a menej náročných úloh a postupné budovanie ich zodpovednosti za výsledky; atď.

Zabezpečenie dostupnosti informačného a konzultačného kanála projektu pre všetkých a ak nie, hľadanie (spoločných) alternatívnych spôsobov, ako zvýšiť inkluzívnosť komunikácie.

Podpora všetkých mladých ľudí v participácii

Kontrolný zoznam pre **všetky materiály**, ktoré pripravujete pre mladých ľudí počas vášho projektu:

 Navrhujete relevantný a užívateľsky prívetivý jazyk (jazyky)?

(V závislosti od kontextu by ste mali napríklad zistiť, či mladí ľudia, ktorí majú iný materinský jazyk, rozumejú?)

☐

 Je viditeľnosť rôznych prvkov primeraná?

(V závislosti od kontextu by ste mali určiť napríklad, či by mladí ľudia so zrakovým alebo sluchovým postihnutím boli schopní porozumieť?)

☐

 Sú informácie dostupné v rôznych formátoch?

(V závislosti od kontextu by ste mali napríklad určiť, či by mladí ľudia používajúci softvér na čítanie dokázali plne zachytiť prezentované informácie?)

☐

Podpora všetkých mladých ľudí v participácii

Kontrolný zoznam **aktivít**, ktoré pripravujete pre mladých ľudí počas vášho projektu:

Zohľadňujú **aktivity rôzne štýly učenia zúčastnených mladých ľudí**?

Je dobrým zvykom vopred sa informovať so zúčastnenými mladými ľuďmi o ich vzdelávacích potrebách a štýloch učenia. Nie každá aktivita musí zahŕňať všetky rôzne štýly učenia, ale v rámci projektu by mala byť vyvážená škála aktivít, ktorá umožní zapojiť sa ľuďom s rôznymi štýlmi učenia.

☐

Sú aktivity vhodné pre rôzne schopnosti zúčastnených mladých ľudí?

Je dobrým zvykom vopred sa informovať so zúčastnenými mladými ľuďmi o ich schopnostiach a sebavedomí v určitých typoch aktivít (napr. fyzicky náročných). Uistite sa, že aktivity prispôbíte a upravíte tak, aby čo najlepšie zodpovedali schopnostiam účastníkov projektu, a zároveň zostali výzvou a zábavou!

☐

Sú aktivity vhodné pre možné osobné a medzikultúrne citlivosti zúčastnených mladých ľudí?

Je dobrým zvykom vopred sa informovať so zúčastnenými mladými ľuďmi o ich postojoch k určitým typom aktivít (napr. spôsoby, akými definujú hranice a osobný priestor vo fyzickom priestore – napr. čo je vhodný dotyk – a emocionálny priestor (napr. ktoré osobné otázky nie sú vítané)). Uistite sa, že aktivity prispôbíte a prepracujete tak, aby zohľadnili rozdiely, a podľa potreby počas celého projektu ponúknete účastníkom projektu aj príležitosti na ich ďalšie skúmanie, aby im lepšie porozumeli.

☐

Sú aktivity vyvíjané v spolupráci so zúčastnenými mladými ľuďmi?

Je dobré overiť si u zúčastnených mladých ľudí, či by mali záujem a ochotu spolupracovať na aktivitách. Ak sa cítia sebavedomo a motivovaní, môžu chcieť niektoré z aktivít viesť a realizovať. Je tiež dobré ponúknuť takéto príležitosti a podporiť ich v ich využívaní.

☐

Keď identifikujete rôzne skupiny mladých ľudí, ktorí by mohli byť alebo sa cítia vylúčení, môže sa zdať náročné podporiť ich v participácii. Nezabudnite na postup krok za krokom. Pokus o pokrytie všetkého naraz sťaží účastníkom zapojenie sa a vám udržanie podpory. Zostaňte otvorení počúvaniu a učeniu sa o rôznych realitách a prostrediach a premýšľajte o malých krokoch a aktivitách, ktoré môžu v reálnom čase zmeniť konkrétne veci. Ďalšie nápady nájdete aj v module [Podpora participácie pre všetkých!](#)

Hodnotenie participácie

Participácia mládeže nie je len niečo, čo môžete do svojho projektu pridať vložením aktivity sem alebo tam. Prístup zameraný na participáciu mládeže je potrebné rozvinúť do návrhu. Participácia je proces, ktorý musí byť neoddeliteľnou súčasťou projektu. To sa dá dosiahnuť zapojením účastníkov a projektových pracovníkov do neustálej reflexie a revízie/prispôsobovania aktivít, aby bola participácia možná pre každého. Počas realizácie projektu a na konci projektu možno použiť nasledujúce otázky, ktoré pomôžu účastníkom projektu a projektovým pracovníkom zamyslieť sa nad ich skúsenosťami s participáciou a skúsenosťami ostatných.

Pochopenie a učenie sa o participácii

Do akej miery sa účastníci projektu cítia lepšie informovaní o svojich právach v demokratických systémoch?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery majú účastníci projektu pocit, že boli počas projektu podporovaní pri usmerňovaní vlastného učenia?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Hodnotenie participácie

Skúsenosti s participáciou na projekte

Do akej miery majú účastníci projektu pocit, že boli podporovaní pri participácii na projekte?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery účastníci projektu cítia, že ich hlas a rozmanité hlasy ostatných účastníkov boli dôležité a zohľadnené v rámci projektu?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery majú účastníci projektu pocit, že boli podporovaní pri identifikácii kolektívnych akcií a stratégií, ktoré chceli počas projektu implementovať?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Hodnotenie participácie

Do akej miery majú účastníci projektu pocit, že boli podporovaní pri identifikácii kolektívnych akcií a stratégií, ktoré chceli počas projektu implementovať?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery si účastníci myslia, že projekt využil digitálne nástroje a komunikačné kanály na uľahčenie väčšej interakcie a participácie medzi účastníkmi?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery si účastníci projektu myslia, že otázky ochrany údajov boli počas projektu primerane riešené a že si ich teraz sami viac uvedomujú?

Ako to? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery sa účastníci projektu domnievajú, že projekt bol environmentálne vhodný?

Mali pocit, že to mohli ovplyvniť?

Hodnotenie participácie

Pripravenosť na participácie nad rámec projektu

Do akej miery sa účastníci projektu cítia viac oprávnení zúčastňovať sa na tradičných a/alebo alternatívnych formách participácie?

Ako je to možné? Čo by pomohlo zlepšiť túto situáciu?

Do akej miery sa účastníci projektu cítia byť oprávnení ozvať sa a lobovať u osôb s rozhodovacou právomocou za zmenu a/alebo konať a sami implementovať zmenu?

Ako to bolo možné? Čo by pomohlo zlepšiť situáciu?

Posúdenie rozmeru kvality participácie mládeže vo vašom projekte

Tento dotazník sebahodnotenia participácie mládeže¹ bol koncipovaný ako online nástroj predovšetkým pre žiadateľov o projekty. Nástroj je zameraný na prax a možno ho použiť pre rôzne projekty, v rôznych kontextoch, v rôznych fázach (pri ich plánovaní, počas ich realizácie a pri ich záverečnom hodnotení) a pre rôzne cieľové skupiny.

Jeho používanie by ste mali plánovať, prispôsobovať a prípadne dopĺňať s ohľadom na všetky tieto okolnosti.

	Poradie	Nevztahuje sa na môj projekt
 Cieľom projektu je podporiť mladých ľudí, aby boli alebo sa stali občiansky aktívnymi vo svojich komunitách a realite. Projekt zohľadňuje životné podmienky a realitu, ktorým čelia mladí ľudia. Projekt má jasné ciele, jedným z nich je podpora aktívneho zapojenia mladých ľudí. Mladí ľudia sa môžu prostredníctvom projektu zaoberať otázkami spoločného záujmu.	★★★★★	
 Projekt podporuje mladých ľudí vo vyjadrovaní ich názorov, prispievaní k a/alebo ovplyvňovaní vývoja v ich komunitách a sociálnych kontextoch v záležitostiach, ktoré sa ich týkajú. Projekt poskytuje bezpečný priestor a povzbudzuje mladých ľudí, aby vyjadrili svoje názory s cieľom presadzovať zmeny a zlepšovať život svojich komunít. Hoci projekt je súčasťou projektu, organizátori a účastníci zaznamenávajú výsledky, využívajú ich a dokumentujú inšpiratívne postupy/praxe, z ktorých sa možno poučiť. Už pri začatí projektu sa plánuje, ako maximalizovať dopad projektu (napr. nástroje na zviditeľnenie, práca na použiteľných výsledkoch alebo produktoch atď.).	★★★★★	

¹ Vypracoval Miguel Angel Garcia Lopez pre SALTO Participation & Information

Posúdenie rozmeru kvality participácie mládeže vo vašom projekte

	Poradie	Nevzťahuje sa na môj projekt
 Mladí účastníci majú v rôznych fázach a aktivitách projektu právo, prostriedky, priestor a príležitosť podieľať sa na rozhodovaní o ňom. Participatívny prístup sa zohľadňuje od začiatku a následne sa uplatňuje počas celého projektu. Mladí ľudia sú podporovaní vo vyjadrovaní svojich názorov na vývoj projektu prostredníctvom svojich vstupov do pravidelného a participatívneho hodnotenia. Metodologický prístup umožňuje, aby sa mladí ľudia zapájali nielen do rozhodovania o realizácii projektu, ale aj do rozhodovania o jeho výsledkoch a vplyve na komunitu.	★★★★★	
 Projekt zahŕňa osvetovú prácu s cieľom zapojiť širšiu a rozmanitejšiu škálu mladých ľudí. Mladí ľudia z rôzneho prostredia sú zahrnutí ako účastníci a príjemcovia projektu. Zameriava sa na mediálnu a informačnú gramotnosť a komunikáciu možností participácie mladých ľudí. Nástroje na zviditeľnenie a hmatateľné výsledky zohľadňujú rozmanitosť možných konečných cieľových skupín projektu.	★★★★★	
 Projekt prispieva k rozvoju kompetencií mladých ľudí v oblasti participácie. Vzdelávacie aktivity sú primerané; reagujú na vzdelávacie potreby mladých účastníkov v oblasti participácie. Učenie sa participovať (v rámci projektu aj mimo neho) je súčasťou jeho nehmotných výsledkov. Rozvíjajú sa niektoré kompetencie pre participáciu mládeže (analytické zručnosti, kritické myslenie, komunikačné zručnosti, digitálne zručnosti, vodcovské a tímové zručnosti, organizačné a projektové manažérske kompetencie...).	★★★★★	

Posúdenie rozmeru kvality participácie mládeže vo vašom projekte

Projekt prispieva k **budovaniu kapacít mládežníckeho sektora na podporu participácie mládeže.**

Výsledky a výstupy projektu sú príspevkom k úsiliu mládežníckeho sektora o podporu participácie mládeže.

Zapojené organizácie sa z projektu učia, ako posilniť participáciu mládeže v budúcnosti. Stanovenie (nových) stratégií, vytvorenie inovatívnych nástrojov alebo nových prístupov, zavedenie platforiem... posilňuje mládežnícky sektor pri podpore participácie mládeže.

Poradie

Nevzťahuje sa
na môj projekt

Projekt umožňuje mladým ľuďom byť občiansky aktívni a/alebo zapojiť sa do **verejného rozhodovania.**

Participácia mladých ľudí na procesoch verejného rozhodovania je súčasťou očakávaných výsledkov projektu.

Podporuje sa dlhodobá občianska angažovanosť mladých ľudí, ktorá presahuje rámec samotného projektu.

Preskúmajú sa špecifické nástroje a stratégie pre občiansku angažovanosť, napríklad advokačné kampane, sociálne hnutia alebo nová akcia Erasmus+ zameraná na participáciu mládeže.

Projekt je založený na dôkladnej analýze, ktorá zahŕňa **potreby a ambície mladých ľudí v ich kontexte a v otázkach, ktoré sa ich týkajú.**

Pri zrode projektu stoja každodenné starosti a túžby mladých ľudí.

Mladí ľudia vykonávajú skutočnú analýzu potrieb vo svojom vlastnom kontexte v súvislosti s témami projektu.

Globálna analýza a/alebo európske priority nie sú umelo dosadené na realitu mladých ľudí.

Európa je kriticky skúmaná ako priestor pre participáciu mládeže.

Počas projektu sa skúmajú vzájomné vplyvy medzi európskymi politikami a miestnymi reáliami.

Mladí účastníci sa môžu stať (viac) „aktívnymi európskymi občanmi“; sú informovaní a dokážu zaujať stanovisko k európskym otázkam, ktoré sa ich týkajú.

V projekte sa tematizujú európske politiky, najmä politika pre mládež a ďalšie, ktoré majú vplyv na ich životy (napr. vzdelávanie, zamestnanosť...).

Posúdenie rozmeru kvality participácie mládeže vo vašom projekte

Metódy a postupy projektu umožňujú a podporujú skutočnú a zmysluplnú participáciu mladých ľudí.

Okrem interaktivity neformálnych metód, metódy a postupy stimulujú aj príspevok mladých ľudí. Metódy a postupy umožňujú mladým ľuďom vyjadriť sa k obsahu, programu, stratégiám, metódam a výsledkom projektu.

Vstupy mladých ľudí, získané prostredníctvom rôznych metód a postupov, sa starostlivo zohľadňujú pri plánovaní a v ďalších krokoch projektu.

Poradie

Nevzťahuje sa
na môj projekt

Mladí ľudia sa podľa úrovne svojho zapojenia do projektu zapájajú do kľúčových rozhodnutí projektu.

Mladí ľudia majú slovo v riadení projektu; v načasovaní, formáte aktivít, ľudských a finančných zdrojoch...

Mladí ľudia sú informovaní o kľúčových rozhodnutiach v projekte a tie sa s nimi diskutujú...

V týchto kľúčových rozhodnutiach sa zohľadňuje názor mladých ľudí, napríklad po priebežnom hodnotení, na konci určitej fázy alebo keď si nepredvídané okolnosti vyžadujú úpravu alebo zmenu...

Multiplikačné a následné aktivity otvárajú nové príležitosti a priestory pre participáciu mládeže.

Multiplikačné a následné aktivity v rôznych fázach projektu podporujú participáciu mládeže aj nad rámec projektu.

V následných aktivitách sa zohľadňujú nové platformy, zainteresované strany, iniciatívy a organizácie na podporu participácie mládeže.

Multiplikačné a následné aktivity sa nerobia len „pre ostatných“, ale „s ostatnými“ na základe spoločných záujmov a aspirácií.

